गोरखा जिल्लाको

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

(Disaster Preparedness and Response Plan-2078-79)

(चौथौँ अध्यावधिक)

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गोरखा

गोरखा जिल्लाको

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०७८-७९

(चौथौँ अध्यावधिक)

प्रकाशन मिति: २०७८
प्रकाशक: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
फोन नं.: ०६४-४२०१३३

सर्वाधिकार : जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गोरखा

शब्द संक्षेप

जि.वि.व्य.स.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
ने.रे. सो.	नेपल रेडक्रस सोसाइटी
प्र.जि. अ.	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
स.प. जि. अ.	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी
न.पा.	नगरपालिका
गा.पा.	गाउँपालिका
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय अधिकारी
गै.स.स.	गैर सरकारी संस्था
कि.मि.	किलोमिटर
प्र.ना. उ.	प्रहरी नायव उपरीक्षक
प्र.उ.	प्रहरी उपरीक्षक
प्रा.स्वा.के.	प्राथामिक स्वास्थय केन्द्र
प्र.प्र. अ.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
प्र.से.	प्रमुख सेनानी
ब.कृ. वि. अ.	वरिष्ठ कृक्षि विकास अधिकृत
डि.प्र.	डिभिजन प्रमुख
के.प्र.	केन्द्र प्रमुख
डि. ई	डिभिजन इन्जिनियर
का. अ.	कार्यकारी अधिकृत
का. प्र.	कार्यालय प्रमुख
DDMC	District Disaster Management Committee
DEOC	District Emergency Operation Centre
DLPIU	District Level Program Implementation Unit
DLSA	District Lead Support Agencies
DPRP	Disaster Preparedness and Response Plan
FCHV	Female Community Health Volunteer
IRA	Initial Rapid Assessment
LRC	Local Resource Centre
MIRA	Multi-Sectoral Initial Rapid Assessment
NRCS	Nepal Red Cross Society
REOC	Regional Emergency Operation Centre
NEOC	National Emergency Operation Centre
PEOC	Provensal Emergency Operation Centre
SAR	Search and Rescue
SOP	Standard Operating Procedures
WASH	Water, Sanitation and Hygiene
CSDA	Cluster Specific Damage Assessment
PDNA	Post Disaster Need Assessment

विषयसूची

परिच्छेद १: परिचय…………………………………………………………………………………..१
१.१ जिल्लाको पृष्ठभूमि…………………………………………………………………….१
परिच्छेद २: योजनाको उद्धेश्य र आवश्यकता……………………………………………………४
२.१ योजनाको उद्धेश्य……………………………………………………………………..५
२.२ योजनाको अपेक्षित नतिजा………………………………………………………………..६
२.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले प्राप्त गर्न खोजेका परिणामहरु…………………………..६
२.४ योजनाको सिमितता……………………………………………………………………..७
२.५ पूर्वतयारीका लागि सामान्य मान्यताहरु…………………………………………...............७
२.६ नेपाल सरकारको राष्ट्रिय नीति तथा ऐनमा विपद् सम्बन्धी प्रावधान……………………………११
परिच्छेद ३: विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी चरण…………………………................११
३.१ योजना निर्माण प्रक्रिया………………………………………………………................१२
३.२ सामान्य पूर्वतयारी योजना……………………………………………………………१२
३.३ निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी…………………………………………………………२२
३.४ सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य…………………………………………………..३१
परिच्छेद ४ विपद् प्रतिकार्यमा आधारित प्रतिकार्य योजना……………………………………..................३१
४.१ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान…………………………………...................३१
४.२ विषयगत क्षेत्र: सूचना, संचार र समन्वय…………………………………………………………..३२
४.३ विषयगत क्षेत्र: खोज तथा उद्धार र संरक्षण…………………………………………………………४२
४.४ विषयगत क्षेत्र: आश्रय स्थल तथा गैरखाद्य……………………………………………...............४९
४.५ विषयगत क्षेत्र: कृषि तथा खाद्य सुरक्षा……………………………………………………………...५३
४.६ विषयगत क्षेत्र: खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन वन तथा वातावरण…………………………...५६
४.७ विषयगत क्षेत्र: स्वास्थ्य तथा पोषण(WASH) ……………………………………………..............६०
४.८ विषयगत क्षेत्र: शिक्षा…………………………………………………………………………..७२
४.९ विषयगत क्षेत्र: पूर्नस्थापना र पूननिर्माण तथा वन्दोवस्ती………………………………………………..७७
परिच्छेद: ५ योजना कार्यान्वयन, पूनरावलोकन तथा अभिलेखीकरण……………………………………..८७
५.१ कार्यान्वयन तथा पूनरावलोकन रणनीति………………………………………………..…………८७
५.२ प्रतिवेदन तथा अभिलेखन ………………………………………………………………………८७
अनुसुची: १ गोरखा जिल्लाको स्वास्थ्य सेवाको सञ्जाल……………………………………………..............८८
अनुसूची: २ स्थानीय तह, स्वास्थ्य शाखामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको नाम र सम्पर्क नम्बर……… ……………….................९०
अनुसूची:३ गाउँपालिका तथा नगरपालिकाका शिक्षा शाखा प्रमुखको नाम र सम्पर्क नं……………………………..९१
अनुसूची: ४ गाँउपालिका तथा नगरपालिकाका विपद् फोकल पर्सनको नाम र सम्पर्क……………………………९२
अनुसूची: ५ जिल्लामा रहेको खोज उद्धार सामग्रीको विवरण……………………………………………..९३
अनुसूची: ६ निजी व्यवसायीहरुसंग रहेका विपद् व्यवस्थापनमा प्रयोग गर्न सकिने मेशिनरी औजारहरुको विवरण……….................९५
अनुसूची: ७ विपद्को समयमा उद्धारको लागि आवश्यक न्यूनतम सामग्रीको विवरण…………………………९६
अनुसूची: ८ जिल्ला प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत इकाईहरुको प्रमुखहरुको नामावली र सम्पर्क. …………………………..९९
अनुसूची: ९ जिल्ला स्थित स्थानीय तहका प्रमुख/उपप्रमुखहरुको सम्पर्क नम्वर…………………..…….................१००
अनुसूची:१० जिल्ला स्थित स्थानीय तहका वडाअध्यक्षहरुको सम्पर्क नम्बर……………………………………**१०१**
अनुसूची: ११ जिल्ला स्थित खुल्ला क्षेत्रको विवरण……………………………………..............**१०४**
अनुसूची: १२ जिल्ला स्थित स्थानीय तह अनुसारको CICT कमिटिको विवरण…………………………………**१११**
अनुसूची: १३ जिल्ला स्थित सरकारी सामुदायीक तथा निजी अस्पतालको विवरण…………………………………**११३**
अनुसूची: १४ जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायमा भएको RRT को विवरण…………………………………………**११४**
अनुसूची: १५ गोरखा जिल्लाको कोरोना संक्रमणको विस्तृत विवरण(२०७८।०४।२४)………………………..............**११४**
अनुसूची:१६ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको कार्यशर्त निर्देश…………………………………............११८
अनुसूची:१२ जिल्ला विषयगत अगुवा संस्थाको कार्यशर्त…………………………………………………..…११९

परिच्छेद १: परिचय

१.१. जिल्लाको पृष्ठभुमि

नेपाल राज्यको एकीकरण गर्ने श्रेय गोरखा जिल्लालाई दिइने गरिन्छ। तत्कालीन अवस्थामा चौविस राज्य मध्ये लिगलिग भन्ने ठाँउमा घले थरका मगरहरुले राज्य गर्दथे। त्यहाँ प्रत्येक वर्ष विजयादशमीका दिन दौडमा प्रथम हुनेलाई राजा वनाउने प्रचलन थियो। त्यस उत्सवमा द्रब्य शाहले अप्रत्याशित रुपमा आक्रमण गरी दौडमा विजय गरी आफ्नो प्रभुत्व कायम गरे। लिगलिगकोट माथि विजय गरेपछि तुरुन्तै गोरखा आक्रमण गरे। सात दिनसम्म चलेको युद्धमा पराजित भएछि पुनः आक्रमण गरी गोरखा विजय गरे। द्रब्य शाह निकै महत्वाकांक्षी भएकाले प्रथम पराजयले उनलाई खासै असर पारेको थिएन। भागिरथ पन्त, गणेश पाण्डे, शर्वेश्वर खनाल, गंगाराम राना, गजानन भट्टराई, केशव वोहोरा, मुरली खवासहरुले उनको उत्साहलाई बढाइरहेका थिए। द्रब्य शाहका सैनिकहरु थापा, भुषाल, मास्के, रानाहरु समेतले गोरखाका राजाको दरवारलाई घेरी आक्रमण गरेर द्रब्य शाहको हतियारबाट खड्का राजाले विरगति प्राप्त गरे। यस प्रकार वि.स.१६१६ भाद्र २५ गतेका दिन द्रब्य शाह गोरखाका राजा भए।

द्रब्य शाहले पछि गोरखा राज्यमा उनका वंशजहरु पुरन्दर शाह, छत्र शाह, राम शाह (न्यायिक राजा), डम्वर शाह, कृष्ण शाह, रुद्र शाह, पृथ्वीपति शाह र नरभूपाल शाहले राज्य गरेको पाइन्छ। राजा नरभूपाल शाह र रानी कौशल्यावतीको ज्येष्ठ सुपुत्रको रुपमा वि.स.१७७९ पौष २७ गते पृथ्वीनारायण शाहको जन्म भयो। वि.स. १७९९ मा २० वर्षको कलिलो उमेरमा राजा भएका पृथ्वीनारायण शाहले आफ्नो एकमात्र उद्देश्य जसरी हुन्छ टुक्रिएर रहेका स–साना राज्यहरुलाई एकीकरण गरी विशाल नेपाल राज्यमा गाभ्ने लिए। तद्नुरुप वि.स.१८०१ मा नुवाकोट, १८१९ मा मकवानपुर, १८२२ मा किर्तिपुर १८२५ मा कान्तिपुर, १८२६ मा भक्तपुर विजय गरी गोरखा राज्यबाट विशाल नेपाल राज्यको एकीकरण गरे र देशको राजधानी काठमाण्डौंलाई बनाए।

जिल्लाको नामाकरण:

गोरखाबासीहरुको आराध्य देवता योगी गोरखनाथको नामबाट वा गाईको रक्षा (गो रक्षा) गरिने ठाउँ भएकाले सोही आधारमा यस ठाउँको नाम गोरखा रहेको मानिन्छ। नेपाली भाषमा घाँसको फाँटलाई खर्क भनिने गरेकोमा खर्क शव्द विकृत भएर गर्ख हुँदै कालान्तरमा गोरखा भएको पनि जन विश्वास रहेको छ। साथै गरेर खाने ठाउँ भन्दा भन्दै गोरखा नाम रहेको भनाइ पनि सुनिने गरेको छ।

भौगोलिक अवस्थिति:

गोरखा जिल्लाको कुल क्षेत्रफल ३६१० वर्ग किलोमिटर रहेको छ। अक्षांश २७ डिग्री १५ मिनेट देखि २८ डिग्री १५ मिनेट सम्म र देशान्तर ८४ डिग्री २७ मिनेट देखि ८४ डिग्री ५८ मिनेट सम्म फैलिएको छ। साथै यस जिल्लाको उचाई समुद्री सतहबाट २२८ मिटर देखि ८१६३ मिटरसम्म रहेको छ।

सीमाना:

यस गोरखा जिल्लाको सीमाना पूर्वमा धादिङ जिल्ला, पश्चिममा तनहुँ, लमजुङ र मनाङ उत्तरमा तिब्बत र दक्षिणमा चितवन र तनहुँ जिल्लाहरु रहेका छन् ।

हावापानी:

यस जिल्लाको भौगोलिक वनावट खोंच, पहाड, उच्च हिमाल, पहाडी भिर वस्ती तथा टारहरु रहेको छ । यहाँ ४ प्रकारका हावापानी रहेको पाइन्छ ।

१. उष्ण हावापानी
२. समशितोष्ण हावापानी
३. शितोष्ण हावापानी
४. हिमाली (अल्पाइन) हावापानी

नेपाल सरकार, जनसंख्या तथा वातावरणले प्रकाशन गरेको जलवायु परिवर्तन सङ्कटासन्न नक्साङ्कन प्रतिवेदनमा उल्लिखेत ईन्डेक्स(**Index**) को आधारमा गोरखा जिल्ला उच्च जोखिमको अवस्थामा (०.६०१–०.७८६, **High Rank**) रहेको सुचिकृत छ ।

तालिका नं. - १ गोरखा जिल्लाको संकटासन्नताको अवस्था

क्र.सं.	सूचांकहरु	अवस्था				
		अति उच्च	उच्च	मध्ययम	न्यून	अति न्यून
१	बर्षा तथा तापक्रम				√	
२	पारिस्थितिकीय संकटासन्नता		√			
३	पहिरोर भु-क्षय		√			
४	बाढी/डुवान					√
५	सुख्खा			√		
६	हिमताल विष्फोट	√				
७	समग्र संकटासन्नताको इण्डेक्स		√			

जलवायु परिवर्तन सङ्कटासन्न नक्साङ्कन प्रतिवेदन, २०११

हिमशिखर:

गोरखा जिल्लाको उत्तरी भेगमा अग्ला हिमशिखरहरु अवस्थित छन् । जसले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटकहरुलाई आकर्षित गरिरहेका छन् । पर्यापर्यटन यस जिल्लाको आय आर्जनको प्रचुर सम्भावना बोकेको क्षेत्र पनि हो । यस जिल्लामा मुख्य हिमशिखरहरु निम्न छन् :

मनासलु – ८१६३ मीटर
हिमालचुली (पूर्व) – ७८९५ मीटर
नागधी चुली – ७८७१ मीटर
हिमालचुली (पश्चिम) – ७३७१ मीटर
मनासलु (उत्तर) – ७१५१ मीटर
बौद्ध हिमाल – ६६७२ मीटर

रौला हिमाल – ७१७७ मीटर

श्रृंगी हिमाल – ७१८७ मीटर

जलस्रोत:

गोरखा जिल्ला जलस्रोतको भण्डारको दृष्टिले पनि धनि मध्येको जिल्ला हो । यस जिल्लामा बूढी गण्डकी, चेपे, दरौंदी, मर्स्याङ्दी, त्रिशुली, स्यार खोला लगायतका मुख्य नदीहरु अवस्थित छन् । कल्छुमन, वीरेन्द्र ताल, नारद पोखरी, लार्के ताल, दूध पोखरी, रानी पोखरी, निम्चे पोखरी लगाएतका पोखरीहरु पनि गोरखा जिल्लामा रहेका छन् ।

जिल्लाको राजनैतिक विभाजन:

प्रदेश: **गण्डकी प्रदेश**

जिल्ला: **गोरखा**

निर्वाचन क्षेत्र: २(**प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र**:४)

नगरपालिका:२

गाउँपालिका: ९

वडा नं. ९४

सूचना तथा अभिलेख केन्द्र र संचारको अवस्था:

जिल्ला समन्वय समिति गोरखामा सुचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना भएको छ र पालुङटारमा ग्रामीण सुचना केन्द्र स्थापना गरिएको छ । गोरखामा भएका संचार माध्यमहरुको सुची**:**

तालिका नं.-२:

क्र.स.	?संचार	नाम	सम्पर्क नम्बर	पद
१	रेडियो गोरखा ९२.८	किशोरजंग थापा	९८५६०४०६५५	स्टेशन म्यानेजर
२	रेडियो मनास्लु १०३.९	दिपक श्रेष्ठ	९८४१५५८५७८	स्टेशन म्यानेजर
४	च्वाइस एफ एम ९०. ४	किरण लोहनी	९८४६०८९५९४	स्टेशन म्यानेजर
५	मनकामना एफ. एम ९८.७	चित्र बहादुर गुरुङ	९८५६०४६४५३	स्टेशन म्यानेजर
६	रेडियो पालुङटार	राजेश पौडेल	९८५५०११९०२	स्टेशन म्यानेजर
५	गोरखा समाचार	रमा सिंखडा	९८४६४०१३००	सम्पादक
६	सुरुवात दैनिक	विकास मरहट्टा	९८४४६१२६६१५	सम्पादक
७	दरौदी दैनिक	शिव उप्रेती	९८५६०७०३०६	सम्पादक
८	सुनौलो खवर	राजेश पौडेल	९८५५०११९०२	सम्पादक
९	गोरखापत्र	नरेन्द्र ढकाल	९८४६०९८०७३	संवाददाता
१०	कान्तिपुर दैनिक	हरिराम उप्रेती	९८४६१८८७०५	संवाददाता
११	नागरिक	नरहरी सापकोटा	९८५६०४०८९७	संवाददाता
१२	अन्नपूर्ण पोष्ट	शिव उप्रती	९८५६०४२७४४	संवाददाता
१३	समधान दैनिक	मोहसिन अलि मियाँ	९८५६०४०७६१	संवाददाता
१४	नयाँ पत्रिका	केशव गुरुङ	९८४६७५५५२४	संवाददाता
१५	कारोबार	अनुपमा खनाल	९८४६०८९५९६	संवाददाता

१६	रा.स.स.	दिपक श्रेष्ठ	९८४१५५८५७८	संवाददाता
१७	अनलाईन खवर	विकास मरहट्टा	९८४६१२६६१५	संवाददाता
१८	उज्यालो	किरण लोहनी	९८४६०८९५९४	संवाददाता
१९	कान्तिपुर टेलिभिजन	भिमलाल श्रेष्ठ	९८४६०३९३९३	संवाददाता
२०	एपि वान टेलिभिजन	शिव उप्रेती	९८५६०४२७४४	संवाददाता
२१	एन टि.भि.	आत्माराम श्रेष्ठ	९८५६०४०८८८	संवाददाता
२२	एभि न्युज	कैलाशबाबु श्रेष्ठ	९८५६०४०५०९	संवाददाता
२३	इमेज टेलिभिजन	रेनु श्रेष्ठ	९८४६१२१८४९	संवाददाता
२४	न्युज २४	मोहसिन अलि मिँया	९८५६०४०७६१	संवाददाता
२५	जनचासो टाइम्स	अश्विन दानी	९८६३३९२०१७	संवाददाता

जिल्लाको भू– उपयोगको अवस्था :

यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल ३६०९९९.९० हेक्टर रहेको छ । गोरखाको भू– उपयोगको स्थिति निम्न बमोजिम रहेको छ ।

कृषि योग्य जमिन : ५५६९६ हेक्टर (१५.४२%)

वन जंगल, झाडी : ११२६७६ हेक्टर (३१.२१%)

चरन भूमि : ५९५२० हेक्टर (१६.४९%)

अन्य : १३३१०८ हेक्टर (३६.८६%)

शैक्षिक अवस्था :

गोरखा जिल्लाका उत्तरी हिमाली भेगमा तुलनात्मक रुपमा साक्षरता दर कम रहेको देखिन्छ । वि.स. २०६८ सालको जनगणनाले गोरखा जिल्लाको पुरुष साक्षरता दर ७५.०९ प्रतिशत देखाउँछ भने महिला साक्षरता दर ५९.४४ प्रतिशत रहेको उल्लेख छ ।

जनसंख्या:

वि.स. २०६८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्या २,७१,०६२ रहेको छ जस मध्ये १,२१,०४१ पुरुष र १५००२० महिला रहेको छ । हिन्दु धर्मावलम्वीहरुको बाहुल्यता रहेको यस जिल्लामा बौद्ध, क्रिस्चियन, जैन र इस्लाम धर्म मान्नेहरुको पनि बसोबास रहेको छ ।

परिच्छेद २: योजनाको उद्धेश्य र आवश्यकता

बहु प्रकोप जोखिमयुक्त देशहरु मध्ये नेपाल पनि उच्च जोखिममा रहेको देशमा पर्दछ । नेपालको भौगोलिक बनावट प्रकोपका दृष्टिले अति संवेदनसिल तथा जोखिमयुक्त अवस्थामा रहेको छ । विभिन्न तथ्याङ्कहरुमा उल्लेख भए अनुसार नेपाल सम्पुर्ण जोखिमको हिसावले २० औं स्थानमा छ । भूकम्पको जोखिमको हिसावले विश्वमा ११ औं, वाढीको हिसावले ३० औं र जलवायु परिवर्तनको हिसावले एशिया स्तरमा छैठौं जोखिमपूर्ण देशका रुपमा रहेको छ । नेपालका २३१५ वटा हिमतालमध्ये २२ वटा ताल फुट्ने अवस्थामा छन् । मुलुकमा प्रत्येक वर्ष प्रकोपका ४२० वटा घटनाहरु घटेको पाइन्छ । प्रत्येक वर्ष १००० को हाराहारीमा मानिसहरु मारिन्छन् । हरेक वर्ष लगभग ८० जना वेपत्ता हुन्छन्, ९३५० घरधुरी र १३,३०,००० जनसंख्या प्रभावित, १६,००० घर परिवार विस्थापित, १ अर्व भन्दा बढी आर्थिक क्षति हुन्छ । नेपालमा २०७२ बैशाष १२ गते गएको विनासकारी गोरखा भूकम्पका कारण १४ वटा जिल्लाहरु अति प्रभावित बनेका थिए । भूकम्पका कारण ८०२० जनाको ज्यान गएको थियो भने १६,०३३ जना घाईते भएका थिए । त्यस्तै गरेर

३७५ जना मानिसहरु हराएको नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयको प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको छ । गोरखा जिल्लामा विपद्संग सम्वन्धित तथ्याङ्कहरु व्यवस्थित ढंगले राख्ने प्रणाली स्थापना नभएता पनि प्रकोपको हिसावले संवेदनशिल जिल्लाको रुपमा पहिचान भएको छ । गोरखा जिल्ला विशेषतहः पहिरो तथा आगलागीको जोखिमले संकटासन्न रहेको कुरा रेडक्रस जिल्ला शाखा तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालयको तथ्याङ्कहरुबाट आँकलन गर्न सकिन्छ । यस जिल्लाका अन्य प्रकोपहरुमा बाढी, चट्याङ्ग, हावाहुरी, असिना, जंगली जनवारको आक्रमण र विभिन्न प्रकारको महामारीहरु प्रमुख रुपमा रहेका छन् ।

यसरी हेर्दा नेपालमा कुनै पनि प्रकारको विपद्का घट्ना घट्न सक्ने सम्भावना अत्याधिक मात्रामा रहेको छ । यसको लागि राज्यको तर्फवाट पूर्व तयारी गरी विपद्बाट हुने क्षतीको न्यूनीकरण गर्न राज्यका हरेक संयन्त्र देखि स्थानीय समुदाय स्तरसम्म सचेतना फैलाउनु र सामनाका लागि तयारी गराउनु आवश्यक छ । प्रकोप व्यवस्थापन र उद्धार कार्यलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा मानव अधिकारका रुपमा अघि बढाउन २०१५ मा जापनको सेन्डाई सहरमा एकिकृत तथा समावेशी रुपमा आर्थिक, भौतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक, स्वास्थ्य सम्बन्धित वातावरणीय, प्राविधिक, राजनैतिक, संस्थागत तथा कानुनी माध्यमबाट विपद् आउने कारकहरु प्रकोप, सम्मुखता तथा संकटासन्नतालाई न्यूनिकरण र रोकथाम गर्ने उद्देश्यले तेस्रो विश्व सम्मेलन भएको थियो । यस अवसरमा नेपालले प्रकोप न्यूनीकरण एवम् समन्वय परिषद्को गठन गर्ने, प्रकोप सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति तयार गर्ने, विकसित मूलुकका उच्च प्रविधि र अनुभवहरुलाई अनुशरण गर्ने, दिगो विकास र सुरक्षित भविष्य निर्माणका लागि शिक्षा भन्ने नारालाई साकार पार्न शैक्षिक पाठ्यक्रममा सुधार गर्ने र प्रकोप न्यूनीकरणका लागि विश्व कोषको स्थापना गर्ने जस्ता कुराहरुमा आफ्नो प्रतिबद्धता जाहेर गरिसकेको छ । साथै यस विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८–२०३० नेपाल सरकारबाट १५ असार २०७४ मा स्वीकृत गरिनुका साथै उक्त रणनीतिमा पनि जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धि अवधारणाहरूलाई आपत्कालिन पूर्वतयारी (Preparedness), प्रतिकार्य(Response) तथा पुनर्लाभ (Recovery) सम्बन्धी कार्यक्रम व्यवस्थित रूपमा समावेश गर्ने समेत उल्लेख गरिएको छ ।

जिल्लाको विविध प्रकारको भौगोलिक बनावट र वातावरणीय विविधताले गर्दा उत्पन्न हुन सक्ने विपद्का परिणामलाई पूर्व तयारी गरी जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरु अपनाउनुपर्ने हुन्छ । गोरखा भुकम्पको पाठले पनि विपद्को समसामयिक पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना हुन अति आवश्यक छ भन्ने कुराको टट्कारो महशुस गारएको छ । कतिपय विपद् (Disaster) हरुलाई पूर्ण रुपमा निदान गर्न नसकिएता पनि विपद् जोखिम न्यूनिकरण गर्न सकिने भएकोले विपद् पूर्व नै योजनाबद्व तरिकाले विपद् व्यवस्थापनको खाका बनाउन आवश्यक हुन्छ । विपद् पूर्व (Pre- Disaster) विपद्को समयमा (During Disaster) र विपद् पश्चात (Post- Disaster) गरिने क्रियाकलापहरुको योजनावद्व खाका नै विपद् व्यवस्थापन योजना हो

२.१ योजनाको उद्देश्य

२.१.१ समष्टिगत उद्देश्य :

विपद्बाट उत्पन्न मानवीय असरहरू न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि जिल्लाको प्रतिकार्य क्षमता अभिवृद्धि गर्दै प्रभावितहरूका आधारभूत आवश्यकताहरूलाई समयमा नै प्रभावकारी एवं समन्वयात्मक रुपमा उपलब्ध गराउने कार्यको सुनिश्चितता गर्नु रहेको छ ।

२.१.२ निर्दिष्ट उद्देश्यहरु :

क) विपद् प्रभावित व्यक्ति, परिवार र समुदायलाई तत्काल उद्धार गरी मानवीय सहयोगको उपलब्धता सुनिश्चित गर्न,

ख) उपलब्ध न्यूनतम साधन स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै आवश्यक अन्य साधन स्रोतहरुको खोजी गरी नेपाल सरकारबाट भएका निर्णयको कार्यान्वयन गर्न,

ग) सरोकारवाला निकाय तथा संघ संस्थाहरूसँग प्रभावकारी समन्वयको सुनिश्चितता गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाउन,

घ) जोखिम नक्सांकन गरी संकटासन्नताको पहिचान, स्तरीकरण तथा क्षमता विश्लेषण गरी जोखिम न्यूनीकरण गर्ने खालका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न,

ङ) आवश्यकताअनुसार विकास प्रकृयामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई मूलप्रवाहीकरण गर्दै विपद् पूर्व, विपद्को समय र विपद् पश्चात गर्नु पर्ने कार्यलाई प्राथमिकीकरण गर्न,

च) प्राकृतिक वा गैर प्राकृतिक विपद्को जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्दै विपद्को प्रभावकारी व्यवस्थापन गरी सर्वसाधारणको जिउ धन, सार्वजनिक तथा ब्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक सम्पदा तथा भौतिक संरचनाको संरक्षण र संवर्द्धन गर्न,

छ) जिल्लामा आपतकालीन कोषको स्थापना गर्न।

२.२ योजनाको अपेक्षित नतिजा

यस योजनाले खोजेका परिणामहरू मुख्यतया निम्न लिखित विषय वस्तुसँग सम्बन्धित रहेका छन्:

क) विपद्को समयमा प्रभावित समुदायलाई उद्धार, राहत, तथा सहयोग गर्न सजिलो हुने छ।
ख) जिल्लामा कार्यरत संघ–संस्थाहरूको पहिचान तथा श्रोत साधनको आंकलन हुने छ।
ग) विषयगत क्षेत्रहरूको आकस्मिक योजना निर्माण भई प्रतिकार्यका लागि सरल दस्तावेज निर्माण हुन।
घ) विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल उद्दार तथा राहत सेवा पुर्याउन सरल उपायहरू अवलम्बन गर्न सजिलो पर्ने छ।
ङ) विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न सरोकारवालाहरू वीच समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण भई विपद्को समय र विपद् पश्चात् तत्काल प्रतिकार्य गर्न सहज हुने छ।
च) विपद्को समयमा स्थानीय तह तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधिलाई अघि बढाइने छ।

२.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले प्राप्त गर्न खोजेका परिणामहरू

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले प्राप्त गर्न खोजेका परिणामहरू मुख्यतया निम्न लिखित छन् :

क) स्थानीय पूर्वाधारको वस्तु स्थिति विवरण,
ख) प्रभावित हुन सक्ने समुदायको संख्या र अवस्थिति,
ग) उपलब्ध क्षमता (विपद्सँग जुध्ने र प्रतिकार्यमा उपलब्ध हुन सक्ने),
घ) विपद् जोखिम विश्लेषण,
ङ) पूर्व सुचना प्रणाली,
च) खोज तथा उद्धार व्यवस्था,
छ) आश्रय घर (सेल्टर) वा क्याम्प व्यवस्थापन प्रणाली,
ज) राहत व्यवस्था र वितरण,
झ) खाद्य सामग्री र गैर खाद्य सामग्रीको भण्डार अवस्था,
ञ) प्रतिकार्यमा संलग्न साझेदारहरुको भूमिका र जिम्मेवारीको निर्धारण,
ट) हरेक पक्षको सम्पर्क व्यक्तिको पहिचान र संचार सम्पर्कको व्यवस्था,
ठ) मानवीय सहायताकर्मीले गर्ने सहयोग (के, कसले, कहिले, कहाँ, कसरी उपलब्ध गराउने हो सो को पहिचान),
ड) सरोकारवाला सरकारी तथा गैर सरकारी संघ/संस्थाको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि हुने।

२.४ योजनाको सिमितता

यस योजनाका निम्नानुसार आधारभूत सिमितता रहेका छन् :

क) विषयगत कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा प्रकोपले पारेको क्षतिको सबै विवरण पूर्ण नहुन सक्दछ तसर्थ आगामी दिनहरूमा नियमित तवरले जानकारीहरू एवं तथ्यांकहरू अद्यावधिक र परिमार्जन गर्न आवश्यक देखिएको छ।

ख) जोखिम तथा प्रकोपहरूको स्तरीकरण जलवायु परिवर्तन तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना, अघिल्लो विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, विभिन्न सरोकारवालाहरूसंगको छलफल तथा प्रतिवेदनलाई आधार मानी गरिएको छ जुन विपद्को समयमाबाट केही फरक हुन सक्छ।

ग) सम्भावित विपद् प्रभावित घरधुरीहरू जिल्लाको कुल जनसंख्याको लगभग १० प्रतिशतलाई आधार मानिएको छ, जुन वास्तविकतामा फरक पनि हुन सक्ने छ।

२.५ पूर्वतयारीका लागि सामान्य मान्यताहरू

पूर्वतयारी कार्य गर्दा सबै साझेदारहरूले अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तहरू देहाय बमोजिम हुने छन् :

क) जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत एकद्धार नीति अनुरुप समग्र समन्वयको काम हुनेछ । प्रमुख जिल्ला अधिकारी (प्र.जि.अ.) वा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले समन्वयका लागि अन्य संघ/संस्थाहरूको सहयोग लिन सकिने छ।

ख) विषयगत क्षेत्रानुसार समन्वय गर्ने र समन्वय गर्दा मुख्य माग वा आवश्यकता पुरा होस् भन्ने ध्यान पुर्याउनु पर्दछ।

ग) कतिपय गैरसरकारी संस्थाहरू विपद् पूर्वतयारी एवं उद्धार कार्यका लागि दक्ष जनशक्ति, आर्थिक, भौतिक सुविधा तथा स्थानीय सञ्जालमा आधारित भएकाले त्यस्ता संस्थाहरूलाई क्षमता अनुसार प्रभावकारी रुपमा परिचालन गर्ने।

घ) पूर्व निर्धारित रुपमा समन्वय, सहयोग, समझदारी, सहकार्य, निर्देशन र आवश्यक नियन्त्रण कायम गर्ने।

२.६ नेपाल सरकारको राष्ट्रिय नीति तथा ऐनमा विपद् सम्बन्धी प्रावधान

२.६.१ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ प्रथम संशोधन २०७५ सहित

नेपालमा विपद् व्यवस्थापनको कानुनी संरचनाको सुरुवात २०३९ सालमा जारी भएको दैवी प्रकोप (उद्धार) ऐनबाट भएको थियो। यो ऐनले सरकारलाई विपद्को सामना गर्न तयार हुने र विपद्को समयमा प्रतिकार्य गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरीएको थियो । यो ऐनले मुलुकको इतिहासमै पहिलो पटक विपद् व्यवस्थापनको लागि संस्थागत संरचनाको व्यवस्था गरेको थियो। यही दैवी प्रकोप (उद्धार) ऐन, २०३९ लाई विस्थापन गर्दै नेपाल सरकारले विपद् जोखिम व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक तथा प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद्बाट सर्वसाधारणको जीउ ज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पक्ति, प्राकृतिक एवम् सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्रियाकलापहरुलाई प्रभावकारी रुपमा अगाडि बढाउनको लागि विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ जारी गरिएको छ।

२.६.२ स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून र मापदण्ड कार्यन्वयन र नियमन गर्नुका साथै राष्ट्रिय विपद् कोष स्थापना र प्रादेशिक विपद् कोषमा सहयोग र समन्वयको कुरा उल्लेख गरिएको छ। गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम कर्तव्य तथा अधिकार दफा ११ मा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड योजनाको कार्यन्वयन र नियमनको व्यवस्था गरिएको छ। स्थानीय विकासका लागि स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले वातावरणमैत्री विकास व्यवस्थापनका लागि विकेन्द्रीकरणको अवधारणालाई प्रवर्द्धन गर्नुका साथै विपद् पूर्व, विपद्को बेला र विपद् पश्चात गरिने सम्पूर्ण क्रियाकलापको लागि बजेट व्यवस्थापन गरी विपद् जोखिम न्यूनिकरणलाई विकासमा मूलप्रवाहीकरण गर्ने वातावरण सिर्जना गरिएको छ।

२.६.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा राष्ट्रिय कार्यशाला २०६७ को सिफारिस

- जिल्ला तथा क्षेत्रमा कार्यरत सरोकारवाला निकायहरूले संघ संस्थाहरु आ—आफ्नो विपद् सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने ।
- विपद् सम्बन्धी विविध तालिम, बैठक तथा कार्यशालामा जिल्लामा कार्यरत सबै मानवीय सहायतामा संलग्न निकायलाई आमन्त्रण गर्ने र उनीहरूलाई सक्रिय रुपमा सहभागी गराउने । यस्ता निकायहरूमा सरकारी विषयगत निकायहरू, सुरक्षा निकायहरू, राष्ट्र संघीय संस्थाहरू, राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरू, रेडक्रस अभियानका सदस्यहरू, विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरू आदि पर्दछन् ।
- क्षमता विकास तालिमका रुपमा तालिम तथा बैठकका माध्यमबाट आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा विषयगत अवधारणा (Cluster Approach) लाई सुदृढ बनाउने ।
- विपद् पूर्वतयारी योजना तर्जुमाका लागि सरकारी र गैरसरकारी संघ /संस्थाहरु आ—आफ्ना बिच समन्वय गर्न जिल्ला जिल्लामा अगुवा सहयोगी संस्था पहिचान गर्ने । योजना तर्जुमामा एकरुपता कायम गर्नका लागि सबै जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्थाले एक जना मुख्य जिम्मेवार व्यक्ति तोकी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (Guideline for Disaster preparedness Response Plan-2011) को बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने ।
- प्रत्येक वर्ष विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्यशाला आयोजना गरे पश्चात् सबै विकास क्षेत्रमा क्षेत्रीय कार्यशाला आयोजना गर्ने । यस्तो कार्यशालाका सहभागीहरूमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति नेपाल रेडक्रसका जिम्मेवार प्रतिनिधि तथा क्षेत्रीय जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू तथा यस क्षेत्रमा कार्यरत प्रमुख गैर/सरकारी संस्थाहरू हुन सक्दछन् ।
- सबै मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार संस्था तथा सरकारी विषयगत कार्यालयहरूबाट आवश्यक बजेट विनियोजनको सुनिश्चित गर्न तथा यसको प्रचार–प्रसार गर्न जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना(Disaster Preparedness Response Plan) लाई जिल्ला परिषद्बाट अनुमोदन गराउने ।
- विपद् संकटासन्न क्षेत्रका बासिन्दाहरूलाई आवश्यक उद्धार सामग्रीको समेत व्यवस्था गरी खोजी तथा उद्धार सम्बन्धी तालिम उपलब्ध गराउने ।
- विकासका आयोजनामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई मूल प्रवाहीकरण गर्ने ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP) तयारीका लागि पालिका स्तरीय विपद् जोखिम नक्सा अनिवार्य रुपमा तयार गर्ने र यो कार्य सम्बन्धित नगरपालिका/गाउँपालिकाका पदाधिकारीसँगको प्रत्यक्ष संलग्नतामा गर्ने ।
- ७७ वटै जिल्लामा योजना तर्जुमामा एक रुपता कायम गर्न र गुणस्तर कायम गर्न सबै जिल्लाका निकायहरूले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ को अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- केन्द्रीय, क्षेत्रीय र जिल्ला तहमा मार्गदर्शन, २०६७ का बारेमा अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्ने र यसका लागि मानवीय सहायतामा संलग्न निकायलाई सहयोग गर्न आव्हान गर्ने ।

- आ–आफ्नो भूमिका तथा जिम्मेवारीका बारेमा हुन सक्ने द्विविधालाई अन्त्य गर्न सबै जिल्लामा जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला विकास समितिले आपसी छलफल र समन्वय गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार सम्बन्धी कार्य गर्ने । जिल्ला विकास समितिले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी प्रकृयामा आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- विद्यालय र मदरसाको विकल्पका रुपमा सुरक्षित आश्रय स्थलको पहिचान गर्ने ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको एउटा भागको रुपमा विपद्को प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (Scenario Based Response Plan) तयार गर्ने जुन आकस्मिक योजना (Contigency Plan) को तर्जुमा प्रकृयासँग मिल्दो जुल्दो हुन्छ । विपद्को प्रकृति छनौट गर्दा सबै जिल्लाले भूकम्पीय जोखिम सम्बन्धी प्रतिकार्य योजना तयार गर्ने र जिल्लाको संकटासन्नताका आधारमा अन्य विपद्को छनौट गरी प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने ।
- हरेक जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी योजना तर्जुमा प्रकृयामा राजनैतिक दल र नीजि क्षेत्रको सहभागिता अनिवार्य गर्ने ।
- राहत तथा उद्धार सम्बन्धी वैज्ञानिक मापदण्ड तर्जुमा गरी लागू गर्ने ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा उल्लेख भए बमोजिमको साझा विपद् लेखाजोखा औजार (Common Disaster Assessment Plan) हरुको सबै सरकारी तथा मानवीय सहायता सम्बन्धी साझेदार निकायले प्रयोग गर्ने ।
- प्रभावकारी पूर्वतयारीका लागि योजना तर्जुमा प्रकृयाको सुरु देखि नै संचार माध्यमलाई संलग्न गराउने ।
- यस अघि नै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिसकेका जिल्लाहरूले पनि प्रभावकारी मानवीय प्रतिकार्यका लागि वर्तमान अवस्था र आवश्यकताको आंकलन गरी विद्यमान DPRP लाई संशोधन वा अद्यावधिक गर्ने । यसका साथै तर्जुमा भएको योजनाको कम्तीमा वर्षमा २ पटक समीक्षा गर्ने
- प्रत्येक जिल्लाको (DPRP) को कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन तथा समिक्षा गर्न कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने (यसका लागि सरकारी निकाय, रेडक्रस, राष्ट्र संघीय निकाय, राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था र निजी क्षेत्र सम्मिलित ५ सदस्यीय कार्यदल निर्माण गर्ने) ।
- नगरपालिका/ गाउँपालिका तथा जिल्ला तहमा जनचेतनामूलक अभियान सञ्चालन गर्ने ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमामा जिल्ला स्थित सबै मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरूले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति लाई सहयोग गर्न आव्हान गर्ने ।

योजना तर्जुमा विधि

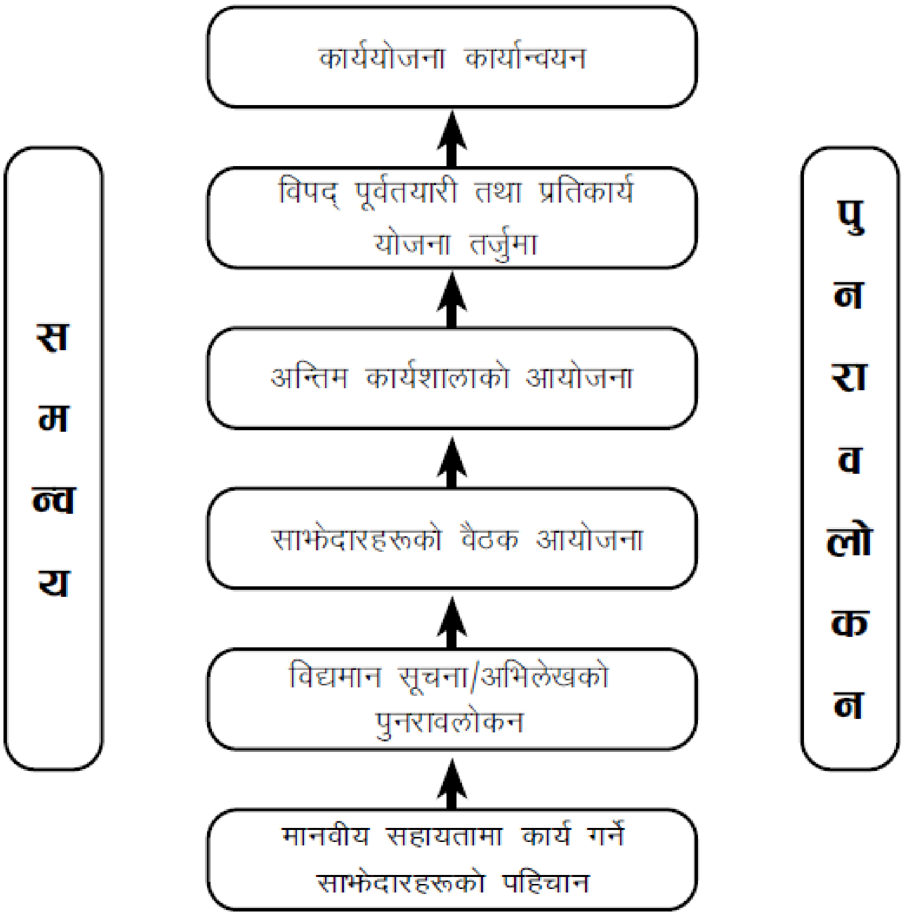
कार्ययोजना कार्यान्वयन
विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा
अन्तिम कार्यशालाको आयोजना
साझेदारहरूको बैठक आयोजना
विद्यमान सूचना/अभिलेखको पुनरावलोकन
मानवीय सहायतामा कार्य गर्ने साझेदारहरूको पहिचान
समन्वय
पुनरावलोकन

परिच्छेद ३

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी चरण

३.१ योजना निर्माणको प्रक्रिया

गोरखा जिल्लामा २०६८ सालमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तयारी प्रक्रिया शुरुवात भएको हो र २०६९ सालमा योजना तयार भएको थियो। हाल जिल्लामा विद्यमान र सम्भावित जोखिमहरूको विस्तृत समिक्षा गरी उक्त समिक्षाका आधारमा विषयगत संस्थाहरूले विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी पृष्ठपोषण पश्चात जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य मस्यौदा तयार गरिएको छ । यस योजनामा समावेश गरिएका सूचना तथा तथ्याङ्कहरूलाई समयानुकूल परिमार्जन गरी हरेक वर्ष प्रकाशन गरिने छ। यस योजना तयारीमा निम्न प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको छ :

- प्रमुख जिल्ला अधिकारी, जिल्ला प्रशासन कार्यालयसंग नियमित विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना परिमार्जन सम्बन्धमा स.प्र.जि.अ को संयोजकतामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना परिमार्जन समिति गठन गरियो ।

- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारीका लागि प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा सबै विषयगत कार्यलयका प्रमुखहरुसंग विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा माथि छलफल गरिनुका साथै सबै विषयगत कार्यलयहरुलाई आफ्नो आफ्नो स्तरबाट योजना अध्यावधिक गर्न सहयोग गर्ने निर्णय भएको ।

- अघिल्लो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई सन्दर्भ सामग्रीको रुपमा प्रयोग गरी जोखिमता पहिचान र सरोकारवालाहरुसंग छलफल गरी अद्यावधिक गरिएको।

- विभिन्न ८ वटा विषयगत क्षेत्रका संयोजक (Cluster lead) निकाय तथा सदस्यहरुसंग छलफल गरी आ–आफनो क्षेत्रको क्षमता पहिचान तथा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको

- जिल्लामा बनेका विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजना, विभिन्न कार्यलयका सरकारी तथा गैह्र सरकारी संस्थाहरूद्वारा प्रकाशित प्रतिवेदन, जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा रहेको सुचना र नेपाल रेडक्रस जिल्ला शाखा गोरखाको प्रकाशन, प्रतिवेदनहरू तथा तथ्याङ्कको आधारमा जोखिमको प्रवृत्ति एवं परिमाण पहिचान।

- जिल्ला विपद् जोखिम पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा तयारी गरिएको।

- क्लष्टर प्रमुख, एवं जिल्लाका सरोकारवालाहरूको बैठकमा जिल्ला विपद् जोखिम पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा उपर छलफल गरी पृष्ठपोषण आदान प्रदान को लागि बैठक बस्ने।

- जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना प्रकाशन।

३.२ सामान्य पूर्वतयारी योजना

३.२.१ मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायको सूची

जिल्लामा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति क्रियाशील रहेको छ। यस समितिको काम, कर्तव्य, अधिकार तथा जिम्मेवारीहरू विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम हुने छ। जिल्ला प्रशासन कार्यलयले यस समितिको सचिवालयको रुपमा काम गर्छ भने अन्य विषयगत सरकारी कार्यालयहरू, सुरक्षा निकायहरू, जिल्ला समन्वय समितिको प्रतिनिधि, जिल्ला भित्रका स्थानीय तहका प्रमुख, गैरसरकारी महासंघ, उद्योग, वाण्जिय महासंघ, राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका जिल्ला सिथित प्रमुख वा प्रतिनिधि एवं नेपाल रेडक्रस सोसाईटी आदि विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिमका सदस्यहरू रहेका छन्। गोरखा भुकम्प पश्चात जिल्लामा विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरू र गैरसरकारी संस्थाहरू पनि क्रियाशिल रहेका छन्। यस जिल्लामा रहेका सम्पूर्ण संघ संस्थालाई समेट्ने क्रममा तिनीहरूका विषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थालाई सुचिकृत गर्ने प्रयास गरिएको छ।

३.२.२ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकन

जिल्लामा विभिन्न निकायहरूबाट विभिन्न समयमा विपद् सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान एवं योजना सम्बन्धी प्रतिवेदनहरू प्रकाशन भएका छन्। यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाका लागि विभिन्न सन्दर्भ सामग्रीहरूको अध्ययन गरिएको छ। केही महत्वपूर्ण सामग्रीहरू र त्यसबाट प्राप्त गरिएका असल अभ्यासहरू तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं.३ : सन्दर्भ सामग्रीहरुको विवरण

क्र.सं.	प्रतिवेदन/ प्रकाशनको नाम	सिकाई/ असल अभ्यासहरु
१	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८–६९	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि सुरुवाती योजना, विषयगत अभ्यासहरू सुरुवातको पहल, जिल्ला भित्र रहेका जोखिम तथा क्षमताहरू उल्लेख भएको।
२	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७४	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि सुरुवाती योजना, विषयगत अभ्यासहरू सुरुवातको पहल, जिल्ला भित्र रहेका जोखिम तथा क्षमताहरू उल्लेख भएको।
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गोरखा शाखाको प्रतिवेदनहरू	जिल्लामा विभिन्न वर्षमा घटेका विपद् तथा प्रतिकार्यका प्रयास तथा तथ्याङ्क अभिलेखिकरण।
४	जिल्ला समन्वय समिति गोरखा भुकम्प २०७२ क्षतिको प्रारम्भिक प्रतिवेदन	जिल्लामा २०७२ को गोरखा भुकम्पले पर्याएको मानवीय, पशुधन, खाद्यन्न तथा भौतिक क्षति, जोखिमयुक्त वस्तीहरु बारे प्रारम्भिक जानकारी
५	विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०१८ देखि २०३०	राष्ट्रिय स्तरमा तयार भएको नीतिबारे जानकारी, प्रदेश, जिल्ला, र स्थानीय स्तरमा समायोजन गर्ने प्रक्रिया बारे स्पष्टता।
६	विपद् जोखिम न्यूनिकारण तथा व्यवस्थापन	ऐनले व्यवस्था गरेको मापदण्ड र सरकारी संरचना बारे बुझाई। विपद्

	ऐन, २०७४	व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक तथा प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गर्ने
७	स्फेयर मापदण्ड	राहत मापदण्ड र न्यूनतम आवश्यकताबारे सबै सरोकारवाला निकायहरूलाई जानकारी नभएको।
८	विपद् पीडित उद्धार र राहतसम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ (सातौ संशोधन)	राहत सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण गरिएको।
९	राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्य ढाँचा, २०७०	तत्कालको प्रतिफल सम्बन्धी।
१०	विभिन्न सरकारी कार्यलयहरूको वार्षिक प्रतिवेदन	जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी कार्यलयहरुको प्रगती विवरण तथा असल अभ्यासहरू प्राप्त गर्न सजिलो भएको।
११	स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजना	गाउँपालिकाहरुमा देखिरहेका जलवायु उत्पन्न प्रकोप र विपद्को सन्दर्भ आँकलन गर्न।
१२	सेड्नाई कार्य संरचना सन् २०१५ देखि २०३०	विपद् लाई प्राथमिकता क्षेत्र अन्तर्गत समावेश गर्न
१३	विपद् जोखिम न्यूनिकरण राष्ट्रिय निति २०७५	विपद्बाट हुने मृत्युदर तथा प्राभवित व्यत्तिहरुको संख्या उल्लेख्य रुपमा कम गरी पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाउनका साथै विपद् जोखिम बाट सुरक्षित जलवायु अनुकुलित तथा उत्थानशील राष्ट्रको निर्माण गर्दै दिगो विकासमा टेवा पुर्याउनु
१४	मनुसुन आप्तकालिन कार्ययोजना २०७८	वर्षायाममा हुने साम्भिवित विपद् प्रतिकार्यका लागि समन्वयात्मक प्रतिकार्य तथा विपद् जोखिम न्यूनिकरण खोज तथा उद्धार कार्य गर्नका लागि कार्ययोजना

३.२.४ प्रकोप जोखिम विश्लेषण

यस जिल्लामा रहेका ९ गाउँपालिका र २ नगरपालिका मध्ये केही गाउँपालिकाहरुमा बिभिन्न संस्थाहरुको प्राविधिक सहयोगमा स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजनाहरु तयारी सम्पन्न तथा केहीमा तयारीको शुरुवात भइरहेका छन्। यसरी स्थानीय स्तरमा बनेका योजनाहरू तथा विश्लेषणका आधारमा पनि यस जिल्लाको जोखिमहरूको प्राथमिकीकरण गरिएको छ। हाल यस जिल्लामा ९ गाउँपालिका र २ नगरपालिका रहेका छन।

गोरखा जिल्लामा आजसम्म परेका विपद्हरुको इतिहासको लेखाजोखा स्थानीय पालिकाहरुमा बनेको योजनाको विश्लेषणको आधारमा पहिरो/ भुक्षय, बाढी, हावाहुरी, आगजनी जस्ता विपद्जन्य घटनाहरुबाट प्रभावित हुने सक्ने उच्च जोखिममा रहेका स्थानीय वस्तीहरु तथा प्रभावित क्षेत्रहरु विवरण तपशिल बमोजिम रहेको छ।

क) पहिरो/ भू-क्षय

क्र.सं.	पालिका	विपद् जोखिमको उच्च अवस्थामा रहेका क्षेत्रहरु र प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी	विपद् जोखिमको मध्यम अवस्थामा रहेका क्षेत्रहरु र सम्भावित प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी	विपद् जोखिमको न्यून अवस्थामा रहेका क्षेत्रहरु र सम्भावित प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी
१	चुमनुव्री गापा	पातीगाउँ ५० घर, दोयल ५० घर,		

		सानो फिलिम ४० घर, घट्टेखोला २२ घर, नाक्चेत १५ घर, सल्लेरी २० घर, जगतबगर ८ घर		
२	धार्चे गापा	खानीगाउँ ३५ घर, खानीवेशी १० घर, यमगाउँ ५५ घर, लाप्राक पुरानो वस्ती ६२४ घर, केरौंजा गाउँ ३०० घर, काशीगाउँ १५० घर, खोर्लागाउँ १०० घर, सिङ्लागाउँ १९६ घर, दुंलागाउँ २५ घर, तातोपानी ५ घर, माछाखोला २५ घर, रुन्चेत ५० घर, केरौंजा बेशी ३० घर, हुल्चुक ५० घर, भिरकुनागाउँ ६० घर, लापुगाउँ २५ घर	गुप्सीपाखा ५७३ घर, गुम्दागाउँ ४०० घर, लप्सीबोट ५५ घर, लापुगाउँ ३०० घर, लिदिङ्ग २५ घर, काशीगाउँ १६० घर, यार्सागाउँ १०० घर, लामाबेशी ७५ घर, खोर्लाबेशी ५० घर, उहियागाउँ ३५० घर	
३	वारपाक सुलिकोट गापा	वारपाक दलित बस्ती ३० घर, मान्द्रे ४० घर, कोंजे १५ घर, पोखरी ५० घर, रन्चोक ३० घर, सिम्बु ३० घर, खारचोक भञ्ज्याङ्ग २५ घर, कुमालटारी ७५ घर, मसार ३० घर, माथिल्लो जराङ्ग २५ घर, अमले मुलाबारी ५० घर	वारपाक गाउँ ५० घर, सौरपानी भञ्ज्याङ्ग १०० घर, नालपनजौवारी ३५ घर, माझथर ४० घर, तामालाबोट क्षेत्र १५० घर, मैलुङ्ग २२ घर, पन्दूङ्ग ४० घर, वालुवा २० घर, देउराली भञ्ज्याङ्ग २५ घर	वारपाकगाउँ, सौरपानी, ताकुकोट
४	अजिरकोट गापा	धनसिरा ५० घर, ताप्लेगाउँ ४० घर, बाँझे २० घर,	मिलिम ४० घर, सिमजुङ्ग गाउँ ५० घर, कुसुण्डे २० घर, झ्यावाँ २५ घर, पोखटार २५ घर, काफलडाँडा २० घर, लामीडाँडा १५ भर, लप्सीबोट १५ घर, आग्रीडाँडा ५० घर, खरिबोट ३५ घर	वालुवा, मुच्चोकटार, ढोडेनी, नम्की, सिरानडाँडा, भच्चेक बजार
५	सिरानचोक गापा	भिरसिंग १५ घर, केरावारी १५ घर, नेपाने १० घर र बाटोमुनी २४ घर, खमारी १२ घर, झिमरेक ५ घर, राम्चे ८ घर, पाम क्षेत्रमा २५ घर, वयापानी ६ घर, निभारे ४ घर, घुरे ४ घर, धादिङ्गगाउँ ३ घर, सापकोटगाउँ ३ घर, सिमलबोट १४ घर, काउलेगाउँ ५ घर, ठानेस्वारा ४ घर र घिमिरेगाउँ १० घर, फिरफिरे आरुवोटेका १० घर,	केरावारी गाउँ ५० घर, आम्दुङ्ग १६ घर, नेपाने ३० घर, महिपते ३५ घर, थालाजुङ्ग र नयाँबजार ५० घर, खमारी २५ घर, माथिल्लो पाम ३० घर, चित्रे १०० घर, चिउरीबोट १५ घर, अमराई ५० घर, सालबोट २५ घर, छोप्राक मैदान २५ घर, काप्रेस्वारा २५ घर, आरुबोटे ३० घर, अदुवाबारी १५ घर, नयाँचौतारा क्षेत्र १० घर, नामरुङ्ग	पाँडेबेशी, मुगे, मल्लटार, चोरकाटे, जरेबर, नयाँसाँघु, महटार, अर्कुल, फिनामटार, चनौटे क्षेत्र

		चित्रे ६ घर, चिउरीबोट ४ घर, अमराई क्षेत्र १० घर, सालबोट ६ घर र हरिवले ५ घर, नामरुङ्ग १० घर, माथिल्लो गाँखु ६ घर, गैरीगाउँ ५ घर, सान्नानी भञ्ज्याङ्ग क्षेत्रमा १० घर, सिम्ले क्षेत्रमा ४० घर, गोहोरे क्षेत्रमा २० घर, लाड्दी १० घर, जौवारी क्षेत्रमा १५ घर	२५ घर, गाँखुगाउँ ३० घर, गैरीगाउँ ३५ घर, भँगेरीगाउँ २० घर, आरुबोटे २५ घर, सिम्ले क्षेत्र ५० घर, माथिल्लो तथा तल्लो गोहोरे क्षेत्र ६० घर, लाड्दी क्षेत्र १५ घर, जौवारी क्षेत्र २० घर, चिप्लेटी तथा धारापानी क्षेत्र २५ घर	
६	आरुघाट गापा	स्यामचेत ४५ घर, स्यामराङ्ग ५० घर, आरखेत ३५ घर, फुलपाती भञ्ज्याङ्ग ८० घर, अलैंचे ५० घर,	माझगाउँ मान्बु १००, जामुने २५ घर, आप्रिक ५० घर, आरुपोखरी १०० घर, आरुघाट ३५ घर,	लामबगर, सातदोवाटो, आरुटार, मङ्गलटार, ओयाक
७	भिमसेन थापा गापा	कोयाभञ्ज्याङ्ग ३० घर, मसेल २५ घर	ओख्ले ३५ घर, डाँडाबेशी ५० घर, धावा १०० घर, खान्चोक ३५ घर, घ्याम्पेसाल क्षेत्र १०० घर, मसेल ५० घर, अमलापानी ३५ घर, अस्राङ्ग क्षेत्र १५० घर	
८	सहिद लखन गापा	धरती पाखा अधेंरी २० घर, तीनघरे ठाडो पखेरा ३० घर, पोखरी २० घर, खगी र दार्चे ५० घर	भोगटेनी क्षेत्र, ताक्लुङ्ग तेर्से बेशी वस्ती	
९	गण्डकी गापा	सानो दर्वुङ ५० घर, रामपूर १०० घर, देवीथान थुम्का क्षेत्रको चेपाङ्ग ३३ घर, मगर र दलित वस्ती ४० घर, बेनीगाउँ गुरुङ्ग र नेवार वस्ती २० घर,		
१०	पालुङ्गटार नपा	दार्मीचौर ४० घर, पाथीभारा २५ घर, सानो डुम्रे २० घर, राउतेपानी सभाचौतारो २५ घर,	सिमपानी, फलामखानी, वागडाँडा, धुवाँकोट	
११	गोरखा नपा	कोखे आहाले ५० घर, नारेश्वर ३५ घर, खाल्टे गँगटे ३५ घर,		

ख) बाढी/ डुवान/ कटान

- बुढी गण्डकी कोरिडोर – जगतबगर, यारुबगर, माछाखोला, सोती, आरखेत, आरुघाट, क्यामुटार, बुटार, अतिउच्च जोखिममा रहेको
- दरौंदी कोरिडोर – वालुवा, ढोडेनी, फिनामटार, अर्कुल, चनौटे, भालुश्वारा, खहरे महटार, नयाँसाघु, जरेबर, चोरकाटे, छेवेटार अतिउच्च जोखिममा रहेको
- हुडीखोला – हुडीफाँट, लामगरा, एक्लेफाँट अतिउच्च जोखिममा रहेको
- मोदीखोला – लामबगर, तान्द्राङ्ग र आरुपोखरीको बेशी भाग अति उच्च जोखिममा रहेको

- भुसुण्डीखोला – भुसुण्डीफाँट, चोरकाटे, समिफेद, अन्नपूर्णबेशी अतिउच्च जोखिममा रहेको
- चेपे खोला – बुधसिंटार, पाँडेबेशी, मुगे, एक्लेफाँट, भण्डारथोक, चेपेघाट अतिउच्च जोखिममा रहेको

घ) महामारी: जिल्लाका सवै न.पा. तथा गा.पा. हरु उच्च जोखिमा रहेको।

घ) असिना: जिल्लाको सवै स्थानीय तहहरु मध्यम जोखिममा रहेको।

घ) हावाहुरी/ चट्याङः जिल्लाका सवै न.पा. तथा गा.पा. हरु उच्च जोखिममा रहेको।

ङ) आगलागी: जिल्लाका सवै न.पा. तथा गा.पा. हरु उच्च जोखिममा रहेको।

ङ) कोभिड- १९ कोरोना महामारी: जिल्लाका सवै न.पा. तथा गा.पा. हरु अतिउच्च जोखिममा रहेको।

गोरखा जिल्ला पछिल्लो दुई वर्षमा घटेका विपद्जन्य घटनाहरुको विवरण:

आ.ब.२०७६/०७७

सि.न.	बिपतको प्रकार	जम्मा घटना	मानिस			चौपाय		अन्य क्षेती		अ. मुल्य
			मृत्यु	घाईते	बेपत्ता	मृत्यु	घाईते	घर	गोठ	
१	बाढी पहिरो	6	1	0	0	1	0	6		500000
२	आगोलागी	3	0	0	0	1	0	3		130000
३	हावाहुरी	3	0	0	0	0	0	53		5500000
४	चट्याङ	1	0	2	0	0	0	1		50000
५	माहामारी	0	6	0	0	0	0	0		-
६	भुकम्प	0	0	0	0	0	0	0		-
७	हिमपहिरो	0	0	0	0	0	0	0		-
जम्मा		13	7	2	0	2	0	63		6180000

आ.व. ०७७।७८

सि.न.	बिपतको प्रकार	जम्मा घटना	मानिस			चौपाय		अन्य क्षेती		अ. मुल्य
			मृत्यु	घाईते	बेपत्ता	मृत्यु	घाईते	घर	गोठ	
१	बाढी पहिरो	87	8	3	1	157	23	२०२	19	74500000
२	आगोलागी	11	1	0	0	4	11	4	2	700000
३	हावाहुरी	1	0	0	0	0	0	64	5	7000000
४	चट्याङ	0	0	0	0	0	0	0	0	-
५	माहामारी	0	50	0	0	0	0	0	0	-
६	भुकम्प	1	0	0	0	11	0	2	1	380000
७	हिमपहिरो	0	0	0	0	0	0	0	0	-
जम्मा		100	59	3	1	172	34	254	27	82580000

३.२.४.१ जिल्लाको प्रमुख जोखिमहरु

गोरखा जिल्लाले भौगोलिक रुपमा मध्य पहाडी देखि हिमाली भेगसम्मलाई समेटेको परिपेक्षमा यहाँ विविध प्रकारको हावापानी पाईन्छ । जसका कारण विविध प्रकारका अवसरहरुसंगै प्रकोपका घटनाहरुको जोखिम पनि उत्तिकै धैरै रहेका छन् । यस जिल्लाका अधिकांश भूभाग पहाडी भिरालो वनावट रहेकाले पहिरो तथा बाढीबाट उच्च धनजनको क्षती हुने गर्दछ । हिमाली भेगमा हिउँ पर्ने र अत्याधिक चिसोले सताउने यस जिल्लामा चैत्र, वैशाख महिना हुने आगलागी तथा हावाहुरीले मानिसहरुका घर, सार्वजनिक भवनहरु उडाउने तथा भत्काउने गर्दछ । साथै चट्याङ्ग र जंगली जनवारको आतंक पनि प्रकोपको रुपमा वेला वेला देखा परिरहेका छन् । जिल्लामा देखा परिरहने प्रकोपहरु निम्न बमोजिम रहेका छन् ।

१) भुकम्प — २) पहिरो
३) बाढी — ४) आगलागी
५) हावाहुरी — ६) जंगली जनवार आतंक
७) महामारी — ८) हिमताल बिस्फोट
९) चट्याङ्ग — १०) कोरोना भाइरस(**Covid-19)**

तालिका नं.४: जिल्लामा पहिचान भएको विपद्को अनुमानित जोखिम

विपद्	**विवरण**	**नेपाल रेडक्रस सोसाइटीबाट प्राप्त पछिल्ला ८ वर्षको क्षतिको तथ्यांक(राहत वितरणको आधारमा)**							
		०७०।७१	०७१।७२	०७२।७३	०७३।७४	०७४।७५	०७५।७६	०७६।७७	०७७।७८
भुकम्प	प्रभावित घरधुरी	४			६७३६४				
	पूर्णक्षति घरधुरी								
	मृत्यु				४७३				
बाढी पहिरो	प्रभावित घरधुरी	४९	४३	१३	३५	३	७८	३९	
	पूर्णक्षति घरधुरी								
	मृत्यु								
आगलागी	प्रभावित घरधुरी	३०	१३	२६	१६	१५	११	३	
	पूर्णक्षति घरधुरी								
	मृत्यु								
हावाहुरी र चट्यांग	प्रभावित घरधुरी	८	१३	२३	५	१		८४	
	पूर्णक्षति घरधुरी								
	मृत्यु								

असिना	प्रभावित घरधुरी		१			१२			
	पूर्णक्षति घरधुरी								
	मृत्यु								

३.२.४.२ प्रकोप जोखिम स्तरीकरण

गोरखा जिल्लाका कुन क्षेत्र तथा गाउँपालिकाहरु कति प्रकोपको जोखिममा रहेका छन् भनि यस अघिको विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारीको क्रममा नक्शांकन गरिसकेको हुँदा त्यसै सुचनालाई आधार मानेर योजना तयार गरिएको र योजनाको मस्यौदा माथी छलफल गर्ने क्रममा केही परिमार्जनका सुझाव अनुरुप अन्तिम रुप दिईएको छ। यसरी जोखिम स्तरीकरण गर्नाले प्रभावित गाउँपालिका, जनसंख्या तथा घरधुरीको पूर्वानुमान गरी सोही अनुसारको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको लागि सजग रहन स हयोग गर्नेछ। साथै समय सापेक्ष यस जोखिम सुचकाङ्कहरुलाई पनि अद्यावधिक गरिंदै लगिने छ।

३.२.४.३ गा.पा./ न.पा. हरुको जोखिमता नक्शांकन

गोरखा जिल्लाको अघिल्लो विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई आधार मानेर योजनाको जोखिमताको नक्शांकन गरिएको छ, जसलाई गोरखा भुकम्प २०७२ को प्रारम्भिक प्रतिवेदनको नतिजा विश्लेषण गरी अद्यावधिक पनि गरिएको छ। बाढी, पहिरोको जोखिम उच्च रहेको यस जिल्लामा नगरपालिका/गाउँपालिका अनुसार जोखिमको अवस्था यस प्रकार रहेको छ।

तालिका नं. ५: गा.पा./न.पा. हरुको जोखिमता नक्शांकन

चुमनुव्री गाउँपालिका

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / गाउँपालिका	जनसंख्या	मुख्य प्रकोपहरु	संकटासन्नता स्तर
१	१	सामागाउँ(१-९)	६०४	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
२	२	ल्हो(१-९)	७११	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
३	३	सिर्दिवास(१-९)	२५१०	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
४	४	प्रोक(१-९)	५७५	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
५	५	विही(१-९)	६१२	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
६	६	चुम्चेत(१-९)	९२८	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
७	७	छेकम्पार(१-९)	९८३	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
	जम्मा		**६९२३**		

धार्चे गाउँपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र. सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / गाउँपालिका	जनसंख्या	मुख्य प्रकोपहरु	संकटासन्नता स्तर
१	१	केरौजा(७-९)	७८३	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	

२	२	केरौजा(१-६)	२४५५	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
३	३	उहिया(१-९)	१८५७	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
४	४	लाप्राक(१-९)	२१६१	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
५	५	गुम्दा(१-९)	२३०३	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
६	६	काशीगाउँ(१-९)	१८३७	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
७	७	लापु(१-९)	१८२३	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना, हावाहुरी, चट्यांग	
	जम्मा		**१३२१९**		

अजिरकोट गाउँपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / गाउँपालिका	जनसंख्या	मुख्य प्रकोपहरु	संकटासन्नता स्तर
१	१	घ्याच्चोक(१-९)	११९७	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
२	२	खरिवोट(१-९)	२४५३	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
३	३	हंसपुर(१-९)	३६५८	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
४	४	सिम्जुङ(१-९)	३७१५	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
५	५	मुच्चोक(१-९)	३७७९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
	जम्मा		**१४८०२**		

वारपाक सुलीकोट गाउँपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस /गाउँपालिका	जनसंख्या	मुख्य प्रकोपहरु	संकटासन्नता स्तर
१	१	बारपाक(४,५)	१४८३	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
२	२	बारपाक(१-३,६-९)	३५०२	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
३	३	स्वाँरा(१-९)	३७१३	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
४	४	सौरपानी(१-९)	५९५८	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
५	५	ताँकुमाझलाकुरीवोट(१-९)	२२२९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
६	६	ताकुकोट(१-९)	३८६९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
७	७	पाँचखुवा देउराली(१-९)	२१११	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
८	८	पन्द्रुङ(१-९)	२५२४	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
	जम्मा		**२५३८९**		

सिरानचोक गाउँपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / गाउँपालिका	जनसंख्या	मुख्य प्रकोपहरु	संकटासन्नता स्तर
१	१	केरावारी(१-९)	२४४०	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
२	२	थालाजुङ(१-९)	२७२५	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	

३	३	हर्मी(१-९)	३४५०	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
४	४	छोप्राक(७-९)	३०३६	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
५	५	छोप्राक(१-६)	२८५७	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
६	६	गाँखु(१-९)	२९८६	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
७	७	श्रीनाथकोट(१-९)	३१४७	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
८	८	जौवारी(१-९)	२९८७	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
	जम्मा		**२३६२८**		

आरूघाट गाउँपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / गाउँपालिका	जनसंख्या	मुख्य प्रकोपहरु	संकटासन्नता स्तर
१	१	मान्वु(५-९)	३७६८	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
२	२	मान्वु(१-४)	२२४८	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
३	३	थुमी(४,६-८)	१९०९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
४	४	थुमी(१-३,५,९)	२५७५	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
५	५	आरू अर्भाङ(५,७-९)	२३०९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
६	६	आरू अर्भाङ(१-३,४,६)	२१८७	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
७	७	आरूपोखरी(१,२,५,९)	२४११	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
८	८	आरूपोखरी(३,४,६-८)	२१५३	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
९	९	आरूचनौटे(१-३)	२८१२	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
१०	१०	आरूचनौटे(४-९)	१५१५	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
	जम्मा		**२३८८७**		

भिमसेन गाउँपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / गाउँपालिका	जनसंख्या	मुख्य प्रकोपहरु	संकटासन्नता स्तर
१	१	मसेल(१-९)	३८२७	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
२	२	तान्द्राङ(५-९)	२०९९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
३	३	तान्द्राङ(१-४)	२१२२	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
४	४	धवा(१-९)	३५७०	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
५	५	बगुवा(१-९)	१९६५	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
६	६	अश्राङ(१-९)	३४०६	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
७	७	बोर्लाङ(१,४,८,९)	२१४८	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
८	८	बोर्लाङ(२,३,५-७)	२८९६	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
	जम्मा		**२२०३३**		

पालुङ्टार नगरपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / नगरपालिका	जनसंख्या	मुख्य प्रकोपहरु	संकटासन्नता स्तर

१	१	खोप्लाङ(४-९)	३६६९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
२	२	खोप्लाङ (१-३) र पालुङटार(१२,१३)	४२४३	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
३	३	पालुङटार(७,११)	३३२७	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
४	४	पालुङटार(६,८,९)	४१६१	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
५	५	पालुङटार(१०)	३५०८	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
६	६	पालुङटार(१,४,५)	४६०५	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
७	७	पालुङटार(२,३)	५१४१	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
८	८	धुवाकोट(१-६)	२७२८	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
९	९	धुवाकोट(७-९) र मिरकोट(५,८)	४२७९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
१०	१०	मिरकोट(१-४,६,७,९)	२५१३	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
	जम्मा		**३८१७४**		

गोरखा नगरपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / नगरपालिका	जनसंख्या	मुख्य प्रकोपहरु	संकटासन्नता स्तर
१	१	ताप्ले(६-९)	२१४८	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
२	२	ताप्ले(१-५)	२३४८	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
३	३	गोरखा(१४,१५)	३६९२	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
४	४	गोरखा(१२,१३)	३०९७	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
५	५	गोरखा(४)	२८५१	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
६	६	गोरखा(१,३)	७०४९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
७	७	गोरखा(२,५)	४८३४	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
८	८	गोरखा(६,७)	५५५८	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
९	९	गोरखा(८)	३७६९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
१०	१०	गोरखा(९)	२७५०	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
११	११	गोरखा(१०)	२९२१	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
१२	१२	गोरखा(११)	२७४१	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
१३	१३	देउराली(५-८)	३२६३	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
१४	१४	देउराली(१-४,९)	२२५१	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
	जम्मा		**४९२७२**		

शहिदलखन गाउँपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / गाउँपालिका	जनसंख्या	मुख्य प्रकोपहरु	संकटासन्नता स्तर
१	१	बक्राङ(१-९)	३०१९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
२	२	मनकामना(१,२,४,५)	२६८२	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	

३	३	मनकामना(३,६-९)	३५२१	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
४	४	ताक्लुङ(१-४)	२७८६	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
५	५	ताक्लुङ(५-९)	२२४२	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
६	६	घैरूङ(१-९)	३९९०	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
७	७	बुङ्कोट(१-४)	३५५०	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
८	८	बुङ्कोट(५-९)	२७१०	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
९	९	नाम्जुङ(१-९)	३०५५	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
	जम्मा		**२७५५५**		

गण्डकी गाउँपालिकाको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / गाउँपालिका	जनसंख्या	मुख्य प्रकोपहरु	संकटासन्नता स्तर
१	१	मकैसिं(१-९)	२३०७	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
२	२	ताङ्लीचोक(१-९)	३३६९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
३	३	फुजेल(४-८)	२१९९	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
४	४	फुजेल(१-३,९)	२४९५	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
५	५	दर्भुङ(१-९)	३३८६	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
६	६	भूम्लीचोक(१-९)	३५४५	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
७	७	घ्याल्चोक(१,५-७)	२६१५	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
८	८	घ्याल्चोक(२-४,८,९)	३३३७	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	
	जम्मा		**२३२५३**	भुकम्प, पहिरो, भल बाढी , असिना,	

जनसंख्याको स्रोत:http://mofaga.gov.np/

३.३ निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी

विश्वमा सन् २००५ देखि विश्वमा विपद् व्यवस्थापनमा विषयगत क्षेत्रको अवधारणा आइसके पश्चात नेपालमा पनि यो अवधारणा लागु गरियो । वि.सं. २०६८ सालमा गोरखामा यसै अवधारणा अनुसार विषयगत क्षेत्रको अवधारणालाई अवलम्बन गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरीएको हो । हाल २०७२ साल बैशाख १२ को गोरखा भुकम्प पश्चात प्रतिकार्य कार्यहरू संचालन गर्न र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई वार्षिक रुपमा समिक्षा गरी अद्यावधिक गर्ने क्रममा हाल ८ वटा विषयगत क्षेत्रहरू तय गरिएको छ । प्रभावकारी ढंगले विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य गर्न विभिन्न निकायहरूको समन्वय र सहकार्यमा योजना तयारी प्रक्रिया अगाडी बढाइएको छ । जिल्लामा पहिचान भएका विभिन्न निकायहरू, संस्थाहरु तिनीहरूको भूमिका र जिम्मेवारी निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ६:

क्र.सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	• समन्वयात्मक र नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने, • खोज तथा उद्धार कार्यमा सुरक्षा संयन्त्रहरु परिचालन गर्ने, • आवश्यकता अनुसार क्षेत्रीय तथा केन्द्रीय स्तरमा सहयोग माग (मानवीय, आर्थिक, भौतिक)
२	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला समन्वय अधिकारी	• स्थानिय निकायहरूलाई सूचना सङ्कलन, व्यवस्थापन एवं सहयोगका लागि परिचालन गर्ने, • निकाय, संस्थाहरु विच समन्वयात्मक भुमिका निर्वाह गर्ने, • आवास तथा पुनः स्थापना कार्य गर्ने, स्रोत (आर्थिक, भौतिक, मानवीय श्रोत) परिचालन तथा समन्वय गर्ने।
३	नगरपालिका तथा गाउँपालका	नगरप्रमुख/ अध्यक्ष	• स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन तथा जिम्मेवारी निर्धारण • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन • विपद् व्यवस्थापन कार्यका लागि Focal Person तोक्ने। • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसंगको निरन्तर समन्वय तथा सहयोग
४	सुरक्षा निकाय (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल)	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	• मुख्यतः खोज तथा उद्धार कार्यको नेतृत्व गर्ने, • सुरक्षा व्यवस्था गर्ने, • विषयगत समितिमा रही सहयोग गर्ने।
५	राजनैतिक दलहरु	दलका प्रमुखहरु	• समन्वय • स्रोत संकलन सहयोग, • जनपरिचालन गर्ने
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	• प्रबन्धकारी भूमिका निर्वाह गर्ने, • खाद्य र गैरखाद्य सामग्री तथा अस्थायी आवासको व्यवस्थापन, • सूचना सङ्कलन तथा सम्प्रेषणमा स्वयंसेवक परिचालन गर्ने, • प्रकोपको समयमा आपतकालीन आवास तथा बन्दोबस्ती व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने।
७	विषयगत सरकारी कार्यालय (जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, कृषि ज्ञान केन्द्र स्वास्थ्य	कार्यालय प्रमुखहरु	• विषयगत समितिमा रही क्षेत्रगत अगुवाको भूमिका निर्वाह गर्ने, • सम्बन्धित कार्यालयको आपतकालीन योजना निर्माण गर्ने। • अन्य सरोकारवाला सहयोगी सस्थाहरुसंग समन्वय गरी स्रोतको अधिकतम् सदुपयोग गराउन भुमिका खेल्ने

	कार्यालय, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, शहरी विकास तथा भवन कार्यालय, शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई, डिभिजन वन कार्यालय		
८	उद्योग वाणिज्य संघ/चेम्वर अफ कमर्स	अध्यक्ष	• सुख्खा तथा तयारी खाना जस्तैः चिउरा, भुजा, बिस्कुट जस्ता खाद्य सामग्री संकलन, वितरण र व्यवस्थापनमा सघाउने। • जिल्लामा रहेको खाद्य बस्तुको मौज्दातको तथ्यांक आँकलन गरी सम्बन्धित निकायमा जानकारी गराउने
९	यातायात व्यवसायी संघ	अध्यक्ष	• राहत तथा उद्धार कार्यका लागि यातायातका साधनहरू र जनशक्ति उपलब्ध गराउने।
१०	संचार माध्यम	नेपाल पत्रकार महासंघ, सञ्चार कर्मीहरू र सञ्चार माध्यमहरु	• तथ्यपरक सूचना संकलन तथा सम्प्रेषण। • पूर्व चेतावनी सहयोग गर्ने • विपद् पूर्व, विपद्को बेला र विपद् पश्चात जिल्ला भईरहेका असल र सुधार गरिनुपर्ने अभ्यासहरु जनमानस समक्ष सम्प्रेषण गर्ने
११	पेसागत व्यवसायीः निर्माण व्यवसायी, कृषक तथा जल उपभोक्ता, सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह, सञ्जालहरु	अध्यक्ष	• राहत, उद्धार तथा संरक्षण कार्यमा सहयोग। • राहत वितरणमा सहजिकरण
१२	गै.स.सं. महासंघ, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	• मानव स्रोत परिचालन गर्ने, • स्रोत संकलन र वितरणमा सहयोग गर्ने, • गै.स.स.हरु बिच समन्वय, • क्षमता विकास तथा सहजीकरण गर्ने।

तालिका नं. ७:

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	दर्जा	कार्याल प्रमुखको नाम	कार्यालय नम्बर	मोवाइल नम्बर
१	गोरखा जिल्ला अदालत	जि.न्या.	श्री विश्वबन्धु बराल	४२०१९५	९८४६०६१०७६
२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र.जि.अ.	श्री शालिग्राम शर्मा पौडेल	४२०१३३	९८५६०५७७७७

३	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	स.प्र.जि.अ	श्री कमलराज भण्डारी	४२०१३३	९८५६०५७७७८
४	रिपुमर्दन गण	प्र.से.	श्री विजय वस्नेत	४११२००	९८५७८३५२४४
५	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.ना.उ.	श्री शेखर खनाल	४२०२३७, ४२०१९९	९८५६०५५५५५
६	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	उप. अ.अ.	श्री सुदिप अधिकारी		९८५६०४०६७४
७	जिल्ला समन्वय समिति	नि. जि.स.अ.	श्री नानी बाबु पोखरेल	४२०२३८, ४२०३७८	९८५६००८२२२
८	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं २९ हे. क्वा गुल्म	स.प्र.ना. उ	श्री राजेन्द्र अधिकारी	४२१३६६	९८५१२७२२३३
९	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	प्र.को.नि.	श्री नारायणदत्त शर्मा	४२०१४०	९८५६०४०५९८
१०	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई,	जि.शि.अ.	श्री खेमराज पौडेल	४२०५५५	९८५६०४०१५५
११	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय	जि.न्या	श्री खिमानन्द्र गौतम	४२०१३८	९८५६०१५२१०
१२	श्री जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई(अनुदान व्यवस्थापन तथा स्थानीय पूर्वाधार)	प्र.जि.ई	श्री रामश्ररण आचार्य	४२००२९	९८५६०४२६३७
१३	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	नि.अ.	श्री टेक बहादुर कोइराला	४२०७९६	
१४	मालपोत कार्यालय	मा.पो.अ.	श्री देवेन्द्र बहादुर थापा	४२०२०१	९८५६०४३४४४
१५	जिल्ला हुलाक कार्यालय	.हु. अ.	श्री लेख बहादुर श्रेष्ठ	४२०११२	९८५६०७०११२
१६	गोरखा दरवार हेरचाह अड्डा	का.प्र.	श्री हरि प्रसाद भुसाल	४२०१८८	९८४३३८५७४५

१७	गोरखा संग्रहालय	का.प्र.	श्री नवराज अधिकारी	४२०१४५	९८४१५९७९६०
१८	तथ्याङक कार्यालय	त. अ.	श्री जीवनाथ आचार्य	४२०१५८	९८५६०७०१९८
१९	नेपाल टेलिकम	का.प्र.	श्री राजेन्द्र बहादुर श्रेष्ठ	420333, ४२०२२२	९८५६०२७७००
२०	कारागार कार्यालय, गोरखा	जेलर	श्री रविलाल सुवेदी	४२०१९७	९८५६०४३४८८
२१	११ किलो छेपेटार भालुस्वारा बारपाक सडक योजना	प्रमुख	श्री राजेन्द्र कुमार यादव	४२१०४१	९८५६०४३४८८
२२	नापी कार्यालय	का.प्र.	श्री अमृत पाण्डे	४२०१९१	९८५६०७०१९१
२३	खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड शाखा कार्यालय, गोरखा	शा.प्र.	श्री नविन बस्नेत	४२०१०१	९८४८२५१४५६
२४	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, गोरखा वितरण केन्द्र, गोरखा	का.प्र.	श्री नेत्रमणी न्यौपाने	४२०१७७	९८५६०४३१७७
२५	ने.वि.प्रा.आरुघाट वितरण केन्द्र	का.प्र.	श्री निरज पौडेल		९८५११९१९२६
२६	इलाका प्रशासन कार्यालय सिर्दिवास	का.शा. अ.	श्री राम प्रसाद शर्मा		९७५१०६२५५५
२७	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई(शिक्षा)	इ.प्र.	श्री प्रकाश महर्जन	४२०३६४	९८५६०१०९१५
२८	(PMAMP) सुन्तला जात जोन कार्यान्वयन इकाई,गोरखा	व.कृ. अ.	श्री कुल प्रसाद अधिकारी		९८५६०१०९१०
२९	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई भवन	इ.प्र.	श्री सुनिता श्रेष्ठ		९८५६०७०२२१
३०	पालुङटार कुण्डुटार सिंचाई आयोजना	नि. का.प्र.	श्री नविन चन्द्र अधिकारी		९८५६०७१८८९
३१	पुष्पलाल(मध्यपहाडी) राजमार्ग योजना कार्यालय,	आयोजना प्रमुख	श्री राम बहादुर गुरुङ		९८५६०४३२७६

३२	नेपाली सेना बेटिघाट आरुघाट लार्केभन्ज्याङ सडक निर्माण कार्यदल	सेनानी	श्री विनोद भट्ट		९८५१०१६५३३
३३	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय, दमौली तनहुँ ।	खा.अ.अ.	श्री प्रसान्त पोखरेल	०६५-५६०९७५	९८५६०६१५८१
३४	श्री बुढिगण्डकी जलविद्युत आयोजना वातावरण,मुआब्जा वितरण, पूनर्वास तथा पुनर्स्थापना इकाई, गण्डकी गाउँपालिका -८ गोरखा	आ.प्र.	श्री कृष्ण कार्की		९८५१२१२७१४
३५	युवा स्वरोजगार कोष	स.स.	श्री ध्रुव पौडेल		९८५६०४०८०३
३६	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, गोरखा	प्र. ना.नी	श्री मित्रलाल ढकाल		९८५६०९०५१८
३७	खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुधार आयोजना क्लस्टर इकाइ गोरखा	ब . कृ. अ.	श्री दुर्गा पण्डित		९८५६०७०७४५
३८	लार्के भन्सार जगत	प्रमुख	श्री मदुसुधन पोखरेल		९८४७१२८९२३
३९	राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक गोरखा	प्रवन्धक	श्री कपिल कार्की	४२०१५५	९८५६०४०३१०
४०	कृषि विकास बैंक	प्रवन्धक	श्री झंक प्रसाद अधिकारी	४२०१६६	९८५१०९३८३२
४१	मनासलु संरक्षण क्षेत्र कार्यालय	स. क्षे. अ.	श्री विश्व बाबु श्रेष्ठ	४२०,२८४	९८६०८३०७६६
४२	धादिङ आरुघाट गोरखा सडक योजना	आ.प्र.	श्री प्रेम प्रकाश खत्री		९८४१४२६३८२
४३	करदाता सेवा कार्यालय गोरखा	का.प्र.	श्री सुशिल कुमार महतारा		९८४३०८३८७९

तालिका नं.८ : प्रदेश सरकार अन्तर्गतका कार्यालय तथा स्थानीय तहका प्रमुखहरुको नामथर तथा सम्पर्क नं.

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	दर्जा	कार्यालय प्रमुखको नाम	कार्यालय नम्बर	मोबाइल नम्बर
१	स्वास्थ्य कार्यालय	नि. का.प्र.	श्री नरजंग ढकुरी	४२०११९	९८५६०४०११९
२	गोरखा जिल्ला अस्पताल	नि.मे.सु.	श्री शान्ति भुर्तेल नेपाल	४२०२०८	९८५६०१०९१८
३	कृषि ज्ञान केन्द्र गोरखा	का.प्र.	श्री परशुराम अधिकारी	४२०११३	९८५६०३०६४९
४	भेटनेरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	के. प्र.	डा. ऋषि सापकोटा	४१११६३, ४११२५१	९८५६०४०२९१
५	जल स्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	डि.प्र.	श्री रमेश राज शर्मा	४२०१७५	९८५६०७०१७५
६	डिभिजन वन कार्यालय, गोरखा	डि.व. अ.	श्री अशोक कुमार श्रेष्ठ	४२०१३६	९८५६०४०१३६
७	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	डि. ई	श्री तुलसी बस्नेत	४२०६८५	९८५६०७०१०९
८	पूर्वाधार विकास कार्यालय, गोरखा	डि.प्र.	श्री दयाराम अधिकारी	४२१४०१	९८५६०१०२२१
९	घरेलु तथा सा . उ. का. गोरखा	उ. अ.	श्री दिनेश पौडेल	४२०१९३	९८५६०४११९३
१०	भु- तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई,गोरखा	ई.प्र.	चन्द्र सेडाई		९८४९८२७७६४
११	गोरखा नगरपालिका	प्र. प्र. अ.	श्री दिनेश राज पन्त	४२०४३१	९८५६०१८१११
१२	पालुङटार नगरपालिका	प्र. प्र. अ.	श्री तेजराज शर्मा	४००००२	९८५६०६११११
१३	धार्चे गाउँपालिका	प्र. प्र. अ.	श्री राम बहादुर अधिकारी		९८५६०४१४५१
१४	चुमनुब्री गाउँपालिका	प्र. प्र. अ.	श्री भिमसेन श्रेष्ठ		९८४१७३०४८०
१५	अजिरकोट गाउँपालिका	प्र. प्र. अ.	श्री लोकेन्द्र ज्ञवाली		९८५६०१००५५

१६	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	प्र. प्र. अ.	श्री गौतम भण्डारी		९८५६०१००६०
१७	गण्डकी गाउँपालिका	प्र. प्र. अ.	श्री पुरण गुरुङ		९८५६०४०९७६
१८	शहिदलखन गाउँपालिका	प्र. प्र. अ.	श्री जिवन बहादुर आले मगर		९८५६०१०५३३
१९	सिरानचोक गाउँपालिका	प्र. प्र. अ.	श्री नेत्रमणि न्यौपाने		९८५६०१००५०
२०	आरुघाट गाउँपालिका	प्र. प्र. अ.	श्री एकदेव खनाल		९८५६०१००४४
२१	भिमसेनथापा गाउँपालिका	प्र. प्र. अ.	श्री विजय वाग्ले		९८५६०१००४५

तालिका नं. ९: जिल्लामा कार्यरत गैह्र सरकारी संस्थाहरुको सम्पर्क व्यक्ति एवं नम्बरहरु

क्र.सं.	संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	श्री स्वारा सघन गाउँ विकास केन्द्र ,गोरखा	गोरखा	सीताराम श्रेष्ठ	९८४१६८३८६७
२	हिमाली क्षेत्र विकास केन्द्र	गोरखा	विरवल घले	९८४६०७०४३०
३	सीप नेपाल	गोरखा	ज्ञान प्रसाद ढकाल	९८५६०४०७४८
४	स्वेदशी नेपाल	गोरखा	भेष बहादुर थापा	
५	गोरखा सामुदायीक अध्ययन केन्द्र	गोरखा	विशेश्वर कट्टेल	९८४६०४२६०६
६	द चाइल्ड फस्ट	गोरखा	बुद्धिमान श्रेष्ठ	९८५१०५५६९०
७	पद्धती विकास केन्द्र	गोरखा	कमला लामिछाने	०६४४२०५५९
८	गोरेटो गोरखा	गोरखा	पवन रमण खनाल	९८५६०४०६५०
९	कोस्टर गोरखा	गोरखा	काजीराम रोका	९८५६०४०६२२
१०	चेस गोरखा	गोरखा	राजकुमार पाण्डे	९८०१३२४५१५
११	शैक्षिक स्रोत तथा विकास केन्द्र	गोरखा	फुलमाया राना	९८४६१२४७४९
१२	समृद्धी नेपाल	गोरखा	बालकृष्ण लामिछाने	९८५६०४०६९७
१३	शाहस नेपाल	गोरखा	हरी अधिकारी	९८४९२१२१५३
१४	सघन ग्रामिण विकास केन्द्र	गोरखा	ऋषि	९८५६०४०५९७
१५	तुलसी मेहर युनेस्को क्लव	गोरखा	धिरज मास्के	
१६	दिगो सामुदायिक विकास केन्द्र	गोरखा	मिना अधिकारी	९८४६०६८७९०
१७	एकिकरण नेपाल	गोरखा	हरि देवकोटा	९८५११५५८९
१८	भिमसेन स्थान युवा क्लव	गोरखा	भुमी रेग्मी	९७४११६४१३९
१९	समग्र विकास सेवा केन्द्र	गोरखा	भरत श्रेष्ठ	९७४११६०१७३
२०	हेल्प नेपाल	गोरखा	दिनेश तामाङ	९०२७१०९८१०
२१	नमुना संस्था	गोरखा	रिता पोखरेल	९८४९८१०५४८
२२	लिड नेपाल	गोरखा	विर बहादुर गुरुङ	९८४६१८८३६४
२३	डेक नेपाल	गोरखा	बालकृष्ण अच्छामी	९८४९२०६४८८

२४	धार्चे मनास्लु पर्यटन विकास केन्द्र	गोरखा	साने गुरुङ	९७४६०५३३२३
२५	कारीतास नेपाल	गोरखा	कमल श्रेष्ठ	९८५६०२९१९४
२६	ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशलन नेपाल,गोरखा	गोरखा	कमला थापा	९८४००६५३१४
२७	महिला तथा बालबालिका सेवा केन्द्र,गोरखा	गोरखा	सम्झना देवकोटा	९८४६०५६३२५
२८	CRS	गोरखा	रामहरी देवकोटा	९८४९८१४८३३
२९	Mott Macdonald	गोरखा	गिता लिम्बु	९८५४०४१८५५
३०	DFID Field office	गोरखा	सम्पद जमरकट्टेल	९८५११९४०३६
३१	PIN	गोरखा	पुष्पा घले	९८४६९४४२८५
३२	GNI	गोरखा	मान बहादुर राई	९८४१७८८२८८
३३	सुआहारा	गोरखा	दिर्घ गान्धारी	९८५१०००१७२
३४	UNDP	गोरखा	राम प्रसाद सापकोटा	९८५१२४०२५३

तालिका नं. १०: समूह, सञ्जाल तथा महासंघ

क सं.	समूह, सञ्जाल तथा महासंघ	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क नं.
१	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ नेपाल,जिल्ला महासंघ, गोरखा	कमल लामिछाने	अध्यक्ष	९८४६२७२३९४
२	आदिवासी जनजाती महासंघ,	विष्णु राना मगर	अध्यक्ष	९८५६०२४६२९
३	नेपाल पत्रकार महासंघ, गोरखा	नरहरी सापकोटा	अध्यक्ष	९८५६०४०६५५
५	गैह्र सरकारी संस्था महासंघ	सिताराम श्रेष्ठ	अध्यक्ष	९८४१६८३८६७
६	उद्योग वाणिज्य संघ, गोरखा	जीवन ज्योति श्रेष्ठ	अध्यक्ष	९८५६०४००५०
७	चेम्बर अफ कमर्स	भाई चन्द्र श्रेष्ठ	अध्यक्ष	९८५६०२४८२८

तालिका नं. ११: जिल्ला स्थित राजनीतिक दलका प्रमुखहरुको नाम र सम्पर्क नम्बर

क्र.सं.	राजनैतिक दलको नाम तथा जिल्ला समिति	जिल्ला कार्यालयको ठेगाना	टेलिफोन नं.	नामथर	पद	सम्पर्क नम्बर
१	नेकपा एमाले	गोरखा नगरपालिका		प्रेम गुरुङ	अध्यक्ष	९८५६०४०४५६
२	नेकपा माओवादी केन्द्र	गोरखा नगरपालिका	०६४-४२०१२६	लेख बहादुर थापा	अध्यक्ष	९८४६०७०३३४
३	नेपाली कांग्रेस	पुरानो बजार तिनधारे	०६४-४२०२१९	हरि घले	सभापति	९८५६०४००४४
४	जनता समाजवादी पार्टी	गोरखा नगरपालिका		नारायण खत्री	अध्यक्ष	९८५६०४०७७०

तालिका नं.१२:

व्यवस्थापिका संसदमा प्रतिनिधित्व गर्नु हुने माननीय सासंदज्यूहरुको नाम तथा सम्पर्क नम्बर

क्र. सं.	नाम थर	पद	मोवाइल नम्बर	
१	डा बाबुराम भट्टराई	प्रतिनिधि सभा सदस्य	९८०८२१३६३०	mp.baburambhattarai@parliament.gov.np
२	नारायणकाजी श्रेष्ठ	राष्ट्रिय सभा सदस्य	९८५११०५५२३	-
३	हरिराज अधिकारी	प्रतिनिधि सभा सदस्य	९८५६०२८२७२	mp.hariraj@parliament.gov.np
४	चुडामणि खड्का	प्रतिनिधि सभा सदस्य	९८५१०१९२९४	mp.chudamani@parliament.gov.np
५	प्रकाशचन्द्र दवाडी	प्रदेश सभा सदस्य	९८५१०४८३९७	
६	हरिशरण आचार्य	प्रदेश सभा सदस्य	९८५१००६१०४	
७	रामश्ररण बस्नेत	प्रदेश सभा सदस्य	९८५६०४२७०१	
८	लेख बहादुर थापा मगर	प्रदेश सभा सदस्य	९८४६०७०३३४	
९	मन कुमारी गुरुङ	प्रदेश सभा सदस्य	९८५१०६९३४४	
१०	धन माया लामा पोखरेल	प्रदेश सभा सदस्य	९८४६४७४५५५	

३.४. सामान्य प्राथामिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

- विपद् व्यवस्थापनका लागि विषयगत क्षेत्र तथा अन्य सरोकारवालाहरुसंग समन्वयका निमित्त संयन्त्र स्थापना गर्ने।
- सुरक्षा निकायहरु तथा रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूलाई खोज तथा उद्धार सम्बन्धी तालिम दिने।
- गैरखाद्य सामग्री तथा अन्य प्रतिकार्य सामग्रीहरूको संकलन तथा भण्डारण गर्ने।
- जिल्ला स्तरमा कार्य सञ्चालन विधि सहित विपद् प्रतिकार्य तथा राहत कोष स्थापना गर्ने।
- विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी नमूना अभ्यासहरु सञ्चालन गर्ने।

परिच्छेद ४

विपद्को प्रतिकार्यमा आधारित प्रतिकार्य योजना

४.१ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान(Need Assessment and Gap Identification)

विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य गर्न विभिन्न निकायहरूको समन्वय र सहकार्यमा योजना तयारी प्रक्रिया अगाडी बढाइएको छ। जिल्लामा पहिचान भएका विभिन्न विषयगत क्षेत्रहरु, सम्पर्क ब्यक्ति र सम्पर्क नम्वर तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं: १३

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्रको समूह	नेतृत्व गर्ने कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	सूचना, संचार र समन्वय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	श्री शालिग्राम शर्मा पौडेल	९८५६०५७७७७
२	खोज तथा उद्धार र संरक्षण	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	श्री शालिग्राम शर्मा पौडेल	९८५६०५७७७७
३	आश्रय स्थल तथा गैर खाद्य	पूर्वाधार विकास कार्यालय	श्री दयाराम अधिकारी	९८५६०१०२२१
४	कृषि तथा खाद्य सुरक्षा	कृषि ज्ञान केन्द्र	श्री परशुराम अधिकारी	९८५६०४०९६०
५	खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी तथा सरसफाई डि. कार्यालय	श्री तुलसी वस्नेत	९८५६०७०१०९
६	स्वास्थ्य तथा पोषण	स्वास्थ्य कार्यालय	श्री विद्या तामाङ	९८५६०४०११९
७	शिक्षा	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	श्री खेमराज पौडेल	९८५६०४०१५५
८	पूर्नस्थापना तथा पूननिर्माण तथा बन्दोबस्ती	जिल्ला समन्वय समिति	श्री नानी बाबु पोखरेल	९८५६००८२२२

४.२ विषयगत क्षेत्र : सूचना, संचार र समन्वय(Information, Communication and Co-ordination)

नेतृत्व गर्ने निकाय (Cluster Leads): **जिल्ला प्रशासन कार्यालय,गोरखा।**

समुदायमा आई पर्न सक्ने विपद्को बारेमा अगावै सचेत गराउन अपनाइने सूचना माध्यम नै विपद् पूर्वसूचना प्रणाली हो। गोरखाका विभिन्न विपद् प्रभावित समुदायहरुले समयमै विपद्को स्थितिको बारेमा जानकारी प्राप्त गरेमा उनीहरु सोही अनुरुप आफुलाई सुरक्षित स्थानमा लैजान सक्षम हुन्छन्। जसले जनधनको क्षति कम हुन गई विपद् प्रभावितहरुको संख्यामा पनि कमि हुनका साथै खोज तथा उद्धारको अवस्थामा केही सहजता आउन सक्छ। तसर्थ यस जिल्लामा स्थापित पूर्व सूचना प्रणालीहरुलाई प्रभावकारी ढंगले संचालन, अनुगमन तथा व्यवस्थापन गरी राज्यको संयन्त्र लगायत स्थानीय संचार माध्यमहरुमा मूलप्रवाहीकरण गर्न जरुरी छ र यस्ता पूर्वसूचना प्रणाली अन्य क्षेत्रहरुमा पनि विस्तार गर्न आवश्यक छ।

विपद् पछिको अनुमानित परिस्थिति

- सूचना प्रसारण प्रविधिहरु अवरुद्ध रहने।
- सडक, पुल, विद्युत, विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी ,सार्वजनिक भवनहरु अवरुद्ध वा क्षति ग्रस्त भएको हुने।
- महिला, वृद्ध, बालबालिका तथा शारीरिक, मानसिक रुपमा अशक्त प्रकोप प्रभावित र सबै समुदाय विस्थापित।
- आफन्तहरुसँगको सम्बन्ध विच्छेद र सम्पर्कका लागि प्रयास भईरहेको हुने।
- मानिसका आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति क्षति भएको हुने।
- विद्यालय, स्वास्थ्य केन्द्र, प्रहरी चौकी, खुला ठाउँ जस्ता सार्वजनिक संस्थाहरुमा मानिसको चाप बढ्ने।
- व्यक्ति, घर, परिवार, समुदायमा असुरक्षा र संत्रासको वातावरण सृजना हुने।

विपद् अवस्थामा आधारित विषयगत उद्देश्य

- विपद्को अवस्थामा आवश्यक पर्ने सूचनाको समीक्षा गर्ने।

- जिल्ला र स्थानीय स्तरमा पूर्व चेतावनीका लागि सूचना संयन्त्रको स्थापना, विकास र पहिचान गरी अभिलेख अध्यावधिक गर्ने।
- सूचनाको प्राप्ती, विश्लेषण, उपयोग र सूचना प्रवाहको व्यवस्था मिलाउने।
- केन्द्र, क्षेत्रीय स्तर र स्थानीय स्तरमा सूचना सम्प्रेषण र समन्वय गरी आवश्यक खोज उद्धार राहत लगायत कार्यका लागि सूचना सम्प्रेषण गर्ने।
- सूचना प्रवाहका वैकल्पिक उपायहरु पहिचान गर्ने तथा सूचनालाई विश्लेषण गरी सम्बन्धित क्षेत्रहरुमा समन्वय गरी तत्काल प्रतिकार्य सुनिश्चित गर्ने।
- जिल्लामा आपत्कालीन सञ्चालन केन्द्र स्थापना र सुसंचालनका लागि प्रयास गर्ने।
- विपद्मा खोज र उद्धार कार्यमा खट्ने संस्था/समूहलाई सक्रिय पार्ने।
- विपद्को बेलामा तार बिहिन सञ्चार **(Wireless communication)** को विस्तार गर्ने।

मानवीय सहयोगका मापदण्डहरु:

- समन्वय वैठक शुरुमा प्रत्येक दिन एक पटक बस्ने। कमाण्ड पोष्ट खडा गर्ने।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने।
- खोज उद्धार टोलीलाई आवश्यकताका आधारमा परिचालन गर्ने।
- अवस्था तथा आवश्यकताको आधारमा रहेर मिरा **(MIRA)** टीम परिचालन गर्ने।
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन तयार गर्ने। क्रमशः आवश्यकता अनुसार हरेक २ दिन तथा साप्ताहिक रुपमा निरन्तरता दिने।
- पहिलो पटक २४ घण्टाभित्र र त्यसपछि (पहिलो हप्तामा हरेक दिन) समाचार माध्यमका लागि समाचार पठाउने।
- समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनको अनुगमन गर्ने, प्रतिवेदन तयार गरी सबैलाई जानकारी गराउने।

तालिका नं. १४: आपतकालिन सूचना तथा समन्वय क्षेत्रको आपतकालिन पूर्वतयारी योजना

विपद्को घटना पश्चात् अवधि	**विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य विपद्को प्रकृतिका आधारमा**	**आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न पूर्वतयारी कार्य**	**पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान**	**मूख्य जिम्मेवार निकाय**	**अनुमानित लागत**
पहिलो दिन	विपद् सम्बन्धी सूचनाको जानकारी प्रमुख जिल्ला अधिकारी समक्ष गराउने।	१. स्थानीय तहमा पूर्व सूचना कार्यदल गठन/अद्यावधिक गर्ने। २. जिल्ला आपत्कालिन सञ्चालन केन्द्रलाई समयमानै विपद् सम्बन्धि सुचना प्रदान गर्न सक्षम बनाउन साधन श्रोत (भवन,गोदाम र आराम कक्ष) ले युक्त बनाउने। ३. नगरपालिकामा आपत्कालिन सहयोग संचालन केन्द्र स्थापना गर्न उत्प्रेरित गर्ने। ४. हरेक गाउँपालिकामा एक जना सूचना सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	जिल्ला आपत्कालिन सञ्चालन केन्द्र साधन श्रोतले युक्त हुन नसकेको, नगरपालिका तथा गाउँपालिका स्तरमा सूचना सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने कार्य भईनसकेको।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति नगरपालिका, गाउँपालिका	
	सडक तथा हवाई सञ्जाल नक्सा	सडक तथा हवाई सञ्जालको नक्सा निर्माण गर्ने ,	विपद्को समयमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन	

	तथा सेक्युरीटी अपडेट गर्ने	सडक सञ्जाल स्पष्ट बनाउने होर्डिङ बोर्ड निर्माण गर्ने।	उपयोग हुन सक्ने सडक तथा हवाई नक्सा विकास भइनसकेका	समिति, गाउँपालिका,नगरपालिका	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति को समन्वय बैठक आयोजना गरी जानकारी संकलन गर्ने, परिस्थितिको अद्यावधिक गर्ने र क्लष्टरलाई सक्रिय बनाउन जिम्मेवारी विभाजन गरी आवश्यक समन्वय गर्ने।	१ हरेक क्लष्टरको सम्पर्क सूची अध्याबधिक गर्ने कार्यालयको नामको मोवाइल तथा अफिसको सम्पर्क नंवर राख्ने। २ विपद्को समयमा विभिन्न क्लष्टरको भूमीका स्पष्टसँग उल्लेख गरी सबै समक्ष जानकारी गराउने ३ विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा कसरी अगाडि बढ्ने भन्ने बिषयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई अभिमुखिकरण तथा क्षमता विकासका तालिम (सूचना व्यवस्थापन,सम्प्रेषण तथा अनुभव आदान प्रदान कार्यक्रम संचालन गर्ने।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा बिषयगत क्षेत्रलाई विपद् व्यवस्थापन, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका सम्बन्धमा क्षमता विकास नभईसकेको	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , स्थानीय तह गाउँपालिका/ नगरपालिका , वडा नागरिक मञ्च, क्रियाशिल गैरसरकारी संघ संस्थाहरु	
	स्थानीय सुरक्षा निकाय र अन्य सरकारी निकायबाट विपद् क्षति सम्बन्धी सूचना संकलन गर्ने।	१ जिल्ला स्थित सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायको सम्पर्क नं सहितको सूचीलाई गर्ने २ अध्यावधिक ग गाउँदेखि सदरमुकामसम्म विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सक्ने सूचना संयन्त्र निर्माण गर्न ।	स्थानीय देखि जिल्ला स्तरसम्म विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने सूचना संयन्त्रको विकास भइनसकेको। .	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ,जिल्लामा रहेका सुरक्षा निकाय	

	आपतकालिन समयमा सहयोग गर्ने मानविय सहयोगमा कार्यगर्ने विभिन्न संघसंस्था तथा निकायहरुसँग समन्वय गर्ने।	१ आपतकालिन अवस्थामा जिल्लामा मानविय सहयोग गर्ने विभिन्न निकायहरुको सम्पर्क सूची अद्यावधिक गर्ने।		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ,जिल्ला समन्वय समिति	
	घटनास्थलमा तत्काल परिचालन हुनसक्ने स्वयंसेवकसँग सम्पर्क स्थापित गर्ने	१ आपत्कालिन अवस्थाका लागि सर्बेक्षण टोली तथा स्वयंसेवकहरुको को हुन सक्दछन् तीनको सूची तयार पार्ने।		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ,जिल्ला समन्वय समिति	
	विपद्को स्थानमा आपत्कालिन सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने/भइरहेकाको हकमा त्यसलाई पूर्ण सक्रिय बनाउने	१ आपत्कालिन सूचना केन्द्रको अवधारणा/कार्यसंचालन विधि निर्माण गर्ने।	आपत्कालिन सूचना केन्द्रको अवधारणा/कार्यसंचालन विधि निर्माण भईनसकेको अवस्था	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति नेपाल पत्रकार महासंघ	५०,०००।
	संकलित सूचनाहरुको विश्लेषण गरी रेडियो, टेलिभिजन, पत्रपत्रिका मार्फत सूचना प्रबाह गर्ने	१. संचार माध्यामहरुको सम्पर्क सूची अद्यावधिक गर्ने। २ . सूचना तथा समन्वय तथा संचारकर्मीलाई विपद्सम्बन्धी सूचना संकलन तथा संप्रेषण सम्बन्धी अभिमुखिकरण गर्ने।		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल पत्रकार महासंघ	१,००,०००।

	विपद्को बिषयमा क्षेत्रीय आपतकालिन संचालन केन्द्र र राष्ट्रिय आपतकालिन केन्द्रमा सूचना प्रवाह गर्ने।	DEOC, REOC / NEOC को अवधारणा सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने।	DEOC, REOC / NEOC को बिषयमा समान अवधारणा विकास भईनसकेको	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सहायोगी निकाय	१०,०००।
दोश्रो दिन	विपद् प्रभावितको सूचना संकलन गर्ने र स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुने श्रोत तथा साधनको आंकलन गर्ने।	१. सूचना संकलन गर्ने विधि, सूचना संकलनमा संलग्न टोलीको पहिचान गर्ने। २. विपद्को समयमा उद्धारका लागि विभिन्न निकायबाट प्राप्त हुन सक्ने साधन श्रोतको विवरण तयार पार्ने।	विद्यमान साधन श्रोतको नक्सांकन नभईसकेको	जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , जिल्ला स्थित बिषयगत कार्यालयहरु	१५,०००।
	प्रकोप प्रभावितका लागि राहत वितरणको लागि समन्वय गर्ने ।	२. राहत वितरणको लागि लजिष्टिक क्लष्टरसँग समन्वय गरी विभिन्न व्यक्ति तथा निकायको पहिचान गर्ने।		जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	प्रभावित तथा घाईतेको अवस्था जानकारी गराउदै सम्बन्धित क्लष्टरसँग समन्यय गरी जानकारी प्रदान गर्ने।	१. क्लष्टरको सूचना अद्यावधिक गर्ने।		जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र बिषयगत क्षेत्रका अगुवा निकाय	५,०००।
	विपद् प्रभावित परिवारहरुको अवस्थाको विषयमा आपत्कालिन सूचना केन्द्रबाट स्थानीयबाट रेडियो पत्रपत्रिका मार्फत २४ सै घण्टा जानकारी गराउने।	१. रेडियो तथा संचारकर्मीको सूची तयार पार्ने।		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ,	
	सूचना केन्द्र मार्फत जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई काम कार्यबाहिको सम्बन्धमा निरन्तर रुपमा	१. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका लागि एकजना सूचना अधिकारी तोक्ने।		सूचना अधिकारी, जिम्मेवार कर्मचारी	

	जानकारी गराउने ।				
	खोज तथा उद्धार समूहसँग समन्वय गरी प्रारम्भिक जानकारीका आधारमा प्रारम्भिक मानवीय सहयोगका लागि समन्वय गर्ने	१. विपद्को समयमा गर्नुपर्ने प्रारंभिक मानविय सहायताको सूची तयार पार्ने । २ . मानविय सहयोगमा संलग्न स्थानीय/जिल्ला स्तरका निकायहरुको सम्पर्क सूची तयार गर्ने		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
पहिलो हप्ता	प्रभावित मानवीय तथा भौतिक क्षति विवरण तथा प्रभावित स्थलबाट उपलब्ध भएका तथ्याङ्क र जानकारीको विश्लेषण र समिक्षा गर्ने ।	१. स्थानीय स्तरमा विपद् सूचना प्राप्त गर्ने सम्पर्क व्यक्तिको पहिचान गर्ने (राजनितीक कर्मी, समाजसेवी,		सूचना तथा समन्वय क्षेत्र, जिल्ला विकास समिति(बिषयगत कार्यालयहरुको सहयोगमा)	
	उद्धारमा खटिएका जनशक्ति तथा उपलब्ध श्रोत साधनको जानकारी लिई आवश्यक अनुसार समन्वय तथा सम्प्रेषण गर्ने ।	१. विषयगत क्षेत्रको नियमित बैठक बस्ने र अद्यावधिक गर्ने ।		जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	१,००,०००।
	विपद्बाट क्षति भएका विवरण सम्बन्धी लेखाजोखाका लागि बहुक्षेत्रीय द्रुत लेखाजोखा (Multisectoral Initial Rapid Assessment, MIRA Team) टोलीको परिचालन गर्ने	२. बहुक्षेत्रीय द्रुत लेखाजोखा (Multisectoral Initial Rapid Assessment, MIRA Team) टोलीको पहिचान/गठन गर्ने ३. आवश्यक परेमा बहुक्षेत्रीय द्रुत लेखाजोखा (Multisectoral Initial Rapid Assessment, MIRA) सम्बन्धी तालिम/ अभिमुखिकरण कार्यक्रम आयोजना गर्ने ४. आवश्यकतानुसार लेखाजोखाका लागि	बहुक्षेत्रीय द्रुत लेखाजोखा (Multisectoral Initial Rapid Assessment, MIRA Team) टोलीको पहिचान/गठन हुन बाँकी रहेको र सो सम्बन्धमा क्षमता विकास पूर्णरुपमा नभईसकेको ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना, जिल्ला विकास समिति	५,००,०००।

		विभिन्न फर्मेटहरु विकास गरी राख्ने			
	अन्तरक्लष्टरसँग समन्वय गरी विभिन्न परिस्थिति सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार गर्ने र समाचार सम्प्रेषण गर्ने।	१. २०७२ को भूकम्प पछिको परिस्थिति प्रतिवेदन तयार पार्ने।		जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	२,००,०००।
पहिलो महिना	विपद् प्रभावित व्यक्ति तथा घाईतेका लागि परिचय पत्रको व्यवस्था गर्ने।	१. तत्काल आवश्यक हुनसक्ने १००० प्रति परिचयपत्र प्रिन्ट गरी मौज्दात राख्ने (परिचय पत्रको खाका तयार भएको छ।)		जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति स्वास्थ्य कार्यालय	२,००,०००
	प्रकोप सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने (पर्चा पम्प्लेट साथै एफ.एम., सडक तथा हवाई नक्सा तथा पत्रपत्रिका मार्फत) विभिन्न क्लष्टरसँग समन्वय गराउने।	१. प्रमुख प्रकोप र तीनको न्यूनीकारण तथा बच्ने उपाय सम्बन्धमा प्रचार प्रसार सामग्री निर्माण गरी आवश्यकतानुसार मौज्दात राख्ने। २. आपत्कालिन अवस्थामा सम्पर्क गरिने संचार माध्यामको सम्पर्क सूची अद्यावधिक गर्ने।	मौज्दातमा राख्नुपर्ने सामाग्रीको आँकलन नभईसकेको।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , जिल्ला समन्वय समिति मानवीय सहयोगमा कार्य गर्ने गैर सरकारी संस्थाहरु	३,००,०००।
दोश्रो महिना	जि.स.स/स्थानीय स्तरका प्रतिनिधि तथा बिषयगत क्षेत्र अगुवा कार्यालय (क्लस्टर लिड) बसी समिक्षा बैठक बस्ने।	जिल्लाका सबै गा.पा र ना.पा तथा क्लष्टर लिडको सम्पर्क सूची तयार गर्ने।		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , जिल्ला विकास समिति, गा.पा र ना.पा	१०,०००।
सो भन्दा बढी	विपद् प्रभावितहरुको सुरक्षित पूर्नस्थापनाको योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न आवश्यक समन्वय गर्ने	१. योजना निर्माण गर्न सक्ने दक्ष जनशक्तिको सूची तयार पार्ने सहयोग गर्ने ।		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	विपद् अगाडि र विपद् पछिको झल्को आउने गरी सबै क्षेत्र एवं संघसंस्थासँग समन्वय गरी प्रगति विवरण प्रकाशन गर्ने।	१. प्रगति विवरणको बिषय सूची तथा विगतको विपद् सम्बन्धी विभिन्न सूचना तथा प्रगती विवरण अद्यावधिक पार्ने।	सूचना अद्यावधिक गर्ने सम्बन्धमा सबै सरोकारवालाबिच समान रुपले समन्वय	जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ,जिल्ला प्रशासन, जिल्ला समन्वय समिति र बिषयगत	१,००,०००।

			विकास हुन नसकेको	कार्यालयहरु	
	जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना समय सापेक्ष परिमार्जन गर्न समन्वयकारी भूमीका निर्वाह गर्ने।	१.योजना परिमार्जन गर्न लाग्ने खर्चको आंकलन गर्ने। २. योजना परिमार्जन गर्न आवश्यक बिशेषज्ञको सूची तयार पार्ने।		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , जिल्ला समन्वय समिति	१५,०००

तालिका नं. १५: कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथामिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

सि.नं	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका	समयसिमा(कार्यतालिका)
१	स्थानीय तहमा पूर्व सूचना कार्यदल गठन/अध्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थान समिति	बैठक तथा सूचना अध्यावधि गर्ने कार्य	२०७८ पौष मसान्तसम्म
२	हरेक बिषयगत क्षेत्र (क्लष्टर) को सम्पर्क सूची अध्याबधिक गरी राख्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , जिल्ला समन्वय समिति	कार्यालयको तर्फबाट सूचना अध्यावधिक गर्ने कार्य	२०७८ मंसिर मसान्तसम्म
३	आपत्कालिन अवस्थामा जिल्लामा मानवीय सहयोग गर्ने विभिन्न निकायहरुको सम्पर्क सूची अध्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , जिल्ला समन्वय समिति	कार्यालयको तर्फबाट सूचना अध्यावधिक गर्ने कार्य	२०७८ मंसिर मसान्तसम्म
४	आपत्कालिन अवस्थाका लागि सर्बेक्षण टोली तथा स्वयंसेवकहरुको को हुन सक्दछन् तीनको सूची तयार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , जिल्ला समन्वय समिति नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना, स्काउट,रेडक्रस सोसाईटी	कार्यालयको तर्फबाट सूचना अध्यावधिक गर्ने कार्य	२०७८ मंसिर मसान्तसम्म
५	सूचना तथा समन्वय क्षेत्रका सदस्य तथा संचारकर्मीलाई विपद्का सूचना संकलन तथा संप्रेषण सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , जिल्ला समन्वय समिति नेपाल पत्रकार महासंघ	अभिमुखीकरण कार्यक्रम	२०७८चैत्र मसान्तसम्म
६	DEOC,NEOC,REOC को अवधारणा सबै क्षेत्रमा प्रष्ट पार्ने । जिल्ला आपत्कालिन सूचना केन्द्रको संरचना सम्बन्धमा साझा अवधारणा विकास गर्ने । आपत्कालिन सूचना केन्द्रलाई आवश्यक पर्ने भौतिक साधन श्रोत (कम्प्युटर/ल्यापटप, प्रिन्टर आदिको) लगायतका सामाग्रीहरु संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति र अन्य सहयोगी निकाय	बैठक तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम	२०७८ चैत्र मसान्तसम्म
७	विपद् सृजना भएको खण्डमा सम्भावित विपद्को क्षतिको अनुमान गरी त्यसका लागि आवश्यक पर्ने स्रोत साधन र उपलब्ध गराउन सक्ने निकायहरुको पहिचान गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , जिल्ला समन्वय समिति	बैठक तथा सूचना अध्यावधिक गर्ने	२०७९ बैशाख मसान्तसम्म

८	प्रमुख प्रकोप र तीनको न्यूनीकरण तथा बच्ने उपाय सम्बन्धमा प्रचारप्रसार सामग्री,सडक तथा हवाई नक्सा आदि निर्माण गर्ने।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,	सामग्रीहरुको निर्माण गर्ने	आवश्यकतानुसार
९	मौसम तथा संभावित विपद्को सूचना स्थानीय एफ.एम, टेलिभिजन , पत्रपत्रिका आदि मार्फत सम्प्रेषण गर्ने।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , जिल्ला समन्वय समिति नेपाल पत्रकार महासंघ	सूचना सामग्री निर्माण तथा प्रकाशन/प्रसारण	आवश्यकता अनुसार
१०	बाढी पहिरो, आगलागी, महामारी हुने क्षेत्रको पहिचान गरी प्राकृतिक प्रकोप र गैर प्राकृतिक प्रकोपको घटना हुन सक्ने PRONE AREAS बारेमा प्रचार प्रसार गर्ने गराउने।	जि.स.स., साझेदार निकायहरु, जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र	अध्ययन, प्रकाशन/प्रसारण	२०७८ चैत्र मसान्तसम्म
११	जिल्ला पालिका तथा समुदाय स्तरमा IREA/MIRA TEAM को गठन र अभिमुखीकरण	स्थानीय निकाय, गै.स.स.	बैठक तथा छलफल कार्यक्रम	२०७८ फाल्गुण मसान्तसम्म

४.३ विषयगत क्षेत्र : खोज तथा उद्धार र संरक्षण (Search and Rescue and Protection)

नेतृत्व गर्ने निकाय (Cluster Leads): **जिल्ला प्रशासन कार्यालय,गोरखा।**

क्षेत्रगत सदस्यहरु (Cluster members) **को सूची** :

तालिका नं. १६:

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	दर्जा	कार्याल प्रमुखको नाम	कार्यालय नम्बर	मोवाइल नम्बर
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र.जि.अ.	शालिग्राम शर्मा पौडेल	४२०१३३	९८५६०५७७७७
२	रिपुमर्दन गण	प्र.से.	विजय वस्नेत	४११२००	९८४१९२८५५७
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.उ.	शेखर खनाल	४२०२३७, ४२०१९९	९८५६०५५५५५
४	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	उप. अ.अ.	सुदिप अधिकारी		९८५६०४०६७४,
५	जिल्ला समन्वय समिति	जि.स.अ.	नानी बाबु पोखरेल	४२०२३८, ४२०३७८	९८५६००८२२२
६	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं २९ हे. क्वा गुल्म	स.प्र.ना. उ	राजेन्द्र अधिकारी	४२१३६६	९८५१२७२२३३
७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला सभापति	श्री भगवान बाबु मास्के		९८५६०२८५९४

खोज तथा उद्धार

समष्टिगत उद्देश्य

विपद्को बेला तत्काल खोज तथा उद्धारको आवश्यकता परेका ब्यक्ति, परिवार वा समूदायलाई तत्काल खोज तथा उद्धार गरी मानवीय क्षति तथा भविष्यमा हुन सक्ने अन्य जोखिमहरुको न्यूनीकरण गर्नु यस क्षेत्रगत समुहको समष्टिगत उद्देश्य हो । यस उद्देश्य सुनिश्चित गर्नका लागि न्यूनतम निम्न कुराहरुको तयारी अत्यावश्यक पर्दछ ।

- अनुगमन चुस्त गर्नका लागि अनुगमन सम्बन्धी बैठक विपद्को समय पूर्व नै नियमित रुपमा बसालिनु पर्ने ।
- खोजी तथा उद्धार सम्बन्धी टोलीको गठन र आवश्यक पूर्व अभ्यास संचालन गनुपर्ने ।
- खोज तथा उद्धारका लागि चाहिने आवश्यक उपकरण तथा औजारहरुको उचित भण्डारण, व्यवस्थापन र परिचालनको निमित्त सम्बन्धित जनशक्तिको क्षमता अभिबृद्धि तथा शिघ्र पहुँचको व्यवस्था सुनिश्चितता गर्ने ।
- सम्भावित खोज तथा उद्धारको आवश्यकता पर्न सक्ने समुदायको नक्शांकन तथा त्यस क्षेत्रमा पहुँच सम्बन्धी बैकल्पिक बाटो वा उपाय सहितको योजना र त्यस बारे सो क्षेत्रका लागि जिम्मेवार व्यक्ति वा संस्थालाई अभिमूखीकरण ।
- क्षेत्रगत हिसावले खोज तथा उद्धार टोलीको जिम्मेवार कार्य बिभाजन र थप सहयोगका लागि आवश्यक प्रक्रियाहरुको जानकारी ।
- खोज तथा उद्धारको आवश्यकता भएका प्रभावितहरुको जीवन रक्षा संगै प्रभावित समुदायमा अनावश्यक तनाव सिर्जना नहुन दिने हेतुले विपद्को मानवीय क्षति र यसका लागि गरिएका प्रयास सम्बन्धी उपलब्ध सूचना व्यवस्थापन र सम्प्रेषण सम्बन्धी आवश्यक व्यवस्था ।

तालिका नं. १७: खोज तथा उद्धार क्षेत्रको आपत्कालिन पूर्वतयारी योजना

विपद्को घटना पश्चात् अबधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न (Gap) खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको वैठकमा सहभागी गर्ने • खोज तथा उद्धार क्षेत्रको आपत्कालिन समन्वय बैठक आयोजना गर्ने • शान्ति सुरक्षा प्रदान गर्ने	• साझेदार निकाय तथा सम्वन्धित व्यक्तिहरुको सम्पर्क सूची अध्यावधिक गर्ने		जिल्ला प्रशासन कार्यालय एवं सुरक्षा निकायहरु	
	• प्रभावित स्थलको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण गर्ने, विपदजन्य स्थल तर्फ खोजतलास तथा उद्धार टोली परिचालन गर्ने • एम्बलेन्स सेवा, दमकल, आपत्कालिन प्राथमिक उपचार र घाईतेको लागि यातायातको ब्यबस्था तत्काल मिलाउने।	• खोज तथा उद्धार Search and Rescue Team टोलीको निर्माण गर्ने • जिल्ला र स्थानीय विपद प्रतिकार्यका लागि खोज तथा उद्धार समूहको क्षमता विकास गर्ने। • जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा आबश्यकता अनुसार खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार र पूर्व	• आवश्यक मात्रामा खोजतलास तथा उद्धार सामग्री नहुनु सूचना प्रवाहमा ढिलाई भौगोलिक विकटताको कारण समय मै घटना स्थलमा पुग्न कठिनाइ, प्राविधिक तथा दक्ष जनशक्तिको कमी • प्रभावकारी रुपमा क्षेत्रगत समन्वयको	जिल्ला प्रशासन कार्यालय र सुरक्षा निकाय तथा संघ संस्थाहरु	२० लाख

		सूचना प्रणाली, समूह गठन गरी क्षमता विकास गर्ने। ● खोज तथा उद्धारका लागि आवश्यक मानवीय तथा भौतिक सामग्रीहरुको विद्यमान क्षमता आंकलन गर्ने, आवश्यक पर्ने खोज तथा उद्धार सामग्रीको सूची तयार गर्ने, तयारी हालतमा राख्ने र आवश्यकतानुसार खरिद प्रबन्ध गर्ने।	अभाब, खुला क्षेत्रको पहिचान नभएको, बैज्ञानिक रेस्कू टिमको अभाव Fire Fighting तथा Earthquake को लागी चाहिने आबश्यक उपकरण को कमी		
	● स्थानीय तहसँग समन्वय गरी खोज तथा उद्धार गर्ने, सम्बन्धित अन्य निकायसँग समन्वय गर्ने	● साझेदार निकाय तथा सम्वन्धित व्यक्तिहरुको सम्पर्क सूची अध्यावधिक गर्ने ● रेडक्रस, स्थानीय क्लब तथा उद्धारसँग सम्बन्धित अन्य संघसंस्थाहरूलाई सामाजिक सेवाको क्षेत्रमा तत्काल परिचालन गर्ने व्यवस्था सुनिश्चित गरिएको हुनेछ।		खोज तथा उद्धार क्षेत्र(जिल्ला प्रहरी कार्यालय, शसस्त्र प्रहरी वल, नेपाली सेना, विषयगत क्षेत्र तथा निकायहरु, स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरु)	
	● कमाण्ड पोष्ट खडा गर्ने	● आवश्यक सामग्रीको पूर्व भण्डारण गर्ने।		खोज तथा उद्धार क्षेत्र	१ लाख ४० हजार
दोश्रो दिन	● विपद्को अवस्था हेरी खोज तथा उद्धारलाई निरन्तरता दिदै महत्वपूर्ण आवश्यक स्रोत/साधनको उपलव्धता यकिन गर्ने र आवश्यक सहयोगको माग गर्ने। ● स्थानीय तहमा रहेका स्वयं सेवकहरुको आबश्यकता अनुसार सहयोग लिईने।	● आवश्यक स्रोत/साधनका सामग्रीको पूर्व लेखाजोखा गरी भण्डारण गरी राख्ने व्यवस्था मिलाइएको हुनेछ।	स्रोत साधनको अपर्याप्तता	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
पहिलो हप्ता	● प्रभावितहरुलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने	● सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी राख्ने		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	● राहत सामग्री वितरण कार्यलाई स्थानान्तरण गर्ने	● आवश्यक राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण			
पहिलो महिना	● विस्थापित शिविरमा शान्ति सुरक्षा प्रदान गर्ने ● विपद् घटनाको, खोज तथा उद्धार प्रयासको, विश्लेषण सहित प्रतिवेदन तयार गर्ने र जिल्ला विपद्	● बिषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुलाई सुचना संकलन, बिष्लेषण र प्रतिबेदन तयारीका लागि ढाँचा तयारी गर्ने		जिल्ला प्रशासन कार्यालय र सुरक्षा निकाय तथा संघ	

	व्यवस्थापन समितिमा प्रतिवेदन पेश गर्ने।			संस्थाहरु	

तालिका नं. १८: कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथामिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

सि.नं	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा(कार्यतालिका)
१	खोज तथा उद्धार क्षेत्र साझेदार निकाय तथा सम्वन्धित व्यक्तिहरुको सम्पर्क सूची अध्यावधिक गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय (खोज तथा उद्धार क्षेत्र)	वैठक	प्रत्येक तीन महिनामा
२	आवश्यक पर्ने जनशक्ति छनौट तथा व्यवस्थापन गर्ने।	नेपाली सेना, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, शसस्त्र प्रहरी वल,	वैठक, छलफल	तयारी अवस्थामा रहने व्यवस्था भएको
३	प्रभावित हुने स्थानबाट उपलब्ध हुने श्रोत साधन (जनशक्ति समेतको पहिचान)	क्षेत्रका सबै निकाय	वैठक	फागुनसम्म
४	पूर्वतयारी तालिम र सचेतना कार्यक्रम	क्षेत्रका सबै निकाय	तालिम तथा पुर्वतयारी अभ्यास	कात्तिक र मंसिर
५	आवश्यक राहत तथा उद्धार सामग्रीको क्षेत्रगत व्यवस्थापन एवं भण्डारण	क्षेत्रका सबै निकाय	जिल्लाका सुरक्षा निकाय र विपद्को क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरुले निरन्तर गरिरहेको	वैशाख
६	खोजी तथा उद्धारको समयमा सूचना संजालको व्यवस्था	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, शसस्त्र पहरी वल	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई थप साधन स्रोतले सम्पन्न वनाउनुपर्ने	नियमित रुपमा तयारी अवस्थामा रहेको

संरक्षण

विपद्को समयमा हुन सक्ने समस्याहरु

- विपद् पछि तत्काल प्राप्त गर्नु पर्ने सेवा सुविधाको पहँचमा कमी।
- प्रभावितहरुमा पारिवारिक बिछोड।
- बालबालिकाहरुमा अभिभावक विहीनता।
- पारिवारिक सदस्य विछोडका कारण अन्य सदस्यहरुमा मानसिक तनाव।
- बाल अधिकार तथा श्रम शोषणको अवस्थामा वृद्धि।

- शारिरिक तथा लैङ्गिक हिंसामा वृद्धि ।
- मानव वेचविखन तथा ओसारपसारको जोखिममा वृद्धि ।
- एकल जेष्ठ नागरिको हेरचाहमा समस्या ।
- सम्भावित मानसिक आघात तथा मनोवैज्ञानिक विपत्ति ।
- लिङ्गमा आधारित हिंसाको बढ्दो जोखिम ।
- शान्ति सुरक्षाको अभाव तथा सामान्य असुरक्षाको वातावरण ।
- सुरक्षित सुत्केरी हुने ठाउँको अभाव ।
- किशोरी तथा महिलाको प्रजनन् स्वास्थ्यमा नकारात्मक असर ।

विपद्को अवस्थामा आधारित विषयगत उद्धेश्य:

समष्टिगत उद्धेश्य:
बालवालिका लगायतका जोखिममा रहेका समूहरुले आपत्कालिन परिस्थितिको कारणबाट उत्पन्न, हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाबाट संरक्षण प्राप्त गर्दछन् ।

विशेष उद्धेश्य

- नेपालका प्राकृतिक विपद् तथा अन्य आपत्कालिन परिस्थितिहरुमा उपलब्ध गराइने सहयोग कार्यक्रमहरुमा जोखिममा रहेका समूहहरुका लागि मानवअधिकार सम्बन्धी कानुन, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानुन तथा राष्ट्रिय कानुनले प्रत्याभुत गरेका (Gurantee) मौलिक अधिकारहरुको संरक्षण गर्दछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने।

- जोखिममा रहेका समूहहरुको संरक्षण सुनिश्चित गरी आपत्कालीन सहयोगको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने।

- आपत्कालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिसां, शोषण, दुव्र्यवहार तथा हेलाका जोखिमहरुलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरुको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भै जीवित व्यक्तिहरुका लागि सेवा सम्बन्धी प्रावधानमा सहयोग उपलब्ध गराउने।

- बालमैत्री ठाउँ, सुरक्षित सुत्केरी गृह तथा मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी सहयोग गर्ने।

- विछोड भएका बालबालिका, खास गरी ५ वर्षको उमेर भन्दा मुनिका केटाकेटी तथा किशोरीहरुले पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्यसम्बन्धी जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोग पछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधासहित परिवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोग प्राप्त गर्दछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित् गर्ने।

- यौन दुर्व्यवहार तथा हिंसा विरुद्धका घटनाको अनुगमन, प्रतिवेदन तथा पैरवी गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बालबालिका तथा महिलाहरुको यौन दुर्व्यवहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने।

- समताको आधारमा सेवा सुविधा न्यायोचित वितरणको लागि वकालत गर्ने।

तालिका नं. १९: संरक्षण क्षेत्रको आपत्कालिन पूर्वतयारी योजना

विपदको घटना पश्चात अबधि	विपदको अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपदको प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न (Gap) खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्वेवार निकाय	अनुमानित लागत

पहिलो दिन	● संरक्षण क्लष्टरको वैठक ● सदस्यहरुको काम र जिम्मेवारी वाँडफाँड ● खोज तथा उद्धार टोलीलाई सहयोग ● सदस्यहरु विच कार्य–जिम्मेवारी वाँडफाँड, (स्वयमसेवक, विश्लेषक समुह)	● प्रमुख व्यक्ति तथा सम्वन्धित सरोकारवाला निकायको सम्पर्क अध्यावधिक गर्ने ● क्लस्टरका सदस्यहरुलाई MIRA बारेमा अभिमुखीकरण तालिम प्रदान गर्ने ● क्लस्टरका सदस्यहरुलाई अभिमुखीकरण गर्ने ● स्वयंसेवक तथा क्लस्टरका सदस्यहरुलाई खोज तथा उद्धार सम्वन्धी अभिमुखीकरण तालिम	● पूर्ण अभिमुखीकरण ● सुचि अध्यावधि गर्ने ● तालिम, र अभिमुखीकरण	महिला जिल्ला प्रशासन कार्यलय तथा केएर नेपाल	२० लाख
दोश्रो दिन	● सम्वन्धित क्षेत्रमा विश्लेषक समुहको परिचालन, प्रारम्भिक प्रतिवेदनको तयारी ● Help Desk स्थापना गर्ने ● जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा प्रभावित गर्भवती, स्तनपान गराईरहेकी महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, वालवालिका, आदिलाई प्राथमिक राहत वितरण। ● जिल्ला जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति तथा क्लस्टरहरुविच समन्वय ● प्रभावितहरुलाई मनो–सामाजिक परामर्श	● संरक्षण कलस्टरका सदस्यहरुवाट स्रोतको नक्सांङकन ● संरक्षण क्लस्टरका सदस्यहरुको अध्यावधि साथ सम्पर्क। ● प्राथामिक मनो–सामाजिक परामर्शका लागि रोष्टर तयारी तथा समुदायमा आधारित मनो–सामाजिक परामर्शदाताको उत्पादन	● जिल्ला प्रशासन कार्यलय तथा केएर नेपाल	स्रोत नक्सांङ्कन, पहिचान, तथा व्यवस्थापन ,	
पहिलो हप्ता	● Resource Mapping,Referral Mechanism लाई Strengthen गर्ने ● विस्तृत विश्लोण प्रतिवेदन तयार पार्ने ● मनो–सामाजिक परामर्श प्रदान गर्ने ● DDRC तथा क्लस्टरहरुविच निरन्तर वकालत ,लबी समन्वय, तथा संचार ● बालवालिकामैत्री, महिलामैत्री स्थानहरुको व्यवस्था।(आवस्यकतानुसार महिला तथा बालवालिका कार्यालयको अगुवाईमा)	● क्लष्टर सदस्यहरु मध्येबाट विष्लेषक समुह वनाउने।(महिला तथा वालवालिका कार्यालयको अगुवाईमा।) ● Assesment तथा प्रतिवेदन तयार गर्ने प्राविधिक टोलीको निर्माण।		जिल्ला प्रशासन कार्यलय तथा गैरसरकारी महासंघ गोरखा	२० हजार
पहिलो महिना	● आवश्यकतानुसार क्लस्टर अध्यावधिक गर्ने तथा पुनरावलोकन गर्ने। ● (SOP) संरक्षणसंग सम्वद्ध गुणस्तर मागदर्शन पालना गर्नैपर्ने ● सचेतनाका लागि संरक्षण सम्वन्धी सामग्रीहरु प्रचार प्रशार गर्ने ।(रेडियो सन्देश, कार्यक्रम, पोष्टर, पम्पलेटस्, आदि।)	● उप समिती गठन ● संरक्षणसंग सम्वन्धित न्यूनतम मापदण्ड तथा मार्गदर्शन सम्वन्धी अभिमुखीकरण तालिम। ● संरक्षणसंग सम्वन्धित जनचेतनामुलक सामाग्रीहरुको Content तयारी।			१ लाख ५० हजार
दोश्रो महिना	● संरक्षणसंग सम्वन्धित प्रारम्भिक वहुवर्षिय योजना तयार गर्ने। ● निरन्तर समन्वय। ● जनचेतनामुलक कार्यक्रम – लैंगिक हिंसा, मानव वेचविखन, वालविवाह, बालवालिका स्थानान्तरण, ASRH	● स्वयं अथवा प्राविधिक टोलीद्धारा उपसमितिहरुको निर्माण।			१ लाख

	आदि)				
सो भन्दा बढी	● अध्यावधिक तथा विस्तृत संरक्षण प्रतिकार्य योजनाको निर्माण। ● उद्धार, तथा सिफारिस गरिएका केशहरुमा समन्वय तथा सहयोग। ● निरन्तर लबी, वकालत, जनचेतनामुलक कार्यक्रम र समन्वय। ● दिगो प्रतिकार्य तथा पुनर्वासका लागि सहयोग।	● Focal Person ● सिफारिस संयन्त्रलाई संस्थागत गर्ने। ●			६० हजार

४.४. विषयगत क्षेत्र: आश्रय स्थल तथा गैरखाद्य

विषयगत क्षेत्रको अगुवा: पूर्वाधार विकास कार्यालय,गोरखा।

क्षेत्रगत सदस्यहरुको नामावली:

तालिका नं. :२०

क्र.सं.	जिम्मेवार निकाय	सम्पर्क व्यक्ति	जिम्मेवारी	टेलिफोन नम्बर
१	पूर्वाधार विकास कार्यालय	श्री दयाराम अधिकारी	डिभिजन प्रमुख	९८५६०१०२२१
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	श्री भगवान बाबु मास्के	जिल्ला सभापति	9856028594

विपद् अवस्था तथा मान्यता योजना

- प्रभावितहरूको प्रतिकूल वतावरणसँग प्रत्यक्ष सम्पर्कका कारण अति सङकटासन्न वर्ग गर्भवती, सुत्केरी महिला, बालवालिका, बृद्धबृद्धा, अपाङ्ग तथा रोगीहरूको स्वास्थ्यमा प्रतिकूल प्रभाव।
- बास र कपासको अभावमा व्यक्तिगत तथा सामाजिक स्वभिमानमा प्रतिकूल प्रभाव।
- लैङ्गिक तथा व्यक्तिगत गोपनियताको अभावका कारण महिला तथा बालवालिकाहरूमा हिंसाको जोखिममा बृद्धि।
- सबै खाले प्रभावित ब्यक्ति तथा परिवारका सदस्यहरूको एकै ठाउँको साँघुरो बसाइका कारण सरुवा रोगहरूको संक्रमण।
- बचेका केही सामग्रीहरूको चोरी तथा लुटपाटको संभावना बृद्धि।
- आश्रय र लत्ता कपडाको अभावका कारण परिवारिक सदस्यहरूमा मानसिक तनावमा बृद्धि।
- बालबालिकाहरूको बौद्धिक तथा शारीरिक विकासमा अवरोध।
- विद्यालयका कक्षा कोठा, पुलिस चौकी तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरू उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरू माथि दवावको सिर्जना।
- सामुदायिक संस्थागत स्थानहरूमा अस्थायी आवासको उपयोग गर्दा सामुदायिक स्वास्थ्य सम्बन्धी ब्यवहारमा देखिने चुनौती।

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५–४.५ वर्ग मिटरको छाना भएको क्षेत्र उपलब्ध छ, औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४-५ मिटरको डोरी सहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री उपलब्ध हुनेछ।
- कम्बलमा मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच हुनेछ।
- दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक सेट कपडा हुनेछ।
- महिला, केटी, परुष तथा केटाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा छ। यसका अतिरिक्त, महिला तथा केटीहरूका लागि नियमित सरसफाइ सम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको हुनेछ।
- मानिसहरूसँग उपयुक्त घरायसी सामग्री :एक सेट भाँडा।
- शिविर बन्द गर्ने र वहिर्गमन रणनीति।
- शिविर खडा गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ जुन जमिन सुरक्षित तथा Sphere को मापदण्ड अनुसार हुनुपर्छ।
- विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रिम रूपमा नै समझदारी पत्र MOU मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ।
- शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै सांस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिनुपर्दछ।
- शिविर खडा गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको रेकर्ड। नागरिक समाज, सरकार तथा सान्दर्भिक समूहसँगको परामर्शमा शिविरको स्थापना।

क्षेत्रगत उद्देश्यः

- प्रतिकूल मौसमका असरहरूबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि मानिसहरूसँग छाना भएका पर्याप्त ठाउँ हुनेछन्
- प्रतिकूल मौसमका असरबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि र तिनको मर्यादा, सुरक्षा तथा कल्याण सुनिश्चित गर्नका लागि प्रभावित व्यक्तिहरूसँग पर्याप्त कम्बल एवं लुगा हुनेछन्।
- घरायसी भाँडा–कुँडा तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्यका लागि साबुन एवं तिनको मर्यादा तथा कल्याणका लागि औजारहरूमा परिवारहरूको पहुँच पग्नेछ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- आवास: सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि भौतिक एवं प्राथामिक सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने। यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढी भन्दा बढी आत्म–निर्भरता तथा स्व–व्यवस्थापन (Self Management) मा जोड दिईनेछ।

- शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन(CCCM) प्राकृतिक विपद्का कारणले घरवार विहीन बनेका मानिसहरूका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापित व्यक्तिहरूलाई मानव अधिकारको उपभोग गर्न सक्षम पार्नका निमित्त जीवनस्तर उठाई शिविरहरूमा सरोकारवालहरुको जीवन स्तरमा सुधार ल्याउने

तालिका नं. २१: आपत्कालिन आवास क्षेत्रको आपत्कालिन पूर्वतयारी योजना

विपद्को घटना पश्चात अबधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्वेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन	• क्षेत्रगत बैठक बसी (समय तोक्ने) केन्द्रिय कार्यालयलाई जानकारी गराउने • खोजतलास तथा उद्दारमा सघाउने, • प्रभावित क्षेत्रको निरीक्षण,	• Focal Person तोकने, सदस्यहरुको सम्पर्क सूची तयारी गर्ने • खोजतलास तथा उद्दारका बारेमा अभिमूखीकरण प्रदान गरी तयारी हालतमा बस्ने	अध्यावधिक गर्ने कार्यमा सुधार हुनुपर्ने	पूर्वाधार विकास कार्यालय तथा सहयोगी सदस्य संस्थाहरु (DUDBC/CO-Lead and Members)	५० हजार
दोश्रो दिन	• लेखाजोखा सम्बन्धी औजारको प्रयोग गरी द्रुत लेखाजोखा संचालन गर्ने • प्रारम्भिक द्रुत लेखा जोखा औजारका प्रतिहरु उपलब्ध गराउने • सर्वेक्षण टोली खटाइ क्षतिको प्रारम्भिक विवरण तयार पार्ने • खोज तथा उद्धार समूहलाई सहयोग (स्वयंसेवक परिचालन) • आवास तथा गैर खाद्य सामाग्रीहरुको उपलब्धताको वास्तविक विश्लेषण गर्ने • राहत सामाग्री वितरण (त्रिपाल, म्याट्रेस र ब्ल्याङ्केट)	• ४१० घरधुरीका लागि आवश्यक पर्ने लेखाजोखा सम्बन्धी औजारको व्यवस्था भएको हुनु पर्नेछ। • सर्वेक्षण टोली आपत्कालिन कार्यदलको गठन गरी, सर्वेक्षण सम्वधि अभिमुखीकरण गर्नुपर्ने • स्वयंसेवकको परिचालन • राहत वितरण गरिएको सामग्रीको अभिलेख	तालिम, उपकरण तथा जनशक्तिको अभाव	पूर्वधार विकास कार्यालय, रेडक्रस, अगुवा सहयोगी संस्था तथा अन्य संघ संस्थाहरु	५ लाख
पहिलो हप्ता	• विस्थापितको सङ्ख्या र जानकारी लिने पहिचान भएकालाई अस्थायी आवासमा बसोबास गराउने • आवास तथा गैर खाद्य सामग्रीहरुको प्रारम्भिक विश्लेषण • अस्थायी वास व्यवस्थापन तथा अन्तर क्षेत्र सहयकार्य • स्फेर मापदण्ड अनुसार भान्सा सामग्री वितरण • आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको कार्ययोजना निर्माण	• जिल्लाका विभिन्न स्थानमा अस्थायी वसोवासका लागि सुरक्षित स्थान पहिचान गर्ने । • दातृ निकाय, सरोकारवाला संस्था तथा विज्ञको सूची अद्यावधिक गर्ने	जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा खुल्ला स्थानहरुको उपलव्धता एकिन नभएको	पूर्वधार विकास कार्यालय, रेडक्रस, अगुवा सहयोगी संस्था तथा अन्य संघ संस्थाहरु	३ लाख
पहिलो महिना	• विस्तृत आवश्यकता अध्ययन प्रतिवेदन निर्माण • अस्थायी आवास सामग्रीहरु विपद्बाट बचेकाहरुलाई सहयोग गर्ने • सुरिक्षत तवरले पुरानै ठाउँमा बसोबासको व्यवस्था गर्ने	• विस्तृत विश्लेषण निर्देशिका र ढाँचा निर्माण गर्ने • भैपरी आउने सामग्री तथा बजारको विश्लेषण गर्ने	श्रोत साधनको अपर्याप्तता	पूर्वधार विकास कार्यालय, रेडक्रस, अगुवा सहयोगी संस्था तथा अन्य संघ संस्थाहरु	२० लाख

दोश्रो महिना	• स्थायी बसोबासको लागि योजना निर्माण •	• सरोकारवाला निकाय/व्यक्ति र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग निरन्तर सहकार्य र समन्वय • राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी निकाय परिचालनको लागि निर्देशिका बनाउने	सुरक्षित स्थानको एकिन नभएको	पूर्वधार विकास कार्यालय, रेडक्रस, अगुवा सहयोगी संस्था तथा अन्य संघ संस्थाहरु	१० हजार
सो भन्दा बढी	• जनचेतनामूलक तथा क्षमता विकास तालिम • पूर्नलाभ तथा पूर्ननिर्माण कार्य गर्ने	• प्रतिवेदन लेखन तथा प्रस्तुतीकरण ढाँचा निर्माण • सूचना शिक्षा तथा संचार सामग्रीहरु (रेडियो, पर्चा, होडिङ बोर्ड, तालिम संचालन निर्देशिका, क्यालेन्डर)	बजेट तथा सामग्रीको अभाव	पूर्वधार विकास कार्यालय, रेडक्रस, अगुवा सहयोगी संस्था तथा अन्य संघ संस्थाहरु	६ लाख

तालिका नं. २२: कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथामिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

क्र.स	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	समय अवधि
१	संकटासन्न क्षेत्र पहिचान गर्ने	जि.वि.व्य.स, क्षेत्र प्रमुख, कार्यदल	फागुन मसान्तसम्म
२	जिल्ला तथा स्थानीय सरोकारवालाको क्षमता तथा स्रोत नक्साङ्कन गर्ने	जि.वि.व्य.स, ने.रे.सो., नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी र सम्बन्धित सरोकारवाला	चैत्र मसान्तसम्म
३	सरोकारवालासँग परिस्थिति विश्लेषण र स्रोत उपलब्धताबारे बैठक बसी छलफल गर्ने	जि.वि.व्य.स, क्षेत्र प्रमुख, कार्यदल र गै.स.स	मङ्सिर मसान्तसम्म
४	जिल्ला प्रकोप पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यको समिक्षा तथा मूल्याङ्कन बैठक	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	चैत मसान्तसम्म
५	विपद् उद्धार कोष स्थापना गर्ने	रेडक्रस तथा सरोकारवालाहरु	पुष मसान्तसम्म
६	स्थानीय स्तरमा स्थापित प्रकोप उद्धार कोषलाई व्यवस्थापन गर्ने तथा यसलाई वृद्धि गर्ने पहल गर्ने साथै मुट्ठी दान कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गर्ने	रेडक्रस तथा सरोकारवालाहरु	निरन्तर
७	विपद् पूर्वतयारी तथा उद्धार प्रशिक्षण कार्य	जि.वि.व्य.स, रेडक्रस	चैत मसान्तसम्म
८	विपद् व्यवस्थापन गोष्ठी	रेडक्रस, जि.वि.व्य.स,	कार्तिक मसान्तसम्म
९	विपद् पूर्वतयारी योजना निर्माण	रेडक्रस	फागुन मसान्तसम्म
१०	सम्भावित विपद् प्रभावित ४१० परिवारका लागि गैर खाद्य सामग्री (एन एफ आई संकलन गरी भण्डारण गर्ने	जि.वि.व्य.स, कार्यदल	चैत मसान्तसम्म
११	आवासका सामग्री तथा एन एफ आई वितरणका लागि आवश्यक यातायातको पहिचान तथा व्यवस्थापनका साथै स्वयम् सेवकको पहिचान गरी अभिमुखीकरण गर्ने	जि.वि.व्य.स, क्षेत्र प्रमुख, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी यातायात सेवा समितिहरु	माघ मसान्तसम्म

४.५ विषयगत क्षेत्र: कृषि तथा खाद्य सुरक्षा (Agriculture and Food Security)

विषयगत क्षेत्रको अगुवा: कृषि ज्ञान केन्द्र

विपद् सम्बन्धी परिस्थिति:

- प्रभावित परिवारहरूमा तत्काल आवश्यक नियमित खाना तथा पहुँचमा कमी।
- न्यून खानाका कारण विशेष गरी गर्भवती महिला, बृद्धबृद्धा र बालबालिकामा रोगको संक्रमण तथा संक्रमणको संभावनामा बृद्धि र शारीरिक कमजोरी हुने।
- बालबालिकाहरूको शारिरिक तथा मानसिक विकासमा गतिरोध।
- स्थानीय बजारमा उपलब्ध खाद्य सामग्रीहरूको मूल्य बृद्धि।
- यातायातको अभावका कारण खाद्य सामग्रीहरूको ओसार पोसारमा कमी आउने।
- खेतबारीमा लगाइएका बालीहरू बगाएर लैजाने।
- पानीको धारा नष्ट हुने तथा प्रदूषित हुने।

विपद् अवस्थामा आधारित विषयगत उद्देश्य:

समष्टिगत उद्देश्य

विपद्बाट प्रभावित खाद्यान्न अभावमा परेका व्यक्तिहरूलाई जीवन जीउनका लागि तथा खाद्यान्नको अभावमा हुन सक्ने संभावित रोगका संक्रमण तथा शारीरिक तथा मानसिक विकासको अवरोध कम गरी मानवीय जीवन र स्वाभिमानको रक्षा गर्दै जीवनको रक्षा गर्नु हो।

विशिष्ट उद्देश्य

- जीवन जीउनका निमित्त १ घरपरिवारलाई प्रति व्यक्ति प्रतिदिन आवश्यक २,१०० किलो क्यालोरी शक्ति सहितको खाना प्रभावित समुदायको धर्म, संस्कृति र विशेष आवश्यकता/परिस्थितिका आधारमा उपलब्ध गराउने।
- जोखिममा परेका विपद् प्रभावितहरूको पहुँच तथा उपलब्धता बढाई खाद्यान्नको अभावमा सृजना हुन सक्ने शारीरिक अस्वस्थताको जोखिम तथा संरक्षणका चुनौतीहरू कम गर्ने।

तालिका नं. २३: कृषि तथा खाद्य सुरक्षा क्षेत्रको आपत्कालिन पूर्वतयारी योजना

विपद्को घटना पश्चात् अबधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्था सम्वोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्वेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन	• जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , गोरखाको बैठकमा सहभागी भई सूचना आदान प्रदान गर्ने, सम्पर्क व्यक्तिहरुलाई सूचना सङ्कलनका लागि निर्देशन	• जिल्ला तहमा सम्पर्क व्यक्ति पहिचान (२५ जना) र तालिमका साथै सेवा केन्द्रका कर्मचारीहरुलाई (प्रभावित क्षेत्रका) पनि तालिम दिई तयारी अवस्थामा राख्ने।		कृषि ज्ञान केन्द्र भेटनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	३००००
दोश्रो दिन	विषयगत अगुवा संस्था तथा सहयोगी संस्थाहरुको बैठक गरी समन्वय संयन्त्रको स्थापना, स्रोत साधनको आंकलन र बिषयगत क्षेत्रले घटनाको वस्तुगत विवरण तयार गर्ने। राहत सामग्रीको ढुवानी र प्राप्तिको कामलाई सहजतामा ल्याउने र समन्वय गर्ने। क्षेत्रगत समन्वयात्मक बैठक • तयारी खानेकुरा वितरण (चिउरा, चाउचाउ, चिनी, बिस्कुट)	• विषयगत अगुवा संस्थाले सहयोगी संस्थाहरुको फोन नम्बर तथा नामावली अध्यावधिक गरिएको हुनेछ। • सुरक्षा निकाय,सेवा केन्द्र, रेडक्रस, स्थानीय तहमा गठन भएका विपद् क्षति तथा आवश्यकता आँकलन टिमबीचको सूचना आदान–प्रदान संयन्त्र निर्माण गरिएको हुनेछ। • आंकलन टिम तयारी अवस्थामा राखिएको हुनेछ। • स्थानीय तहमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको साथै कार्यदलको गठन, क्षमता अभिवृद्धि भएको हुनेछ। • महत्वपूर्ण विभिन्न स्थानहरूमा	• अगुवा संस्था छनौट गर्ने • अभिमुखीकरण र संयन्त्र निर्माण नभएको • तालिम प्राप्त नभएको। • क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम तथा स्रोत साधनको अभाव । • गोदाम घर अपुग	कृषि ज्ञान केन्द्र, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ,सम्पूर्ण सरकारी निकाय, गैर सरकारी संघ/सस्थाहरू स्वयंसेवक, ट्रक व्यवसायी संघ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	५००००

		गोदाम घर तथा पहिले नै सामान राख्न सक्ने ठाउँहरूको पहिचान गरिनेछ। ● बजार भाउ र सहज पहुँचको विश्लेषण गर्ने। ● खाद्य सुरक्षा (विपद् हुन सक्ने स्थानहरूमा खाद्यान्न भण्डारण गर्ने सुविधा), बीउ ब्यांक (सुख्खा/बाढी/पहिरोको समयमा उपयोग गर्न सकिने प्रजातिका) उपलब्ध गराउन जोड दिइनेछ । सम्पूर्ण कार्यालयका सवारी साधनहरु विपद्को अवस्थामा ढुवानीका लागि तयार भएका हुनेछन्। ● जिल्लाका सरकारी निकाय तथा गैह्र सरकारी निकायसँग समन्वय गरी तयारी खानाको स्टक पाईलिङ्ग गरी राख्ने			
पहिलो हप्ता	● प्रभावित स्थानमा, शिविर सञ्चालन भएका स्थानहरुमा, राहत सामग्री वितरण विस्तृत सर्भेक्षण गर्ने।	● मौज्दात सामग्री / अभाव (ग्याप) पत्ता लगाउने। तयारी खाना, खाद्य सामग्री र सुत्केरी तथा बालबालिकाका लागि पोषणयुक्त खाद्य सामग्रीको पहिचान एवं समन्वय, बजार सर्वेक्षण र आपूर्तिकर्ता छनौट	● बजार अध्ययन र स्रोतको आंकलन	● उद्योग बाणिज्य संघ, चेम्वर अफ कमर्स, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	आवश्य कता नुसार
पहिलो महिना	● खाद्य सामग्री वितरण स्पेयर मापदण्ड अनुसार तत्कालीन पूनर्स्थापनाको लागि आवश्यक अध्ययन, लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी बसोबास र जीविकोपार्जन जस्ता प्रमुख क्षेत्रको	● जिम्मेवारी सहित यसका लागि स्वयमसेवक तयारी अवस्थामा राख्ने, यातायात सामग्री ढुवानी व्यवस्थापन भण्डारण एवं अनुगमन समितिको गठन तथा उनीहरुको जिम्मेवारी अभिमुखीकरण। ● तालिम प्राप्त जनशक्तिको	● ५ वटा गोदाम घर आवश्यकता अनुसार	कृषि ज्ञान केन्द्र	आवश्य कता अनुसार

	विकासका कार्यलाई अघि बढाउने वातावरण तयार गर्ने। • अनुगमन समितिले भइरहेको तथा भइसेका कार्यको अनुगमन गर्ने विपद् घटनाको, पूनर्स्थापनाका प्रयासहरुको समग्र विश्लेषण सहित प्रतिवेदन तयार गर्ने।	तयारी र जिम्मेवारी ।			
दोश्रो महिना	• आवश्यकता अनुरुप जीविकोपार्जनका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने (कृषि र पशुपालन)	• विपद् प्रभावित क्षेत्रहरुमा कृषि समुह, सहकारी, सामुदायिक वन, महिला समूह, लगायतका विभिन्न समूहहरुलाई विपद् प्रभावितहरुको पुनर्लाभिका कार्यमा सहयोग पुर्याउन वातावरण सृजना गर्ने।	• सवै समूहहरुलाई एकिकृत रुपमा परिचालन गर्ने	• कृषि ज्ञान केन्द्र	आवश्यकता नुसार

४.६ विषयगत क्षेत्र: खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन (WASH) र बन तथा बातावरण

विषयगत क्षेत्रको अगुवा: खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र डिभिजन वन कार्यालय

विपद् अवस्था तथा मान्यता योजना:

- खानेपानीका संरचनाहरू (इनटेक, ट्याङ्की, पाइपलाइन) तथा चर्पीहरू क्षति ग्रस्त भएको हुनेछ खानेपानी प्रदुषित भएको हुने छ।
- शुद्धपानी, सरसफाई र स्वच्छताको कमीका कारण रोगको प्रकोप फैलिई विपद्को जोखिम बढेको हुनेछ।
- वन पैदावारहरुको अवैध चोरी निकासी, बन डढेलोको कारण वातावरणीय प्रदुषण बढेको हुनेछ।

विपद् अवस्थामा आधारित विषयगत उद्देश्य:

समष्टिगत उद्देश्य

प्रकोपबाट प्रभावित घर परिवारहरूलाई सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाईका सुविधाहरू उपलब्ध गराई पानी र सरसफाइ जन्य रोगहरू फैलन नदिई तिनको रोकथाम गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्यः

- विस्थापित समुदायका लागि खास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य शिक्षा तथा अस्थायी रुपमा सरसफाई एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुराको सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्य सम्बन्धी सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यावहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रुपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विशेष व्यवस्था गरिनु पर्ने समूह: महिला (सुत्केरी, गर्भवती), बालबालिका, बृद्ध र फरक क्षमता भएका मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सफा सुग्घर कायम गर्न तिनको सशक्तीकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

न्यूनतम मापदण्ड :(Minimun Standards)

"खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी Sphere Standards अनुसार"

सुरक्षित पानी

- पिउने पानी ५ लिटर प्रति व्यक्ति प्रति दिन, अन्य कामका लागि १५ लिटर प्रति व्यक्ति प्रति दिन गरी जम्मा २० लिटर प्रति व्यक्ति प्रतिदिन, पानी संकलन गर्न जाने स्थान ५०० मिटर भन्दा टाढा हुन नहुने र पानी ल्याउन ३० मिनेट भन्दा बढी समय नलाग्ने, पानी भर्न र भण्डारण गर्नका लागि प्रति परिवार २ वटा बाल्टिन उपलव्ध गराउने । सार्वजनिक धारामा प्रतिधारा ०.२ लिटर प्रति सेकेण्ड प्रति २० परिवारको लागि पानी उपलब्ध गराउने ।

चर्पी

- १ चर्पी प्रति २५ देखि ३० व्यक्ति, १ चर्पी प्रति १० जना फरक क्षमता भएका व्यक्ति
- यी पूर्वाधार तयार गर्दा खानेपानीका श्रोतहरू प्रदूषित नहुने गरी गर्नु पर्ने र महिला, बालबालिका तथा फरक क्षमता भएकाहरूलाई सहज हुने गरी गरिनु पर्नेछ ।

नुहाउने स्थान

- विपद् आइलागेको पहिलो ३ दिन ४० महिलाका लागि १ स्नान गृह तयार गर्ने, त्यसपछि २० जनाको लागि १ स्नान गृह तयार गर्ने ।

हाइजिन किट

- १ सेट प्रति परिवार,
- प्रत्येक चर्पीमा साबुन, हार्पिक, ब्रस, फिनेल, वाल्टिन र मग राख्ने,
- प्रति व्यक्ति प्रति महिना २५० ग्राम नुहाउने र २०० ग्राम कपडा धुने साबुन उपलव्ध गराउने,
- ठोस फोहोर व्यवस्थापनका लागि प्रति १० घरका लागि १०० लिटर क्षमताको १ कन्टेनर १०० मिटर भित्रको दुरीमा राख्ने।

वन तथा वातावरण संरक्षण

- डढेलो न्यूनीकरणको लागि जनचेतामूलक सामग्रीहरु स्थानीय संचार माध्यममा प्रकाशन तथा प्रसारण।

तालिका नं. २४: विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चात् अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्था सम्वोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्वेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन	• WASH CLUSTER बैठक बस्ने • सम्पर्क व्यक्तिहरुको सूची अद्यावधिक गर्ने • घटना स्थलको प्रत्यक्ष अनुगमन तथा अवलोकनका लागि कार्यदल परिचालन	• WASH CLUSTER मा रहने सरोकारवालाहरुको पहिचान भएको हुनेछ। • सम्पर्क व्यक्तिहरुको सूचिकरण भएको हुनेछ। • आकष्मिक घटना अध्ययन कार्यदल गठन भएको हुनेछ।		खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय वन डिभिजन र कार्यलय	
दोश्रो दिन	• घटना स्थलको प्रत्यक्ष अवलोकन गर्ने • संचारकर्मी परिचालन • अवलोकन सँगै पियूस, वाटर गार्ड, बाल्टी जस्ता अत्यावश्यक सामाग्री वितरण गर्ने	• कार्यदललाई अभिमूखीकरण भएको हुनेछ। • पियूस, वाटर गार्ड, बाल्टी जस्ता सामाग्रीको क्षमता लेखाजोखा तथा व्यवस्था भएको हुनेछ।		खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय वन डिभिजन र कार्यलय	४ लाख

पहिलो हप्ता	• सामान्य रुपमा प्रभावित खानेपानीको स्रोतलाई तत्काल सुचारु गर्ने • अस्थायी तथा सम्भावित स्थायी शौचालयको सुनिश्चित तथा व्यवस्थापन गर्ने • महिला मैत्री शौचालयको व्यवस्था गर्ने • जनचेतनामुलक कार्यक्रम चलाउने • सरसफाई सामाग्री वितरण गर्ने • फोहोर व्यवस्थापन गर्ने • स्थानीय वास समिति परिचालन	• घटना स्थलमा परिचालन हुन सक्ने प्राविधिकको नाम तथा सम्पर्क सूची हुनेछ । • अस्थायी शौचालय सेट र त्यसको सूची हुनेछ । • सरसफाई सामग्री सेट र त्यसको सूची हुनेछ । • महिला स्वास्थ्य स्वंमसेविका तथा विद्यार्थीहरुले स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना मुलक तालिम लिएका हुनेछन् । • स्थानीय स्तरमा वास समिति गठन भएको हुनेछ ।	अस्थायी शौचालय सेट नराखिएको सबै ठाउँका महिला स्वास्थ्य स्वंमसेविका तथा विद्यार्थीहरुले स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना मुलक तालिम पाइनसकेका सबै गाविसका वास समिति सक्रिय नभएका	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय वन डिभिजन र कार्यलय	३ लाख
पहिलो महिना	• विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय • अस्थायी सेवा आवश्यक भएमा संचालन गर्ने • क्षति ग्रस्त खानेपानीको स्रोतको विस्तृत सर्वेक्षण गर्ने • व्यक्तिगत सरसफाई, महामारी जोखिम, हात धुने, महिनावारी सरसफाई जस्ता विषयमा जनचेतना अभियान चलाउने • विद्यालय तथा टोलमा चर्पी सरफाई तथा व्यवस्थापन, खुल्ला दिशा व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन गर्ने • खानेपानीका लागि वैकल्पिक स्रोत खोजी गर्ने	• विषयगत क्षेत्रको बारेमा जानकारी तथा निरन्तर समन्वय भएको हुनेछ । • जिल्लामा उपलब्ध ईन्जिनियर/सव ईन्जिनियर तथा प्राविधिकको सम्पर्क सूची हुनेछ । • जिल्ला तथा स्थानीय तहमा स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धि तालिम प्राप्त जनशक्ति हुनेछ । • समुदायमा रहेको खानेपानीको सम्भावित श्रोतहरु पहिचान भएको हुनेछ ।	• स्थानीय स्तरमा तालिम प्राप्त जनशक्तिको कमी	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय वन डिभिजन र कार्यलय	३ लाख
दोश्रो महिना	• अत्यावश्यक सामग्री वितरण पछिको अवस्थाको प्रतिवेदन पेश गर्ने साथै अनुगमन र मुल्याङ्कन गर्ने • खानेपानी, तथा सरसफाईको सेवाको स्तरोन्नती गरी आवश्यकता अनुसार निरन्तरता दिने • स—साना खानेपानी तथा सरसफाईका संरचना मर्मत सम्भार गर्ने	• सामाग्री वितरण गर्ने निश्चित फारम तथा निर्देशिका तयार भएको हुनेछ । • अनुगमन तथा मुल्याङ्कन टोली गठन तथा दक्ष व्यक्ति पहिचान भएको हुनेछ । • गा.पा र ना.पा मा दक्ष तथा अदक्ष कामदार सूची तथा सामाग्री रहेको हुनेछ ।		खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय वन डिभिजन र कार्यलय	२ लाख
सो भन्दा बढी	• पुनःनिर्माणका लागि स्रोत खोजी/पहिचान गर्ने • खानेपानी आयोजनाको पुन: निर्माण तथा पुन :स्थापनाको कार्य अगाडि बढाउने • खुला दिशा मुक्त क्षेत्र घोषणा तथा पुनस्थापना गर्ने	• घटना पश्चातको पुन निर्माणका लागि आवश्यक प्रतिवेदन तथा क्षतिको विवरण आएको हुनेछ । • सम्बन्धित खानेपानी योजनाका लागि खानेपानी उपभोक्ता समिति गठन भएको हुनेछ ।		खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय वन डिभिजन र कार्यलय	

तालिका नं २५: विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना

सि.नं	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक,कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा(कार्यतालिका)
१	विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण संस्था तथा व्यक्ति/स्रोतको सम्पर्क सूची तयार गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	समन्वय तथा बैठक	१ महिना भित्र
२	विषयगत क्षेत्रको बैठक	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	बैठक	आवश्यकतानुसार
३	जिल्लामा रहेका सबै विषयगत क्षेत्रसँग सम्पर्क तथा समन्वय	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	बैठक तथा छलफल	आवश्यकतानुसार
४	आकष्मिक घटना अध्ययन कार्यदल गठन	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	कार्यशाला	चैत्र
५	आपत्कालिन सामग्री संकलन तथा भण्डारण गरी सुची तयार गर्ने	जिल्ला खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	कार्यशाला तथा सामाग्री संकलन	चैत्र मसान्त
६	स्थानीय स्तरमा रहेका खानेपानीका स्रोतहरु पहिचान गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	सर्वेक्षण गर्ने	बैशाख मसान्त
७	सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका तथा विद्यार्थीलाई जनचेतना मुलक तालिम दिने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	तालिम तथा कार्यशाला	चैत्र मसान्त
८	स्थानीय तहमा WASH समिति गठन गर्ने तथा सक्रिय बनाउने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	कार्यशाला	चैत्र मसान्त
९	गा.पा र ना.पा.मा खानेपानी उपभोक्ता समितिलाई अभिमुखीकरण गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	कार्यशाला	चैत्र मसान्त
१०	क्षति विवरण संकलन फारम तथा निर्देशिका तयार गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय,	फारम तयारी	मंसिर
११	खुला दिशा मुक्त क्षेत्र घोषणा गर्न प्रोत्साहन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय,	कार्यशाला तथा अभियान	चैत्र मसान्त २०७८ भित्र
१२	बन डढेलो नियन्त्रण तथा वातावरण संरक्षण सम्बन्धी सचेतीकरण	डिभिजन वन कार्यालय	सूचना प्रकाशन तथा प्रशारण	मुख्यतया फाल्गूण देखि जेष्ठ महिनासम्म

४.७ विषयगत क्षेत्र: स्वास्थ्य तथा पोषण (Health and Nutrition)

विषयगत क्षेत्रको अगुवा: स्वास्थ्य कार्यालय

क्षेत्रगत सदस्यहरुको नामवली

स्वास्थ्य र पोषण सम्बद्ध जिम्मेवार निकाय

तालिका नं.:२६

क्र.सं.	जिम्मेवार निकाय	सम्पर्क व्यक्ति	जिम्मेवारी	टेलिफोन नम्बर
१	स्वास्थ्य कार्यालय	श्री विद्या तामाङ	निमित्त कार्यालय प्रमुख	९८५६०४०११९
२	गोरखा अस्पताल गोरखा	श्री शान्ति भुर्तेल नेपाल	निमित्त मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट	९८५६०१०९१८

समष्टिगत उद्धेश्य:

आपत्कालिन अवस्थामा जोखिममा परेका मानव जीवनको सुरक्षा तथा कल्याण विशेषगरी जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य पोषण सम्बन्धी आवश्यकताहरु पुरा भएको सुनिश्चित गर्नु ।

विशिष्ट उद्धेश्य स्वास्थ्य :

- झाडापखाला, औलो तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका लागि सहयोग गर्ने ।
- अरू द्रुत लेखाजोखा (Rapid Assessment) सँग एकीकृत गरी स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरू) को द्रुत सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने ।
- रोग फैलन गएका खण्डमा प्रतिकार्य तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (Referral Mechanism) को विकास गर्न सहयोग पुर्याउने ।
- पर्याप्त आपत्कालिन आपूर्ति र मानव स्रोत लगायतका विषयमा शीघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि सहयोग गर्ने ।

विशिष्ट उद्धेश्य(पोषण)

- विस्थापित मानिसहरूका लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (Supplementary Feeding Programme) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दूध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्षमुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भीर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न सहयोग गर्ने ।
- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्ने

- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पहरूको वितरणमा रोक लगाउन सहयोग गर्ने ।
- भिटामिन ए को वितरण/जुका मार्ने औषधी तथा प्रभावित केटाकेटीहरूका लागि खोप सम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्ने ।
- **विशिष्ट उद्धेश्य (प्रजनन् स्वास्थ्य)**
- गर्भवती तथा सुत्केरी सेवाहरुलाई प्रभावकारी गराउन सहयोग गर्ने ।
- परिवार नियोजन, सुरक्षित मातृत्व, यौन रोग तथा एच. आइ. भि. उपचार व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा औषधी सुनिश्चितता गर्ने र सेवाहरु उपलब्ध गराउने ।

मानवीय सहयोगका मापदण्डहरु

- प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी निगरानी (Health Surveillance) शुरु गरिनेछ ।
- समुदायको तहमा रोग तथा चोट–पटकको उपचार विद्यमान प्राथामिक स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट साथै गम्भीर बिमारीहरूलाई प्रेषण केन्द्रहरूमा पठाई आपत्कालिन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सिफारिस गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू (Referral Centres) मा पुग्नका लागि बिरामीहरुका लागि उपयुक्त यातायातको प्रबन्ध गरिनेछ ।
- आपत्कालिन अवस्थामा प्रजनन् स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन (Mininmun Initial Service Package(MISP)) को सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिबृद्धि गरिनेछ ।

प्रमुख कार्यहरु:

- स्वास्थ्य उपचारको राम्रो व्यवस्था ।
- आपत्कालिन अवस्थामा प्रजनन् स्वास्थ्य सेवाका लागि न्युनतम प्रारम्भिक सेवा सामग्री**(Mininmun Initial Service Package (MISP)** को व्यवस्थापन
- विशेष स्याहार (गर्भवती महिला, स्तनपान गराउने महिलाहरु, नवजात शिशुहरु, ५ बर्ष मुनीका वालवालिकाहरु तथा बृद्धबृद्धाहरु) ।

खोप सेवाको उचित व्यवस्था ।

- पोषणको उचित व्यवस्थापन साथै कुपोषण उपचार तथा रोकथाम।
- स्वास्थ्य तथा सरसफाईको वारेमा शिक्षा।
- मनोसामाजिक परामर्श सेवाको व्यवस्था।
- एम्बुलेन्स सेवाको व्यवस्था।

तालिका नं. २७: स्वास्थ्य तथा पोषण आपत्कालिन पूर्वतयारी योजना

विपद्को घटना पश्चात् अबधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्था सम्वोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्वेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन	• स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत समिति वैठक वस्ने जिल्ला स्तरीय वा स्थानीय तह स्तरीय द्रुत प्रतिकार्य टोली परिचालन • जिल्ला स्तरीय वा स्थानीय तह स्तरीय द्रुत प्रतिकार्य टोली परिचालन • सम्पर्क व्यक्तिहरुको सूची अद्यावधिक गर्ने • घटना तथा सेवाको सूचना संकलन तथा सम्प्रेषण • स्थानीय तह र स्वास्थ्य संस्थाहरुसँग समन्वय	• स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत समितिमा रहने सरोकारवालाहरुको पहिचान • द्रुत प्रतिकार्य टोली गठन र परिचालन • स्थानीय तह, स्वास्थ्य शाखा र स्वास्थ्य संस्थासँग समन्वय र सहकार्य		Health and Nutrition Cluster/DDRC	
दोश्रो दिन	• घटनाको विस्तृत जानकारीका लागि बैठक बस्ने तथा RRT ले प्रारम्भिक प्रतिवेदन पेश गर्ने • आवश्यकता प्राथमिकरण गर्ने • स्थानीय तहका स्वास्थ्य कर्मीलाई परिचालन गरि	• RRT परिचालनको लागि आवश्यक औषधी सामग्री सहितको झोला तयारी • RRT को जिम्मेवारीबारे अभिमुखीकरण • बन्दोवस्ती क्षेत्रसंग		स्वास्थ्य कार्यालय	

	निरन्तर स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ● आवश्यकता प्राथमिकरण गर्ने ● प्रेषण गर्नुपर्ने घाइतेहरुलाई अस्पताल पठाउने ।	भएका सामग्रीको सूची तथा सम्पर्क			
पहिलो हप्ता	● प्रभावित बालबालिका तथा सुत्केरी महिलाको पहिचान गरी आवश्यक पोषणका लागि खाद्यान्न क्षेत्र तथा महिला तथा बालबालिका क्षेत्रसँग समन्वय गरी उपलब्ध गराउने ● स्वास्थ्य तथा पोषण सम्वन्धी चेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ● FCHV परिचालन गर्ने ● अन्य विषयगत क्षेत्रसंग समन्वय बैठक बस्ने	● जिल्लामा भएका विषयगत क्षेत्रसँग निरन्तर समन्वय ● आवश्यक सामग्रीहरुको(सुत्केरी तथा बालबालिकाको पोषण सम्बन्धी उपलब्धता सुनिश्चित) ● जिल्ला तथा स्थानीय तहमा स्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धी तालिम प्राप्त जनशक्तिको उपलब्धता	समुदायमा भएका FCHV को नाम तथा सम्पर्क सुची एकिन नभएको	स्वास्थ्य कार्यालय	
पहिलो महिना	● विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने ● अस्थायी सेवा स्तरोन्नती गर्ने ● आपत्कालिन सेवा तथा कामको प्रतिवेदन तयार गर्ने ● स्वास्थ्य सेवालाई निरन्तरता दिने	● विषयगत क्षेत्रको बारेमा जानकारी तथा निरन्तर समन्वय ● स्वास्थ्य क्षेत्रमा सेवा प्रदान गर्ने संस्था तथा व्यक्तिको सम्पर्क सूची तयारी ● जिल्ला तथा स्थानीय स्तरको RRT क्रियाशिल		स्वास्थ्य कार्यलय	
दोश्रो महिना	● अत्यावश्यक सामाग्री वितरण पछिको अवस्थाको प्रतिवेदन पेश गर्ने साथै अनुगमन र मुल्याङ्कन गर्ने । ● स्वास्थ्य सेवा निरन्तरता दिने ● पूर्ननिर्माण तथा पूनर्स्थापनाको	● सामाग्री वितरण गर्न निश्चित फारम तथा निर्देशिका तयार ● अनुगमन तथा मुल्याङ्कन टोली गठन तथा परिचालन		स्वास्थ्य कार्यालय	

	लागि कार्य योजना बनाउने				
सो भन्दा बढी	• पूनर्निर्माण तथा पूर्नस्थापनामा काम गर्ने	• जिल्लामा सहयोग गर्ने सक्ने सरोकारवालाहरुको विस्तृत विवरण तयार		स्वास्थ्य कार्यालय	

कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथामिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

तालिका नं. २८

क्र.सं.	**प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची**	**मुख्य जिम्मेवार निकाय**	**कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक,कार्यशाला, तालिम आदि)**	**समय सिमा (कार्यतालिका)**
१	विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण संस्था तथा व्यक्ति/स्रोतको सम्पर्क सुची तयार गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	बैठक तथा समन्वय	प्रथम चौमासिक
२	विषयगत क्षेत्रको निरन्तर बैठक	स्वास्थ्य कार्यालय	बैठक	आवश्यकता अनुसार
३	जिल्लामा रहेका सबै विषयगत क्षेत्रसँग सम्पर्क तथा समन्वय	स्वास्थ्य कार्यालय	बैठक तथा छलफल	प्रत्येक महिना
४	आकष्मिक घटना अध्ययन/प्रतिकार्य कार्यदल गठन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यशाला	प्रथम चौमासिक
५	आकष्मिक प्रतिकार्य झोला (RRT BAG) तयार गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	समन्वय तथा छलफल गरी सामग्री छनौट/ तयारी	दोस्रो चौमासिक
६	आपत्कालिन सामग्रीको भण्डारण तथा लेखाजोखा राख्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	सुचिकृत गर्ने	नियमित रुपमा
७	क्षति विवरण संकलन फारम तथा निर्देशिका तयार गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	फारम तयार गर्ने	प्रथम चौमासिक
६	RRT अभिमुखीकरण कार्यक्रम गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यशाला	दोस्रो चौमासिक
७	स्वास्थ्य तथा पोषणसँग सम्बन्धित सबै सरोकारवाला निकायको सम्पर्क सुची तयार गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	समन्वय गरी सुची तयार गर्ने	प्रथम चौमासिक
८	कोरोना भाइरसको जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतीकरणको लागि सम्बन्धित सवै सरोकारवाला निकायको सम्पर्क सूची तयार गरी	स्वास्थ्य कार्यालय	समन्वय सूची अभिमुखिकरण प्याकेज	नियमित रुपमा

	अभिमुखीकरण गर्ने			

तालिका नं. २९: स्वास्थ्य क्षेत्रको आकस्मिक योजना (महामारी)

रोकथामको जनस्वास्थ्य क्षेत्र	विस्तृत रोकथाम	को -कसले नतृत्व गर्छ	कहिले	आवश्यक जानकारी		आवश्यक स्रोत	
				थप के जानकारी चाहिन्छ ?	यो जानकारी कसरी प्राप्त हुन्छ ?	के	कहाँबाट
जाच लेखा जोखा	द्रुत रुपमा स्थितिको विश्लेषण, सरोकारवालाहरुलाई सूचना प्रवाह, औषधीको मौज्दात स्थितिको जाच गर्ने, सिन्ड्रोमिक सरभिलेन्स	स्वा.का, आर.आर.टी, स्थानिय तह,	तुरुन्तै	प्रभावितको संख्या, संक्रमणको स्रोत तथा सर्ने माध्यम, यातायात तथा स्वास्थ्यकर्मीको उपलब्धता	स्थानीय स्वास्थ्य संस्था, सुरक्षाकर्मी,, संचारमाध्यम, रेडक्रस	द्रुत स्वास्थ्य लेखाजोखा टिम, संचार सुविद्या, यातायात सुविद्या	जि.वि.व्य.स, स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय स्वास्थ्य संस्था, गै.सं.स, स्वयंसेवक
आवश्यक स्वा स्थ्य सेवा		स्वा.का, आर.आर.टी, स्थानिय तह,	तुरुन्तै	रोगको कारक, संक्रमणको स्रोत, समय, स्थान र मानिसका आधारमा महामारीको वर्गीकरण, प्रभावित जनसंख्या, जिल्लाबाट महामारी स्थलको दुरी, स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वयंसेवकको उपलब्धता।	स्थानीय स्वास्थ्य संस्थासंग सम्पर्क, द्रुत स्वास्थ्य लेखाजोखा, जिल्ला विपद् योजना	द्रुत प्रयोगशाला सेवा, अस्थायी स्थल निर्माण सामग्री, अत्यावश्यक औषधी तथा औजार, यातायातको सुविधा, स्वास्थ्यकर्मी, स्वयंसेवक	जिल्ला तथा प्रादेशिक मेडिकल स्टोर,सुरक्षाकर्मी, रेडक्रस,गै.स.स

चरम अवस्थाको नियन्त्रण	सुरक्षित पिउने पानी तथा सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना, खोज पड्ताल।	स्थानीय तह, स्वा.का, खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यलय	तुरुन्तै	रोगको कारक, संक्रमणको स्रोत, प्रभावितको संख्या, समय, स्थान र मानिसका आधारमा महामारीको वर्गीकरण,स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वयंसेवकको संख्या	स्थानीय स्वास्थ्य संस्थासंग सम्पर्क, द्रुत स्वास्थ्य लेखाजोखाको प्रतिवेदन, जिल्ला महामारी प्रवक्ता	अत्यावश्यक औषधी तथा सामग्री, स्वास्थ्यकर्मी, स्वयंसेवक	स्वा.का, स्थानीय तह, स्वास्थ्य संस्था, खानेपानी कार्यालय
प्रजनन स्वास्थ्य	गर्भवती, प्रसूति तथा सुत्केरी सेवाको व्यवस्थापन तथा उपयुक्त प्रेषण सेवा	जि.वि.व्य.स, स्थानीय तह, स्वा.का	स्थिति सामान्य भएपछि तुरुन्तै	गर्भवतीको संख्या तथा अवस्था, सुत्केरी सामग्री, सुरक्षित प्रसूती स्थान, स्वास्थ्यकर्मी, औषधी, औजार	स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	प्रसूती स्थल, सामग्री, औषधी, स्वास्थ्यकर्मी	आ.आर.टी
पोषण	पोषण शिक्षा, शुक्ष्म पोषण सेवाको उपलब्धता, सरसफाइ तथा खाध्य सामग्रीको लागि समन्वय।	स्वास्थ्य कार्यालय	तुरुन्तै	विस्थापित, गर्भवती, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, विरामीको संख्या तथा हालको खाद्य मौज्दात, पानी तथा शौचालयको व्यवस्था	स्थानीय स्वास्थ्य संस्था, म.स्वा.स्व.से., संचार माध्यम, जि.वि.व्य.स., रेडक्रस	खाद्य सामग्री, अति आवश्यक पोषण सामग्री जस्तै आइरन, जिन्क, अस्थायी शौचालय	जि.वि.व्य.स, स्वा.का., स्थानीय तह, स्वास्थ्य संस्था
खोप,क्षयरोग तथा एच.आई.भी एड्स सेवा	खोप सेवाको उपलब्धता, क्षयरोग तथा एच.आई.भी एड्सको उपचार तथा नियन्त्रण सेवा	स्वास्थ्य कार्यालय	स्थिति सामान्य भएपछि तुरुन्तै	लक्षित जनसंख्या, भ्याक्सिन, क्षयरोगी तथा एच.आई.भी संक्रमितको संख्या, क्षयरोग तथा एन्टिरेट्रो भाइरल औषधी, कन्डम	स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	भ्याक्सिन, भ्याक्सिन क्यारियर, कन्डम, औषधी, स्वास्थ्यकर्मी,शैक्षिक सामग्री	जि.स्वा. का., स्थानीय तह, गै .स.स.

मनोसामाजिक परामर्श	घटना पश्चात परामर्शको व्यवस्था	स्वास्थ्य कार्यालय	एक हप्ता पछि	प्रभावितहरुको सामाजिक तथा मानसिक अवस्था	स्वास्थ्यकर्मी, सामाजिक कार्यकता	परामर्शकर्ता	जि.स्वा. का., स्थानीय तह, गै .स.स.
कोरोना भाइरस	सचेतिकरण तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रमको व्यवस्था	स्वास्थ्य कार्यालय	निरन्तर	लक्षण तथा रोकथाम उपायहरुको प्रचार प्रसार सामग्रीहरुको उपलब्धता	स्वास्थ्य कर्मी, सामाजिक कार्यकर्ता	स्वास्थ्य कार्यकर्ता	जि.स्वा. का., स्थानीय तह, गै .स.स.

४.७.१ प्रकोपले ल्याउने विपद् महामारी: कोरोना भाइरस कोभिड- १९

सन् २०१९ को डिसेम्वर महिनामा चिनको बुहान प्रान्तबाट सुरु भएको कोरोना भाइरस (कोभिड- १९) रोग हाल विश्वव्यापी महामारीको रुपमा तिब्र गतिमा फैलिरहेको छ । विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिएको यस भाइरसको संक्रमणबाट नेपाल समेत अछुतो रहन सकेन। पछिल्लो समयमा नयाँ भेरियन्ट सहितको कोरोना भाइरस कोभिड- १९ को संक्रमण नेपालमा तिब्र गतिमा फैलिरहेको छ । सामान्यतया यस भाइरसको सक्रमण भएमा ज्वरो आउने, खोकी लाग्ने, श्वास फेर्न गाहो जस्ता लक्षणहरु देखा पर्दछन् । कोभिड- १९ भाइरस स्वास् प्रश्वासको क्रममा विरामीबाट निस्कने छिटाहरुबाट , विरामीसंगको प्रत्यक्ष सम्पर्कबाट र विरामीले प्रयोग गरेको वा छोएको बस्तुसंगको अप्रत्यक्ष सम्पर्कबाट सर्न सक्दछ। तसर्थ यो रोगबाट बच्न समय समयमा सावुन पानीले मिचिमिचि हात धुने वा अल्कोहलयुक्त स्यानीटाइजरको प्रयोग गर्ने, अनिवार्य रुपमा माक्सको प्रयोग गर्ने, भौतिक दुरी कायम गर्ने जस्ता स्वास्थ्य सुरक्षाका मापदण्डहरुको पूर्ण पालना गर्नुपर्दछ। ज्वरो आएमा, खोकी लागेमा वा स्वास फेर्न गाहो भएमा नजिकको स्वास्थ्य केन्द्रमा सम्पर्क गरी चिकित्सकको सल्लाह लिनुपर्दछ।

पछिल्लो समय कोरोना भाइरस कोभिड- १९ रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार सम्बन्धी कार्यलाई एकीकृत र व्यवस्थित रुपमा संचालन गर्नका लागि नेपाल सरकारबाट जारी “ **कोभिड- १९ संकट व्यवस्थापन अध्यादेश- २०७८**” को प्रभावकारी कार्यान्वयन भइरहेको छ

१) विषयगत क्षेत्र: कोभिड- १९ को अगुवा साथै सहयोगी संस्थाको सूची:

तालिका: ३०

क्र.सं.	जिल्लाको क्षेत्रगत साझेदार निकाय	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गोरखा	श्री शालिग्राम शर्मा पौडेल	९८५६०५७७७७
२	जिल्ला समन्वय समिति	श्री नानी बाबु पोखरेल	९८५६००८२२२
३	रणसिंहदल गण, गोरखा	श्री विजय बस्नेत	९८४१३१७०४९
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, गोरखा	श्री शेखर खनाल	९८५६०५५५५५

५	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, गोरखा	श्री सुदिप अधिकारी	९८५६०४०६७४
६	सशस्त्र प्रहरी बल नं. २९ गुल्म	श्री राजेन्द्र अधिकारी	९८५१२७२२३३
७	गोरखा अस्पताल, गोरखा	श्री शान्ति भुर्तेल नेपाल	९८५६०१०९१८
८	स्वास्थ्य कार्यालय, गोरखा	श्री विद्या तामाङ	९८५६०४०११९
९	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गोरखा	श्री कमल राज भण्डारी	९८५६०५७७८०

३. विपद्को अनुमानित अवस्था:

कोभिड- १९ को विपद्बाट जिल्लाबासी सवै नागरिकहरु संक्रमित हुन सक्ने संभावना रहेता पनि विश्वका विभिन्न देशहरुको तथ्यांक हेर्दा ज्येष्ठ नागरिक तथा अन्य नसर्ने जटिल रोगहरुबाट पिडित मानिसहरु बढी प्रभावित रहेको पाइन्छ। नेपालमा भने १९- ४९ वर्ष समूहका मानिसहरु बढी प्रभावित रहेको पाइएको छ। गोरखा जिल्लाको हालसम्मको कोभिड- १९ बाट संक्रमितहरुको विवरण विश्लेषण गर्दा पनि धेरै जसो १९- ४९ बर्ष समूहको मानिसहरु नै रहेका छन् । पछिल्लो समय समुदायस्तरमा समेत कोरोना संक्रमण देखिने क्रम सुरु भएको छ। जसबाट जोखिमा रहेका जेष्ठ नागरिक, अपाङ्ग, दिर्घरोगी, गर्भवती, सुत्केरी र बालबालिकाहरु बढी प्रभावित हुने सक्ने संभावना रहेकोले सो को रोकथाम,न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पर्ने निम्नानुसारको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य गर्नुपर्ने देखिन्छ।

- आवश्यकतानुसार आइसोलेन्सन सेन्टरको व्यवस्था।
- प्रयाप्त बेड सहितको कोभिड अस्पतालको व्यवस्था।
- कोरोना परीक्षणको लागि आवश्यक दक्ष जनशक्ति, उपकरण तथा अन्य सामग्रीको व्यवस्था।
- एम्बुलेन्स तथा अन्य सवारी साधनको व्यवस्था।
- कोरोना संक्रमणबाट मृत्यु भएको व्यक्तिको शव व्यवस्थापनको लागि आवश्यक जनशक्ति, स्वास्थ्य सामग्री, स्थान तथा स्रोत साधनको व्यवस्था।
- फिवर क्लिनिक तथा सो को लागि आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था।
- नाकाहरुमा स्वास्थ्य कर्मी सहितको हेल्थ डेस्कको व्यवस्था।

४. मानवीय सहयोग सम्बन्धी न्यूनतम् मापदण्ड:

- स्वास्थ्य सम्बन्धी निगरानी।
- सामाजिक दुरी कायम गर्ने।
- व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्रीको व्यवस्था र प्रयोग गर्ने गराउने।
- व्यक्तिगत सरसफाई र सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गर्ने।
- संक्रमितको सम्पर्कमा रहेकोहरुको ट्रेसिङ।

- स्वाव संकलन तथा परीक्षण।
- संक्रमितहरुको उपचार गर्ने, अभिलेख राख्ने र प्रतिवेदन गर्ने।
- संक्रमितहरुलाई उपचारको लागि अस्पतालसम्म ल्याउन Dedicated Ambulance तथा अन्य सवारी साधनको व्यवस्था गर्ने।
- संक्रमितको उपचार तथा व्यवस्थापनमा प्रयोग सामग्रीको नियमानुसार निर्मलीकरणको व्यवस्था गर्ने।
- गृह मन्त्रालय, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको निर्देशनहरु पालना गर्ने।

५. विषयगत उद्धेश्यहरु:

- कोभिड- १९ सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने।
- कोभिड- १९ सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङ्क संकलन, विश्लेषण तथा सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन गर्ने।
- कोभिड- १९ बाट अति जोखिममा रहेकाहरुको व्यवस्थापन गर्ने।
- कोभिड- १९ विपद् पूर्वतयारी प्रतिकार्यको साथै अन्य क्रियाकलापको अभिलेखिकरण र प्रतिवेदन गर्ने।

तालिका ३१: कोभिड – १९ रोकथाम,नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी आपत्कालिन पूर्वतयारी योजना

कोभिड - १९ संकास्पद पश्चात	कोभिड- १९ को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य	आप्तकालिन सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	लागत
0-२४ घण्टा	- संकास्पद व्यक्ति तथा बाहिरबाट आएका व्यक्तिहरुलाई क्वारेन्टाइनमा राख्ने तथा सो को अभिलेखिकरण गरी सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन गर्ने	- क्वारेन्टाइन स्थलको निर्माण - क्वारेन्टाइन बस्ने मानिसहरुको समग्र व्यवस्थापन - स्वास्थ्य परीक्षण	समन्वयको अभाव	DCMC र LCMC	
१-२ दिन	- आम नागरिकलाई कोभिड- १९ सम्बन्धी सचेतना प्रदान गर्ने। - स्वंयसेवक परिचालन - स्वास्थ्यकर्मीहरुको व्यवस्थापन र सेवा प्रदान गर्ने	- कोभिड- १९ रोकथामलाई प्रमुख प्राथमिकता दिई अन्य सेवा संचालन गर्ने	दक्ष जनशक्ति तथा साधन स्रोतको अपर्याप्तता	DCMC र LCMC	
पहिलो हप्ता	- RRT गठन तथा अभिमुखिकरण - Contact Tracing कार्य संचालन	- Antigen तथा PCR परीक्षण	स्रोत साधनको अभाव	CCMC, DCMC, LCMC	

दोश्रो हप्ता	- कोरोना रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न सरोकारवाला निकायहरुसंग समन्वय, छलफल, समिक्षा बैठक - आवश्यक स्रोत साधनको थप व्यवस्थापन - मनोसमाजिक परामर्श संचालन	- कोभिड सम्बन्धी तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने - प्रभावितहरुको लागि मनोसामाजिक परामर्श		DCMC, LCMC	
१ महिना	- सरोकारवाला निकायहरुसंग निरन्तर समन्वय तथा समिक्षा बैठक	निरन्तरता दिने		DCMC, LCMC	
महामारी अवधि भर	- संकास्पद व्यक्तिहरुलाई क्वारेन्टाइन तथा संक्रमित व्यक्तिहरुलाई होम आइसोलेशन, संस्थागत आइसोलेशन तथा कोभिड अस्पतालमा राखी उपचार गर्ने, अभिलेख राख्ने र प्रतिवेदन गर्ने । - DCMC तथा सरोकारवाला निकायहरुसंग निरन्तर छलफल, समन्वय र समिक्षा बैठक गर्ने । - RRT परिचालन तथा कन्ट्याक्ट ट्रेसिंङ कार्यलाई निरन्तरता दिने । - संक्रमण नियन्त्रण गर्न माथिल्लो निकायबाट प्राप्त आदेशहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने । - स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रतिकार्य कार्यहरुको अनुगमन, मूल्यांकन गर्ने । - घुम्ती टोली परिचालन गरी अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने ।	नियमानुसार जनशक्ति, साधनस्रोत र क्रियाकलापहरुको परिचालनमा निरन्तरता	प्रभावकारी समन्वयको अभाव हुने सक्ने ।	CCMC, DCMC र LCMC	

४.८ विषयगत क्षेत्र: शिक्षा (Education)

अगुवा : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई

क्षेत्रगत सदस्यहरूको नामावली

तालिका नं. - ३२

क्र.स.	सस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क नम्बर
१	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	खेमराज पौडेल	सयोजक/इकाइ प्रमुख	९८५६०४०१५५
२	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई शिक्षा	प्रकाश महर्जन	इकाइ प्रमुख	९८५६०१०९१५

१ समष्टिगत उद्देश्य

प्रकोप प्रभावित बालबालिकाहरूले शिक्षा प्राप्त गरी भविष्य निर्माण गर्ने अधिकारको निर्वाध उपभोगका लागि अस्थायी तथा स्थायी आवास स्थलहरू, अल्पकालीन वा दीर्घकालीन रुपमा औपचारिक एवम् अनौपचारिक र अनियमित शिक्षाका माध्यमबाट विभिन्न प्रकृतिका कक्षा सञ्चालन गरी शिक्षा प्रवाहलाई निरन्तरता दिनु र अस्थायी सिकाइ केन्द्र सञ्चालन गरी मौलिक हकको रूपमा विद्यालय शिक्षा अधिकारलाई जस्तो सुकै अवस्थामा पनि सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्नु।

२ विशिष्ट उद्देश्य

- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति र निर्देशिकाको जानकारी तथा बोध गराउने।
- विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण र सोको प्रवोधीकरण (पालिका/विद्यालयस्तर) गर्ने गराउने।
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी शैक्षिक सामग्रीको प्रवोधीकरण तथा वितरण गर्ने गराउने व्यवस्था गर्ने गराउने
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विभिन्न निकायसँग हुने बैठकको प्रतिनिधित्व तथा सोको समन्वयको कार्य गर्ने गराउने।
- विपद् व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित रही कार्य गर्ने सरकारी तथा गैरसरकारी सङ्घ संस्थासँग सहकार्य ढाँचा विकास/कार्यक्रम आदान प्रदानका लागि जिल्लास्तरी सञ्जाल निर्माण गर्ने।
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी SOP (standard operating procedure) को वितरण गरी प्रवोधीकरण गर्ने गराउने।
- भैपरी व्यवस्थापनका लागि आवश्यक स्रोत साधनको व्यवस्था गर्ने गराउने।
- विपद् अगावै वा विपद्पश्चात् शैक्षिक संस्थाहरूको सवलीकरण एवम् क्षति न्यूनीकरण गर्न पूर्व तयारी गर्नु,
- विपद्को समयमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने स्रोत र साधनको पहिचान गर्ने,
- विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी कार्यको अभ्यास तथा तालिम सञ्चालन गर्ने,

- विपद्बाट प्रभावित विद्यालयहरूको पहिचान गरी सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गरी क्षति न्यूनीकरण गर्ने,
- विपद्का असरलाई न्यूनीकरण गर्न प्रभावकारी योजना तयार गर्ने,
- विपद् पश्चात तत्काल तथ्याङ्क संकलन गरी आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने,
- विपद्का क्रममा बालबालिका सुरक्षित भएर बस्न तथा अध्ययन अध्यापनको उपयुक्त वातावरण तय गर्न मद्धत गर्ने,
- विपद्मा सहयोग गर्न सक्ने संस्था वा समूह पहिचान गरी नेटवर्क बनाउने र नियमित प्रति विपद् योजनाको तयारी र छलफल गर्ने,
- विपद् पश्चातको शिक्षा व्यवस्थापनमा सरोकारवालाहरूको पहिचान र क्षमता आँकलन गरी समयमा नै व्यवस्थापन गर्न सक्षम र एकिकृत प्रणालीको विकास गर्ने,
- विपद् व्यवस्थापनमा छरिएका स्रोतहरूलाई एकाद्वार प्रणालीमार्फत अगाडि बढाउन र सबै क्रियाकलाप नियम अनुसार सञ्चालन एवम् नियमन गर्न एवम् समग्र शिक्षा प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नु ।

३ विपद्को समयमा हुन सक्ने समस्याहरु

- विद्यालय भवन अस्थायी बासस्थानका रुपमा प्रयोग हुने,
- विद्यालय भवन डुवानमा पर्ने, नष्ट हुने, भत्कने, पहिरो तथा बाढीले बगाउने, हावाले छाना उडाउने, आगलागी हुने, भासिने,
- विद्यालयमा रहेको शैक्षिक सामग्री तथा अन्य सामग्री नष्ट हुन सक्ने,
- घर-परिवार, विद्यालय तथा अस्थायी शिविरहरूमा बसेका बालबालिकाहरू मानसिक तथा शारीरिक रुपमा प्रभावित हुन सक्ने,
- विद्यार्थीको परिवारका सदस्यहरूको मृत्यु वा घाइते हुन सक्ने,
- विद्यार्थीको घर भत्कँदा वा डुबानमा पर्दा पोशाक तथा पाठ्यपुस्तक वा अन्य शैक्षिक सामग्री नष्ट हुन सक्ने,
- बाढी, पहिरो तथा भूकम्प जस्ता विपद्पश्चात् झाडापखाला तथा अन्य संक्रामक रोगको महामारीका कारणले विद्यार्थीहरू प्रभावित हुन सक्ने,

तालिका नं. ३३: क्षेत्रगत सदस्यहरूको नामावली

क्र.स.	सस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क नम्बर
१	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	खेमराज पौडेल	सयोजक/इकाइ प्रमुख उप सचिव	९८५६०४०१५५
२	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइ शिक्षा	प्रकाश महर्जन	इकाइ प्रमुख उप सचिव	९८५११०३१४३

३	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	राम बहादुर अधिकारी	शाखा अधिकृत/फोकल पर्सन	९८४६०३९७६०
४	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, अजिरकोट	सिताराम पन्त	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर आठौ	९८४६०८८१५१
५	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, आरूघाट	पवित्रा शर्मा	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८६८१७८४५९
६	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, गण्डकी	सुदिप पन्थ	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८६३४४७१९८
७	नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा	चन्द्र बहादुर खड्का	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर दशौँ	९८५५०५४५५५
८	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, चुमनुब्री	बलराम पाठक	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटै	९८५६०१०१४६
९	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, धार्चे	मन्जु अर्याल पौडेल	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८४६७४८५१९
१०	नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, पालुङटार	बाबुराम काराखेती	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर दशौं	९८४१५९३९७७
११	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, बारपाक सुलिकोट	बसन्त राज भट्ट	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८४८८०७४०३
१२	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, भिमसेन थापा	यान बहादुर नेपाली	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८६२५८३०८२
१३	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, शहिद लखन	राजेन्द्र खनाल	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८४६३७७३०१
१४	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, सिरानचोक	मोतीमाया ढकाल	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८५११४०१०५
१५	विभिन्न गैर सरकारी सस्था मध्ये इकाइ प्रमुखले छानेको ५ जना			

५.उपलब्ध साधन तथा क्षमता र माग

तालिका नं. -३४

क्रस	आवश्यक पर्ने साधन तथा स्रोतको विवरण	आवश्यक परिमाण	जिल्लामा आवश्यक	स्रोत उपलब्ध हुने निकाय	पूर्ति गर्ने निकाय	अनुगमन गर्ने निकाय

१	विद्यालय भवन	४३५	४३५	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइ (शिक्षा)	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ तथा जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइ (शिक्षा)	शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
२	विद्यालय मर्मत कक्षाकोठाहरू	४३००	४३००	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइ (शिक्षा)	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ तथा जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइ (शिक्षा)	शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
३	फर्निचर मर्मत	३५००० सेट	३५००० सेट	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र सम्वन्धित पालिकाहरू	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र सम्वन्धित पालिकाहरू	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति शिक्षा विकास समन्वय इकाइ र पालिकाहरू
४	विद्यार्थीका शैक्षिक सामाग्री कापी कलम किताव	६५००० सेट	६५००० सेट	सम्बन्धित पालिका र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र सम्वन्धित पालिकाहरू	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति शिक्षा विकास समन्वय इकाइ र पालिकाहरू
५	विद्यार्थीका लागि पोशाक र झोला	६५००० सेट	६५००० सेट	सम्बन्धित पालिका र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र सम्वन्धित पालिकाहरू	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति शिक्षा विकास समन्वय इकाइ र पालिकाहरू
६	छात्रवृत्ति तथा अन्य शैक्षिक सहुलियत	६५००० बालबालिका	६५००० बालबालिका	सम्बन्धित पालिका र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र सम्वन्धित पालिकाहरू	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति शिक्षा विकास समन्वय इकाइ र पालिकाहरू
७	प्राथमिक उपचार	४३५ विद्यालय	४३५ विद्यालय	शिक्षा विकास समन्वय इकाइ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय रेडक्रस र पालिका	शिक्षा विकास समन्वय इकाइ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय रेडक्रस र पालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति शिक्षा विकास समन्वय इकाइ र पालिकाहरू
८	खानेपानी शौचालय स्यानिटरी प्याड र सरसफाइ सेवा	४३५ विद्यालय	४३५ विद्यालय	शिक्षा विकास समन्वय इकाइ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय रेडक्रस र पालिका	शिक्षा विकास समन्वय इकाइ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय रेडक्रस र पालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति शिक्षा विकास समन्वय इकाइ र पालिकाहरू

९	मनोपरामर्श सेवा	४३५ विद्यालय	४३५ विद्यालय	शिक्षा विकास समन्वय इकाइ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय रेडक्रस र पालिका	शिक्षा विकास समन्वय इकाइ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय रेडक्रस र पालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति शिक्षा विकास समन्वय इकाइ र पालिकाहरू

६. शिक्षा अगुवा क्षेत्र अन्तर्गत विपद् व्यवस्थापनमा गोरखा जिल्लामा भएका क्रियाकलापहरुको संक्षिप्त विवरण

- गोरखा जिल्लामा विद्यालय विपद् व्यवस्थापनमा साविकको जिल्ला शिक्षा कार्यालयले बिशेष जोड दिदै आएको थियो । कार्यालयको अगुवाईमा विद्यालय स्तरीय विपद् व्यवस्थापन योजना देखि लिएर विद्यालय विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न तालिमहरु संचालन भएका छन् ।
- विद्यार्थी तथा अभिभावकहरुलाई लक्षित विपद् जोखिम न्यूनीकरणका विषयमा छलफल तथा अभिमुखिकरण तालिम समेत संचालन गर्न शिक्षा कार्यालयबाट उत्कृष्ठ भूमिका निभाउदै आएको हो ।
- बिद्यालय स्तरमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणको तालिम तथा शिक्षा दिन सक्ने जनशक्तिको विकासका लागि गोरखा जिल्लामा विभिन्न चरणमा केही शिक्षक र तत्कालीन स्रोतव्यक्ति (हाल उनीहरू पनि शिक्षकमा नै फर्कि सकेका) लाई विद्यालय स्तरीय जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन बिषयमा प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम कार्यक्रम समेत संचालन भएको थियो ।
- विभिन्न गैर सरकारी सस्थाहरूसगको सहकार्यमा विद्यालय स्तरमा पनि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन विषयमा तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरु संचालन भएका छन् । अवका दिनमा यस्ता कार्यक्रमहरू स्थानीय तहहरू मार्फत हुने अपेक्षा गरिएको छ ।
- बिद्यालय सुधार योजना अन्तर्गत समेत बिद्यालयको विपद् व्यवस्थापनको लागि चालिनु पर्ने कदमहरु समाबेश भएका छन् । विभिन्न संघसंस्थाहरुको सहयोगमा विद्यालयहरुमा विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि विद्यालय स्तरमा सामग्रीहरु वितरण भएका छन् ।
- विद्यालयहरुमा एक जना विपद् सम्पर्क शिक्षक तोक्ने परिपाटीको सुरूवात गरिएको छ ।

७. शिक्षा क्षेत्रको आपतकालिन विपद् प्रतिकार्य योजना

तालिका नं. ३५

विपद्को घटना पश्चात अवधि	मुख्य क्रियाकलापहरू	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय
७ दिन भित्र	विपद् तथा जोखिम प्रभावित शैक्षिक क्षेत्रको पहिचान	शि वि स इ/स्थानीय तह	संघ संस्था
आवश्यकता अनुसार	Education Cluster Meeting	शि वि स इ/स्थानीय तह	संघ संस्था

१ महिना भित्र	जोखिमपूर्ण क्षेत्रका विद्यालयका विद्यार्थी र शिक्षकको तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण र अभिलेखीकरण	शि वि स इ/स्थानीय तह	संघ संस्था, विद्यालय
१५ दिन भित्र	विद्यार्थीलाई आवश्यक पर्ने सिकाइ सामग्री बन्दोवस्त गर्ने	शि वि स इ/स्थानीय तह	संघ संस्था, विद्यालय
१० दिन भित्र	शैक्षिक गतिविधि सञ्चालन गर्न सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने	शि वि स इ/स्थानीय तह	संघ संस्था, विद्यालय
१५दिन भित्र	विद्यालय उमेर समूहका बालबालिकाको लागि सुरक्षित स्थानमा शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	शि वि स इ/स्थानीय तह	संघ संस्था, विद्यालय
१ महिना भित्र	मनोसामाजिक परामर्शका लागि मानवीय स्रोतको क्षमता विकास गर्ने	शि वि स इ/स्थानीय तह	संघ संस्था, विद्यालय
१ महिना भित्र, २ महिना भित्र, १ वर्ष भित्र र आवश्यकता अनुसार	विद्यार्थीहरूलाई पाठ्यपुस्तक तथा सिकाइ सामग्री उपलब्ध गराउने	शि वि स इ/स्थानीय तह	संघ संस्था, विद्यालय,
	पोसाक, झोला आदि सामग्रीको तयारी र वितरण गर्ने	शि वि स इ/स्थानीय तह	स्थानीय निकाय
	बालमैत्री फर्निचरको प्रबन्ध गर्ने	शि वि स इ/स्थानीय तह	स्थानीय निकाय
	खेलकुद सामग्रीको व्यवस्था गर्ने	शि वि स इ/स्थानीय तह	स्थानीय निकाय
	खानेपानी र लैङ्गिक तथा अपाङ्गतामैत्री शौचालयको व्यवस्थापन	शि वि स इ/स्थानीय तह	स्थानीय निकाय
	विद्यालयका विद्यार्थी, शिक्षक, अभिभावक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई विपद्सम्बन्धी पूर्व तयारी प्रशिक्षण दिने	शि वि स इ/स्थानीय तह	स्थानीय श्रोत व्यक्तिः
१ महिना भित्र	जिल्ला /स्थानीय तह र विद्यालय स्तरमा विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धी फोकल प्वाइन्ट तोक्ने	शि वि स इ/स्थानीय तह	संघसंस्था, विद्यालय
३ वर्ष भित्र	विपद् प्रतिरोधी विद्यालय भवन, शौचालय जस्ता पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिने	शि वि स इ/स्थानीय तह/ जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइ शिक्षा	संघसंस्था, विद्यालय
३ महिना भित्र	विद्यालय सुधार योजना तथा पालिका शिक्षा योजनामा विपद् व्यवस्थापन योजना समावेश गर्ने	शि वि स इ/स्थानीय तह/ विद्यालय	संघ संस्था, विद्यालय
निरन्तर	अनुगमन, मुल्याङ्कन र प्रतिवेदन तयार गर्ने	शि वि स इ/स्थानीय तह	संघ संस्था, विद्यालय

४.९: पूनर्स्थापना र पूननिर्माण तथा बन्दोबस्ती

विषयगत क्षेत्रको अगुवा: जिल्ला समन्वय समिति

विपद्को समयमा हुन सक्ने समस्याहरु

- ६०० (सबै पूर्वाधारहरु सानो ठूलो क्षति) (३०००० घरधुरी प्रभावित, ६५०० घरधुरी क्षति)

- विपद्बाट प्रभावितहरूमा आवश्यक आधारभूत आवश्यकता परिपूर्तिका लागि सामग्रीको कमी हुनु
- विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक आधारभूत सामग्रीहरु वितरणका लागी यातायातका साधनहरुको कमी हुनु
- बास र कपासको अभावमा व्यक्तिगत तथा सामाजिक स्वभीमानमा प्रतिकूल प्रभाव
- लैङ्गिक तथा व्यक्तिगत गोपनीयताको अभावका कारण महिला तथा बालबालिकाहरूमा हिंसाको जोखिममा बृद्धि
- विभिन्न संस्थाहरूद्वारा आफुखुसी राहत वितरण तथा परिचालन

विपद् अवस्थामा आधारित विषयगत उद्धेश्य

- विपद् प्रभावित परिवारलाई आवश्यक आधारभूत सामग्री तथा राहत वितरणलाई एकद्धार प्रणालीका माध्यमबाट जिल्ला स्थित सम्पूर्ण सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूलाई सहयोग सामग्री तथा राहत वितरण कार्यमा प्रभावकारी हिसाबले परिचालन गराउने
- क्षति ग्रस्त भौतिक पूर्वाधारका संरचनाहरु मर्मत संभार
- अवरुद्ध सेवा तत्कालका लागि बहाल गर्ने
- खोज, उद्धार तथा राहत तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलाप सम्पादन गर्न पहुँच सुधार
- प्रभावित समुदाय। व्यक्तिहरुको पुनःस्थापनाः अल्पकालीन र दीर्घकालीन

तालिका नं. ३६: बन्दोबस्ती क्षेत्रको आपत्कालिन पूर्वतयारी योजना

विपद्को घटना पश्चात् अबधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्था सम्वोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्वेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा सुचना आदान प्रदान गर्ने, आपत्कालिन् वन्दोबस्ती व्यवस्थापनको प्ररम्भिक लेखाजोखा गर्ने आवश्यकता अनुसारको वन्दोवस्तीको सामानको परिचालन गर्ने	विभिन्न वन्दोवस्तीसंग सम्वन्धित सरोकारवालाहरुको सम्पर्क सूची तयार र क्षमताको आँकलन गर्ने जिल्लास्थित विभिन्न व्यवसायीहरुलाई विपद् तथा वन्दोवस्ती व्यवस्थापन विषयमा अभिमुखीकरण गर्ने	आपत्कालिन अवस्थामा पर्याप्त मात्रामा यातायातको साधनहरुको कमी मानबीय स्रोतको कमी	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, आपत्कालिन वन्दोवस्ती व्यवस्थापन क्षेत्र र सदस्य संस्थाहरु, उद्योग वाणिज्य संघ, चेम्वर अफ कमर्स	२ लाख

दोस्रो दिन	जिम्मेवारी बाँडफाँड, आपत्कालिन वन्दोवस्ती सामग्रीको संकलन, भण्डारण तथा परिचालन	आपत्कालिन वन्दोवस्तीको भण्डारण गर्न गोदाम घरको निर्माण गर्ने आकष्मिक अवस्थामा ईन्धन भण्डारण भए नभएको निरन्तर अनुगमन गर्नेपेट्रोल पम्प) (व्यवसायी	अनुगमन टोली गठन गर्नुपर्ने गोदाम घर नभएको	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, आपत्कालिन वन्दोवस्ती व्यवस्थापन क्षेत्र र सदस्य संस्थाहरु, उद्योग वाणिज्य संघ,पट्रोलियम डिलर एसोशियसन	४० लाख
पहिलो हप्ता	स्थानीय स्तरमा उपलव्ध सामग्रीको लेखाजोखा गरी आगामि दिनको कार्ययोजना निर्माण गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसार वन्दोवस्तीका सामग्रीहरु उपलव्ध भए नभएको निरन्तर अनुगमन गर्ने	थोक विक्रेताहरुलाई विपद्मा उपभोग्य सामाग्रीहरु विक्री वितरण सम्वन्धमा अभिमुखीकरण गर्ने जिल्लामा उपलव्ध उपभोग्य सामानको निरन्तर लेखाजोखा गर्ने जिल्लाका सरकारी, गैरसरकारी, निजी तथा सार्वजनिक सवारीसाधनहरु (चार पाङ्ग्रे,)को निरन्तर अध्यावधिक गर्ने		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, आपत्कालिन वन्दोवस्ती व्यवस्थापन क्षेत्र र सदस्य संस्थाहरु, उद्योग वाणिज्य संघ,पट्रोलियम डिलर एसोशियसन	
पहिलो महिना	भण्डारणको निरन्तर अध्यावधिक गरी आवश्कता अनुसार गोदाममा पूर्ति गर्ने जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र सरोकारवालाहरुसंग नियमित समन्वय गर्ने विषयगत क्षेत्रको प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने	भण्डारणको नियमित अध्यावधिक तथा अनुगमन गर्ने विषयगत अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको सहयोगमा प्रतिवेदन तयार गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, आपत्कालिन वन्दोवस्ती व्यवस्थापन क्षेत्र र सदस्य संस्थाहरु, उद्योग वाणिज्य संघ,पट्रोलियम डिलर एसोशियसन	

तालिका नं. ३७ तोकिएको विपद् अवस्थामा आधारित पूनर्निर्माण/ पूनर्स्थापनाको आपत्कालिन प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चात्	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका	आपत्कालिन अवस्था सम्वोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको	मुख्य जिम्वेवार निकाय	अनुमानित लागत

अबधि	आधारमा)		पहिचान		
पहिलो दिन	आ आफनो कर्मचारी तथा परिवारको व्यक्तिगत सुरक्षाका बारेमा आवश्यक सुचना संकलन गर्ने।	विपद् जोखिमको अवस्था परिकल्पना गरी जोखिम अभिमुखिकरण तथा पूर्व अभ्यास गर्ने	सम्बन्धित प्रतिनिधि कर्मचारीलाई जोखिम पहिचान र व्यवस्थापनको तालिम दिने।		२० हजार
	सम्पर्क व्यक्तिहरुलाई सूचना सङ्कलनका लागि निर्देशन। DDMC को बैठकमा सहभागी भई आवश्यक सूचनाहरुको आदान प्रदान।	सर्वेक्षण क्षेत्र मार्फत विपद् पभावित क्षेत्रका स्वयंसेवकलाई सर्वेक्षण सम्बन्धी PDNA तालिम दिई तयारी अवस्थामा राख्ने साथै सर्वेक्षण फारममा पून: स्थापना र पून- निर्माण सम्बन्धी कुरा समेटी तयारी अवस्थामा राख्ने DDMC को बैठकहरु मार्फत जिल्लामा र सम्बन्धित गा.पा./न.पा. मा निरन्तर सम्पर्कमा रहने	स्वयंसेवक पहिचान गरी समन्वय खाँकामा बमोजिम सर्वेक्षण बिषयगत क्षेत्रको अगुवाईमा परिचालन गर्ने	सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्र	
	अति आवश्यक सेवा प्रदायक निकाय र संरचनाको न्यूनतम पूनर्स्थापना गर्ने	जि.स.स. अन्तर्गत आकष्मिक पूनर्स्थापना र पूननिर्माण कोषको स्थापना	आकष्मिक कोषको कार्यक्षेत्र बिस्तार गरी पूनर्स्थापना र पूननिर्माणलाई पनि समेटने र कोषको स्रोत बृद्धिका लागि प्रयास गर्ने	गा.पा./न.पा., जि.स.का. र सरोकारवाला निकायहरु	
दोश्रो दिन	प्राविधिक टोलीलाई स्थलगत अध्ययनका लागि अभिमुखिकरण तथा प्रभावित स्थानमा परिचालन।	क्षतिको तथ्याङ्क तथा लेखाजोखा गर्नका लगि तथ्यांक संकलन सुचना व्यवस्थापनका लागि कलष्टरका सदस्यहरुलाई तालिम दिने । फिल्ड परिचालनका लागि इन्धन गाडीको व्यवस्था गर्ने।	तलिम प्रदान गर्ने सम्बन्धित कार्यालयहरुले गाडी तथा इन्धनको व्यवस्थापन गर्ने।	जि.स. का.	१० हजार
	स्रोत साधनको आंकलन गर्ने (आवश्यकता, लेखाजोखा र खाडल पहिचान गर्ने) र	संकटासन्न भौतिक संरचनाको पहिचान र यसका लागि आवश्यक श्रोत साधनको	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई	जि.स.का.स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति।	

	समन्वय, स्रोत पहिचान र पूर्न निर्माणको कार्ययोजना वनाउने ।	नक्सांकन गरी पूर्व तयार पारिएको हुनेछ ।	जिम्मेवार बनाउने र जिल्लाको समन्वय संयन्त्र मजबुत बनाउने ।		
	सहज पहुंचका लागि अस्थायी रुपमा पुल, सडक तथा गोरेटो वाटो निर्माण गर्ने तथा सहज पहुंचका लागि डेब्रिज सफा गर्ने । जैविक, ठोस तथा प्रकोपजन्य फोहोरको उचित प्रबन्ध मिलाउने वा नष्ट गर्ने ।	स्थानीय तहका स्रोत साधनको पहुँच तथा स्थानीय तहमा गठन भएका विपद् व्यवस्थापनका समितिहरु तथा कार्य दलहरुको परिचालन र उनिहरुको क्षमता अभिबृद्धि गरिएको हुनेछ ।	यसका लागि सबै कार्यालय संघ सस्थाहरुबाट केही अनुमानित बजेट छुटाई राख्ने ।	जि.स. का.	
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालय जस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने	सार्वजनिक सेवा प्रदायक सस्था तथा स्थानहरुमा पर्न सक्ने प्रभावहरुको अनुमान गरी समयमै सुचारु गर्नका लागि रणनीति तथा पूर्वतयारी गरिएको हुनेछ ।	विद्युत प्राधिकरण तथा उर्जा क्षेत्रमा कार्यारत निकायहरु विपद्को क्षतिको प्रतिकार्य तथा समयमै सेवा उपलब्ध गराउनका लागि पूर्वतयारी अवस्थामा रहने ।	नगरपालिका, गा.पा.हरु र अन्य क्लष्टर सदस्य कार्यालयहरु विद्युत प्राधिकरण तथा उर्जा क्षेत्रमा कार्यारत निकायहरु	५० लाख
पहिलो हप्ता	विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात प्रभावितहरुको तथ्याङ्क विश्लेषण गर्ने ।	विस्तृत सर्वेक्षणका लागि जिम्वेवारी सहित टोली गठन गरी उनीहरुको क्षमता अभिबृद्धि गर्नुपर्ने र संकलित तथ्यांकहरुको रिपोटिङ संयन्त्र बिकास गरिएको हुनेछ । कटान, डुवान र पटान सर्वेक्षणको लागि सर्वेक्षक पहिचान गर्ने, फारम तयार गर्ने र सर्वेक्षकहरुलाई अभिमूखीकरण गर्ने ।	तालिम	जिल्लाका सरकारी कार्यालयहरु, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,	१० हजार
	बिषयगत बैठक र घटनाको विवरण संकलन गर्ने कार्य निरन्तर गर्ने (कार्य क्षेत्र पहिचान गरी कार्य गर्ने) सार्वजनिक सेवाहरु सुचारु गर्ने ।	मौजुदा अवस्थामा अस्पताल, विद्यालय, स्वास्थ्य सेवा प्रदायकका साथै सडक, पुल र अन्य संरचनाको क्षतिको लेखाजोखा प्रारम्भ गर्ने । कटान, डुवान र पटानको विस्तृत	पूनर्स्थापना स्थापना था पूनर्निर्माण कोषको व्यवस्था गर्ने सम्बन्धित स्थानहरुको	जिल्ला बन कार्यालय तथा सामुदायिक बन उपभोक्ता महासंघ गा.पा. नगरपालिका	

	घर पूर्णरुपमा/आंशिक रुपमा क्षति भएकाहरुको तथ्याङ्क तयार गर्ने। आवासको लागी सामुदायिक वनहरुबाट सहुलियत वा निशुल्क काठहरु उपलव्ध गराउने। घुर्यान तथा थुप्रिएको फोहारहरु व्यवस्थापन मरेका पशुका शवहरु संकलन तथा व्यवस्थापन गर्न	सर्वेक्षण घर क्षति भएकाहरुको लागि उपलव्ध राहतको मापदण्डवारे स्पष्ट हुने र सवैलाई जानकारी गराउने र बिपद् पूर्व नै सामुदायिक वनहरुसंग अग्रिम समझदारी गर्ने। घुर्यान र धुलो तथा थुप्रिएको फोहार व्यवस्थापन सम्वन्धी स्थानको खोजी तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य योजना तर्जुमा गर्न।	पहिचान	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा सम्बन्धित कार्यालय संघ संस्था	
पहिलो महिना	अस्थायी शिविरको स्थापना गर्ने र विस्थापितलाई व्यवस्थित बनाउन सुरक्षित र खुला ठाउँमा लैजाने प्रबन्ध मिलाउने। क्षति भएका पूर्वाधारहरुको विस्तृत विवरण तयार गर्ने। तत्कालीन पुनर्स्थापनाको लागि आवश्यक अध्ययन, लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी बसोबास र जीविकोपार्जन जस्ता प्रमुख क्षेत्रको विकासका कार्यलाई अघि बढाउने वातावरण तयार गर्ने। खेतीवाली पूर्ण वा आंशिक रुपमा नष्ट भएका परिवारहरुलाई कृषि कार्यालयसँग समन्वय गरी सहुलियत रुपमा विउ विजन उपलव्ध गराउने । कृषि उत्पादन गराउन तालिमहरु संचालन गर्ने/विउ उपलब्ध गराउने। पूर्वाधारहरु पूनःनिर्माण गर्न आवश्यक विस्तृत प्राविधिक	संभावित विपद्बाट विस्थापित हुन सक्ने परिवार आंकलन गरी अस्थायी स्थलको पहिचान गर्ने। पूर्वाधारको विस्तृत विवरण तयार गर्न जिल्ला प्राविधिक कार्यालयको सहयोगमा प्राविधिकहरुको सम्पर्क सूची तयार गर्ने। सम्भाबित क्षतिको अनुमान गरी बिउ बिजनको स्टक पाईलिंग गरी राख्ने। प्रभावित स्थानको कृषी प्रणालीवारे जानकारी राख्ने र विउ विजनहरु भण्डारण गरी राख्ने । तालिम संचालनका लागी आवश्यक स्रोत र साधनको अग्रिम व्यवस्थापन गर्ने। विस्तृत प्राबिधिक इस्टिमेटका लागि टिम गठन र जिम्मेवारी दिईएको हुनेछ यसका लागि टिमका लागि आवश्यक बन्दोवस्तीका सामग्रीहरुको व्यवस्थापन गरी राख्ने	विभिन्न तालिमहरु सञ्चालन गने स्रोत र साधनको अग्रिम व्यवस्था गर्न चूनौती हुने समयमै तथ्यांक संकलन गरी प्रभाबित हरुलाई उपलब्ध गराउने। विपद्कै लागि भनेर टोली र बन्दोबस्तीका सामग्रीहरु तयारी अवस्थामा नराखिएको	गा.पा., न.पा. र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	५० लाख

	इष्टिमेट गर्ने र सम्वन्धित कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउने				
दोस्रो महिना	उपलब्ध बजेटको आधारमा पूर्वाधारहरु निर्माण प्रक्रियालाई प्रारम्भ गर्ने। विपद् प्रश्चात भत्किएका अस्पताल (Hospital Safer from Disaster) विद्यालयहरु लगायतका सार्वजनिक सेवा प्रदायक संस्था लगायतका अन्य संरचनाहरु नभत्कने वा कम क्षतिका दृष्टिकोणबाट निर्माण गर्ने।	पूनर्निर्माणको लागि जिल्लास्तरमा तथा स्थानीय स्तरमा जगेडा कोषको स्थापना गर्ने। संभावित विपद्को कारण हुन सक्ने संरचना गत क्षतिको पुनर्निमाण र पूनस्थापनाका क्रियाकलापलाई जिल्ला समन्वय समितिको वार्षिक योजनामा समावेश गराउने । यसका लागि स्थानीय तहमा निर्माण भएका स्थानिय विपद् व्यवस्थापन योजनालाई प्राथामिकतामा राखिएको हुनेछ र योजना निर्माण नभएका स्थानीय तह र अन्य सरोकारवाला निकायहरुको सहयोगमा निर्माण गरिनेछ। भवन आचारसंहिताको प्रभावकारी कार्यान्वयन र उत्थानशीलता(Resilience) मापदण्डको निर्धारण निर्माण गरी सबै सरोकारवालालाई लागू गर्नका लागि जिल्ला प्रशासन र जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला समन्वय समितिले निर्देशन दिनेछन्।	नियमित बजेटलाई परिचालन गर्न यसका सम्बन्धित निकायसंग अनुमति लिने प्रक्रिया नभएको। स्थानीय तहहरुमा बनेका विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी योजनाले जिल्लाको वार्षिक योजना र विषयगत योजनामा अझै पर्याप्त मात्रमा प्राथामिकता पाउन नसकेको।	जिल्लाका सरकारी कार्यालयहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला वन कार्यालय(आपूर्ति समिति) सामाजिक वन,डिभिजन सडक कार्यालय .	
तेस्रो महिना र सो भन्दा बढी	जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विषयगत आकस्मिक योजना समयसापेक्ष परिमार्जन गर्ने। विपद् जोखिम न्यूनीकरणको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न स्रोत व्यवस्थापन गर्ने आर्थिक स्रोत व्यवस्थापन गर्ने एकद्धार (One- Door) संयन्त्रको अभाव छ ।	सवै तहमा आपतकालिन प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा तथा क्षमताको अभिवृद्धि तत्काल गर्नु जरुरी छ। विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने छुट्टै कोषको व्यवस्था गर्ने र यस्तो यस्तो कोषको आर्थिक स्रोत संकलन र खर्च एकद्धार प्रणालीमा आधारित भएको हुनेछ। दाता, निजी क्षेत्र वा दान-दातव्यबाट आर्थिक स्रोत जुटाउने छुट्टै संयन्त्र(जस्तै बास्केट फण्ड) को स्थापना गरिने र प्रभावित क्षेत्र(Sector) एवं			

	सवै प्रमुख परियोजनाहरुमा वातावरणीय प्रभाव लेखाजोखा(Environmental Impact Assessment) तथा विपद् प्रभावको लेखाजोखा(Disaster Impact Assessment) गर्ने । दिगो बिकासमा पुननिर्माणका क्रियाकलाहरुलाइ लिंक गर्ने ।	समुदायलाई आर्थिक स्रोत उपलब्ध गराउने व्यवस्थाको विकास गरिएको हुनेछ । EIA/DIA कार्य समावेश गर्न आवश्यक संस्थागत संयन्त्रको विकास गरिने र वातावरणीय तथा प्राकृतिक स्रोतको व्यवस्थापनमा विपद् सम्बन्धी विषय माथि पनि अनिवार्य रुपमा ध्यान दिने कुरा समावेश गरिएको हुनेछ । विपद्पछि गरिने पूनर्लाभ(Recovery) तथा पूनर्स्थापना कार्यक्रममा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका प्रयासलाई समावेश गर्ने संस्थागत प्रक्रियाको स्थापना र विकास गरिएको हुनेछ । आवश्यक नीति, मापदण्ड तथा निर्देशिकाहरुको विकास गरिएको हुनेछ । दीर्घकालीन रुपमा विपद्का जोखिमहरुको न्यूनीकरण गर्ने क्षमताको विकास गर्न पूनर्लाभ कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने अवसरहरुको उपयोग गर्ने प्रणाली सुनिश्चित गर्ने र यसका लागि विशेषज्ञता,ज्ञान तथा सिकिएका पाठहरु(Lesson learnt) को आपसमा आदान- प्रदान गर्ने पद्धतिको विकास गरिएको हुनेछ । आर्थिक साधनहरू (साना लगानी, लघु ऋण, बीमा आदि) को प्रयोग गर्नका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा निजी क्षेत्रको संलग्नतालाई अभिवृद्धि गरिएको हुनेछ । विपद् सम्बद्ध आर्थिक जोखिमहरू बहन गर्ने संयन्त्रको विकास गर्ने र यसको लागि बीमा तथा पुनर्वीमालाई			

		प्रवर्द्धन गरिएको हुनेछ।			

तालिका नं. ३८: कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

सि.नं	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला)	(कार्य तालिका) समयसिमा
१	विभिन्न वन्दोवस्तीसंग सम्वन्धित सरोकारवालाहरुको सम्पर्क सूची तयार र क्षमताको आँकलन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , आपत्कालिन वन्दोवस्ती व्यवस्थापन क्षेत्र र सदस्य संस्थाहरु, उद्योग वाणिज्य संघ,चेम्वर अफ कमर्स	आवश्यकता अनुसार वैठक वस्ने	निरन्तर
२	जिल्लास्थित विभिन्न व्यवसायीहरुलाई विपद् तथा वन्दोवस्ती व्यवस्थापन विषयमा अभिमुखीकरण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , आपत्कालिन वन्दोवस्ती व्यवस्थापन क्षेत्र र सदस्य संस्थाहरु, उद्योग वाणिज्य संघ,चेम्वर अफ कमर्स	कार्यशाला तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम	चैत्र मसान्तसम्म
३	आपत्कालिन वन्दोवस्तीको भण्डारण गर्न गोदाम घरको निर्माण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , आपत्कालिन वन्दोवस्ती व्यवस्थापन क्षेत्र र सदस्य संस्थाहरु, उद्योग वाणिज्य संघ,चेम्वर अफ कमर्स	आवश्यकता अनुसार वैठक वस्ने	चैत्र मसान्तसम्म
४	आकष्मिक अवस्थामा ईन्धन भण्डारण भए नभएको निरन्तर अनुगमन गर्ने (पेट्रोलपम्प व्यवसायी)	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , आपत्कालिन वन्दोवस्ति व्यवस्थापन क्षेत्र	स्थलगत भ्रमण तथा अवलोकन	निरन्तर
५	जिल्लामा उपलव्ध उपभोग्य सामानको निरन्तर लेखाजोखा गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , आपत्कालिन वन्दोवस्ती व्यवस्थापन क्षेत्र र सदस्य संस्थाहरु, उद्योग वाणिज्य संघ,चेम्वर अफ कमर्स	वैठक	निरन्तर चौमासिक रुपमा
६	जिल्लाका सरकारी, गैरसरकारी, निजी तथा सार्वजनिक सवारी साधनहरु (चार पाङ्ग्रे)को निरन्तर अध्यावधिक गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , आपत्कालिन वन्दोवस्ती व्यवस्थापन क्षेत्र र सदस्य संस्थाहरु, उद्योग वाणिज्य संघ,चेम्वर अफ कमर्स	वैठक	निरन्तर चौमासिक रुपमा
७	भण्डारणको नियमित अध्यावधिक तथा अनुगमन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , आपत्कालिन वन्दोवस्ती व्यवस्थापन क्षेत्र र सदस्य संस्थाहरु, उद्योग वाणिज्य संघ,चेम्वर अफ कमर्स	वैठक, अभिमुखीकरण	निरन्तर

८	विषयगत अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको सहयोगमा प्रतिवेदन तयार गरि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मा पेश गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , आपत्कालिन वन्दोवस्ती व्यवस्थापन क्षेत्र र सदस्य संस्थाहरु, उद्योग वाणिज्य संघ,चेम्वर अफ कमर्स	वैठक	विपद्को घटना घटेको समय र त्यस पछिको समय

परिच्छेद ५

योजना कार्यान्वयन, पूनरावलोकन तथा अभिलेखिकरण

५.१. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति

५.१.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको क्रियाशिलता

यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना जिल्लास्तरको विपद् प्रतिकार्य एवं व्यवस्थापनका लागि उपलव्ध भौतिक, मानवीय र आर्थिक श्रोतहरूलाई आंकलन गरी साथै नेपाल सरकारको विपद् जोखिम व्यवस्थापनको रणनीति र उद्धारका न्यूनतम आधारभूत पक्षहरूलाई दृष्टिगत गरी तयार भई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट अनुमोदन भएको हो। जिल्लाभित्र विपद् सम्बन्धी कुनै घटना घटेको जानकारी हुनासाथ यस योजनामा उल्लेखित बिषयगत समितिहरू तथा सम्पर्क व्यक्तिहरू र सरोकारवालाहरू स्वतः सक्रिय हुने छन्

५.१.२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन अपरिहार्य हुन्छ। जिल्लामा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायहरूले विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा आवद्ध रही यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन गर्न सघाउने छन्। साथै स्थानीय तह र त्यहाँ कार्यरत संघसंस्थाहरूले पनि विषयगत योजनाहरू कार्यान्वयन गर्न निश्चित व्यक्ति/कर्मचारी (Focal Person) खटाउनुका साथै आवश्यकता अनुसार स्वयंसेवक परिचालन गरी आवश्यक सहयोग गर्ने छन्

५.१.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समिक्षा तथा अद्यावधिक

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले यसका पदाधिकारीहरू मध्येबाट उपयुक्त व्यक्तिहरू छनौट गरी एक कार्यदल बनाई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन, समीक्षा तथा अध्यावधिक समग्र गर्ने छ। योजना पुनरावलोकनका हकमा प्रत्यके वर्षको जेठ महिनामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वमा गरिने छ।

५.२. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

प्रतिकार्यका लागि गठित विषयगत अगुवाहरूले विपद् सम्बन्धी प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई बुझाउनु पर्ने छ। यस्तो प्रतिवेदन विपद्को अवधिमा सकेसम्म दैनिक रुपमा तयार गर्नु पर्दछ। साथै विपद्को बारेमा स्थलगत अनुगमन टोलीले तयार गरेको प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा प्रस्तुत गर्ने छ। जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा बिषयगत अगुवाहरूले यस्ता प्रतिवेदन तथा सूचनाहरू मानवीय सहायताका लागि कार्य गर्ने सरोकारवालाहरू, सरकारी निकायहरू, दातृ निकाय तथा अन्तराष्ट्रिय समुदायलाई जानकारी गराउने छन्।

५.२.२ संस्थागत व्यवस्था

विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को प्रावधान बमोजिम विपद् व्यवस्थापनका लागि जिल्ला र स्थानीय (गाउँपालिका/नगरपालिका) स्तरमा छुट्टाछुट्टै संस्थागत संरचना तयार भएको छ । प्रतिकार्य योजनाको संस्थागत रुपमा कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने कार्यको संयोजन जिल्लास्तरमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय र गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरूमा जिल्ला विकास समितिको समेत सहयोग लिई सम्बन्धित गा.पा तथा न.पा. हरूले गर्ने छन् ।

अनुसूची: १ गोरखा जिल्लाको स्वास्थ्य सञ्जाल

स्थानीय तहका स्वास्थ्य संस्था प्रमुखहरुको सम्पर्क विवरण

स्थानिय तह	वडा नं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	इन्चार्ज	संपर्क नं.
अजिरकोट गा.पा.		भच्चेक स्वास्थ्य चौकी	ठाकुर भट्ट	9846158012
		सिमजुङ स्वास्थ्य चौकी	बलराम पोखरेल	9846056147
		मुच्चोक स्वास्थ्य चौकी	राजु कुमार बिक	9863525549
		घ्याच्चोक स्वास्थ्य चौकी	कोपिला घले	9846783190
		खरिबोट स्वास्थ्य चौकी	कोपिला भट्ट	9846544779
चुमनुव्री गा.पा.		सिर्दिवास स्वास्थ्य चौकी	रमेश गुरुङ	9744444180
		बिहि स्वास्थ्य चौकी	छिरिङ खान्दो लामा	9846845628
		लार्के बजार स्वास्थ्य चौकी	नन्वा लामा	9743123749
		ल्हो स्वास्थ्य चौकी	दिपक साउद	9860538932
		सामागाउँ स्वास्थ्य चौकी	लक्ष्मण कार्कि	9847614053
		चुम्चेत स्वास्थ्य चौकी	दवाङ लामा	9744090196
		छेकम्पार स्वास्थ्य चौकी	कमल नारायण श्रेष्ठ	9743123749
वारपाक सुलिकोट गा.पा.		बारपाक स्वास्थ्य चौकी	महेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	9819915170
		स्वाँरा स्वास्थ्य चौकी	सरस्वति श्रेष्ठ	9846783318
		सौरपानी स्वास्थ्य चौकी	टिका ढकाल	9806712375
		ताकुमाझ लाकुरीबोट स्वास्थ्य चौकी	श्री राम गुरुङ	9846783235
		ताकुकोट स्वास्थ्य चौकी	रोजि गुरुङ	9863197571
		पाँचखुवा देउराली स्वास्थ्य चौकी	भिमसेन धिताल	9845674162
		पन्द्रुङ स्वास्थ्य चौकी	होम बहादुर परियार	9843302621
धार्चे गा.पा.		लाप्राक स्वास्थ्य चौकी	आन्नद गुरुङ	9846783272
		गुम्दा स्वास्थ्य चौकी	सपना कुमाल घिमिरे	9856063122
		माछीखोला स्वास्थ्य चौकी	सुचित्रा गुरुङ	9860900717
		कासी गाँउ स्वास्थ्य चौकी	याम माया गुरुङ	9864373162
		लापु स्वास्थ्य चौकी	जित वहादुर सुनार	9849944127
		उहिया स्वास्थ्य चौकी	भुवन बहादुर अधिकारी	9855052675
		केरौजा स्वास्थ्य चौकी	कबिता घले	9846722965
आरुघाट गा.पा.		आरुचनौटे प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	डा. कृष्णहरि श्रेष्ठ	9841177768

		केरौजा स्वास्थ्य चौकी	सुनिल चन्द	9807108249
		थुमि स्वास्थ्य चौकी	सन्दिप बिक	9866031581
		आरुआर्वाङ स्वास्थ्य चौकी	राज कुमार रजक	9841718273
		आरुपोखरि स्वास्थ्य चौकी	हरि कुमार श्रेष्ठ	9814213916
भीमसेन थापा गा.पा.		खान्चोक स्वास्थ्य चौकी	सुमन श्रेष्ठ	9846290741
		तान्द्राङ स्वास्थ्य चौकी	सन्जु बराम	9849726998
		धावा स्वास्थ्य चौकी	गुणराज लामिछाने	9851117724
		बोर्लाङ स्वास्थ्य चौकी	चण्डिका भट्ट	9845731864
		बगुवा स्वास्थ्य चौकी	राजु श्रेष्ठ	9846783249
		अस्राङ स्वास्थ्य चौकी	अस्मिता श्रेष्ठ	9843931926
सिरानचोक गा.पा.		केराबारि स्वास्थ्य चौकी	अनिश फाठक	9844239416
		थालाजुङ स्वास्थ्य चौकी	प्रकाश चन्द्र अधिकारि	9846068652
		हर्मि स्वास्थ्य चौकी	पार्वति भण्डारी	9844030853
		छोप्राक स्वास्थ्य चौकी	रुद्र चन्द्र पाण्डे	9856098483
		गांखु स्वास्थ्य चौकी	ललिता गुरुङ	9846098483
		श्रीनाथकोट स्वास्थ्य चौकी	बिश्वनाथ पाण्डे	9845674362
		जौवारि प्राथमिक स्वास्थ्य चौकी	डा. दिपेन्द्र मग्राति	9843402607
पालुङटार गा.पा.		खोप्लाङ स्वास्थ्य चौकी	प्रेम बहादुर भण्डारि	9845566264
		आपपिपल स्वास्थ्य चौकी	राधा देवकोटा	9849250572
		आपपिपल अस्पताल	पवन अग्रवाल	9841724270
		वड्डांडा स्वास्थ्य चौकी	रत्न कुमार श्रेष्ठ	9843369667
		गाईखुर स्वास्थ्य चौकी	रामलाल श्रेष्ठ	9846033998
		च्याङलि स्वास्थ्य चौकी	भरत राज पाण्डे	9856040480
		धुवाकोट स्वास्थ्य चौकी	लक्ष्मण बाबु श्रेष्ठ	9864675371
		मिरकोट स्वास्थ्य चौकी	अर्जुन न्यौपाने	9856046505
गोरखा गा.पा.	1	ताप्ले स्वास्थ्य चौकी	सुसिल कुबर	9866594106
	3	नारेश्वर स्वास्थ्य चौकी	अम्रिता श्रेष्ठ	9846097891
	4	फिनाम स्वास्थ्य चौकी	राम शरण बानिया	9846628279
		रानिसरा स्वास्थ्य चौकी	बिष्णु थापा	9846908756
		तारा नगर स्वास्थ्य चौकी	राम काजि दवाडि	9846783195
		देउराली स्वास्थ्य चौकी	मोति कुमाल	9846188762
		संस्थागत क्लिनिक गोरखा 'ए'	निर्मला श्रेष्ठ	9846432525
शहिद लखन गा.पा.		बक्राङ स्वास्थ्य चौकी	दिपेन्द्र भण्डारि	9846125891
		मनकामना स्वास्थ्य चौकी	हरि कुबर	9846070392
		तापलुङ स्वास्थ्य चौकी	अस्मिता राना	9860421280
		घैरुङ स्वास्थ्य चौकी	ईश्बरि श्रेष्ठ	9846377423

		बुङकोट स्वास्थ्य चौकी	बिमला पुलामि	9856040108
		नामजुङ स्वास्थ्य चौकी	लक्ष्मि श्रेष्ठ	9854199000
गण्डकी गा.पा.		मकैसिङ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	मोतिमाया श्रेष्ठ	9846070195
		भुम्लिचोक स्वास्थ्य चौकी	पुकार खनाल	9855010302
		दरबुङ स्वास्थ्य चौकी	कुमार सुनार	9847748803
		ताङलिचोक स्वास्थ्य चौकी	टेक नारायण श्रेष्ठ	9860169045
		फुजेल स्वास्थ्य चौकी	सिताराम दाहाल	9846866505
		घ्यालचोक स्वास्थ्य चौकी	बिमल रेग्मि	9849207830

अनुसूची २: स्थानिय तह, स्वास्थ्य शाखामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

गोरखा जिल्ला भित्रका स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा प्रमुखहरुको विवरण

सि.नं.	स्थानीय तह	स्वा. शा. प्रमुख	पद	मोबाइल नं	इमेल
1	गोरखा नगरपालिका	ईश्वर रेग्मी	ज.स्वा.अ. सातौं	9856040415	ishworregmi295@gmail.com
2	पालुङटार नगरपालिका	कृष्ण अधिकारी	सि.अ.हे.व. छैठौ	9846188931	ka6680500@gmail.com
3	गण्डकी गाउँपालिका	वेली श्रेष्ठ	हे.अ. छैठौ	9846125317	belishrestha931@gmail.com
4	आरूघाट गाउँपालिका	विजय कुमार श्रेष्ठ	सि.अ.हे.व. छैठौ	9856040260	bijayshrestha189@gmail.com
5	धार्चे गाउँपालिका	अमृत बहादुर घले	हे.अ. पाँचौं	9846727464	abghale254@gmail.com
6	शहिद लखन गा.पा	विरेन्द्र श्रेष्ठ	सि.अ.हे.व. छैठौ	9846052377	slrmhealthunit6@gmail.com
7	भिमसेन थापागा.पा.	भेषराज खनाल	सि.अ.हे.व. छैठौ	9856040990	bhesharajkhanal46@gmail.com
8	बारपाक सु लिकोट गा.पा.	मोद राज भट्ट	सि.अ.हे.व. छैठौ	९८४६०७५२२२	modarajb@gmail.com
9	चुमनुब्री गाउँपालिका	प्रेम गुरुङ्ग	हे.अ. पाँचौं	9845541985	premgurungsirdibas3@gmail.com
10	अजिरको ट गाउँपालिका	सुरेश दवाडी	ज.स्वा.अ. सातौं	9841571379	sureshdawadi3@gmail.com
11	सिरान्चो क गाउँपालिका	टुकमान श्रेष्ठ	सि.अ.हे.व. छैटौं	9846056431	tukmanshrestha123@gmail.com

अनुसूची ३: गाँउपालिका तथा नगरपालिकाका शिक्षा शाखा प्रमुखहरूको नाम र सम्पर्क

क्र.स.	सस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क नम्बर
१	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	खेमराज पौडेल	सयोजक/इकाइ प्रमुख उप सचिव	९८५६०४०१५५
२	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइ शिक्षा	प्रकाश महर्जन	इकाइ प्रमुख उप सचिव	९८५११०३१४३
३	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	राम बहादुर अधिकारी	शाखा अधिकृत/फोकल पर्सन	९८४६०३९७६०
४	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, अजिरकोट	सिताराम पन्त	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर आठौ	९८४६०८८१५१
५	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, आरूघाट	पवित्रा शर्मा	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८६८१७८४५९
६	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, गण्डकी	सुदिप पन्थ	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८६३४४७१९८
७	नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा	चन्द्र बहादुर खड्का	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर दशौँ	९८५५०५४५५५
८	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, चुमनुव्री	बलराम पाठक	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटै	९८५६०१०१४६
९	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, धार्चे	मन्जु अर्याल पौडेल	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८४६७४८५१९
१०	नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, पालुङटार	बाबुराम काराखेती	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर दशौं	९८४१५९३९७७
११	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, बारपाक सुलिकोट	बसन्त राज भट्ट	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८४८८०७४०३
१२	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, भिमसेन थापा	यान बहादुर नेपाली	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८६२५८३०८२
१३	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, शहिद लखन	राजेन्द्र खनाल	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८४६३७७३०१
१४	गाउ कार्यपालिकाको कार्यालय, सिरानचोक	मोतीमाया ढकाल	शाखा प्रमुख अधिकृत स्तर छैटौ	९८५११४०१०५
१५	विभिन्न गैर सरकारी सस्था मध्ये इकाइ प्रमुखले छानेको ५ जना			

अनुसूची ४: गाँउपालिका तथा नगरपालिकाका विपद् फोकल पर्सनको नाम र सम्पर्क

क्रस	सस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क नम्बर
१	गोरखा नगरपालिका	ध्रुव घिमिरे	वातावरण अधिकृत	९८४१४७४२०७
२	पालुङटार नगरपालिका	रुल बहादुर आले	शाखा अधिकृत	९८४१७१७८६७
३	आरुघाट गाउँपालिका	महेश काफ्ले	अधिकृत छेटौँ	९८५११८८२७२
४	चुमनुब्री गाउँपालिका	बलराम पाठक	अधिकृत छेटौँ	९८५६०१०१४६
५	अजिरकोट गाउँपालिका	अमर पंगेनी	अधिकृत स्तर छेटौँ	९८४६२८८३२३
६	सिरानचोक गाउँपालिका	अहमद दिन मिँया	सहायक स्तर पाचौँ	९८५६०४०५८८
७	धार्चे गाउँपालिका	सरोज वाग्ले	कम्प्युटर अरेटर	९८५६०४२४५१
८	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	महासागर पौडेल	कम्प्युटर अपरेटर	९८४०६०४५९६
९	गण्डकी गाउँपालिका	बेदहरी अधिकारी	अधिकृत स्तर छैटौँ	९७४५०७१९१९
१०	भिमसेनथापा गाउँपालिका	विवेक खनाल	अधिकृत स्तर छैटौँ	९८४९७५६०२९
११	शहिदलखन गाउँपालिका	राजन रानाभाट	इन्जिनियर	९८४६०८१३८७

अनुसूची ५:जिल्लामा रहेको खोज उद्धार सामग्रीको विवरण

क्र.स.	कार्यालयको नाम	एम्बुलेन्स संख्या	डोजर / एक्साभेटर संख्या	लोडर संख्या	क्रेन संख्या	वाटर ट्याङ्कर संख्या	डोरी (मि.	लाईफ ज्याकेट	भर्या जड्ङ्ग संख्या	वाटर रेस्क्यू हेलमेट संख्या	तारजाली	किट बक्स संख्या	डुङ्गा/ बोट संख्या	पाल संख्या	त्रिपाल संख्या	तारपोलिन संख्या	आश्रयस्थल संख्या	अन्य विविध
१	अजिरकोट गाउँपालिका	२	१	०	०	०	१००	०	०	०	०	०	०	५	५	०	२	
२	आरुघाट गाउँपालिका	५	०	०	०	०	५००	१५	१	०	१००	२०	०	१०		०	१५	
३	वारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	५	१	०	०	०	५०	०	०	०	१००	०	०	२०	५०	०	१	
४	भिमसेनथापा गाउँपालिका	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६०	
५	चुमनुब्री गाउँपालिका	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	
६	धार्चे गाउँपालिका	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
७	गण्डकी गाउँपालिका	१	०	०	०	०	५००	०	०	०	०	१०	०	०	१०	०	८	
८	गोरखा नगरपालिका	३	१	०	०	०	०	०	२	०	०	७	०	०	०	०	१	
९	पालुङ्टार नगरपालिका	६	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१५	०	०	
१०	शहिदलखन गाउँपालिका	५	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	३०	०	३०	
११	सिरानचोक गाउँपालिका	२	०	०	०	०	२००	२	१	०	०	०	०	०	२५	0	२	वेल्चा-10 गल-5 गैंची-7

१२	रिपुमर्दन गण	०	०	०	०	०	०	४५	०	२०	०	०	०	०	०	०	०	
१३	सशस्त्र प्रहरी बल २९ नं हे.क्वा	०	०	०	०	०	१००	०	०	२०	०	०	०	०	०	०	०	
१४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	०	०	०	०	०	०	२९	१	२०	०	९	०	०	२०	०	०	ड्रिल मेशिन -१ थान, chain saw-२ थान
१५	रेडक्रम सोसाइटी	१	०	०	०	०	५००	०	०	०	०	०	०	०	२५०	०	०	राहत सेट ५०
१६	अन्य विभिन्न संघ संस्थासंग	१७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
१७	निर्माण व्यवसायीहरु	०	१०	४	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
१८	**कुल जम्मा**	**५२**	**१४**	**४**	**०**	**२**	**१९५०**	**९१**	**७**	**६०**	**२००**	**४८**	**०**	**३५**	**४०५**	**०**	**११९**	

अनूसूचि ६: निजी व्यवसायीहरुसंग रहेका विपद् व्यवस्थापनमा प्रयोग गर्न सकिने मेशिनरी औजारहरुको विवरण

सि.नं.	हेभी ईक्विपमेन्टको नाम	संख्या	हेभी ईक्विपमेन्ट रहेको स्थान	प्रोपाईटरको		ठेगाना
				नामथर	सम्पर्क नं.	
१	व्याक हु लोडर	१	गो.न.पा. ८	किरण श्रेष्ठ	९८५६०४०३००	गो.न.पा. ८
२	व्याक हु लोडर	१	गो.न.पा. ८	नारायण खड्का	९८५६०४०४२५	गो.न.पा. ८
३	जे.सि.वि.	२				
४	व्याक हु लोडर	२	पा.न.पा. १०	कविन्द्र अधिकारी	९८४६०५००४४	पा.न.पा. १०
५	जे.सि.वि.	२				
६	व्याक हु लोडर	४	सुलीकोट ६	इश्वर थापा	९८०२९४०४६३	सुलीकोट ६
७					९८५६०४०४६३	
८	स्काभेटर	१	पा.न.पा. ७	सन्तोष भण्डारी	९८५६०४०२१०	पा.न.पा. ७
९	व्याक हु लोडर	३				
१०	स्काभेटर	३	गो.न.पा. ७	फणिन्द्र प्रसाद भट्ट	९८५६०४०९४४	गो.न.पा. ७
११	व्याक हु लोडर	२				
१२	स्काभेटर	४	गो.न.पा. १०	उत्तम भट्ट	९८६८०६१५९७	गो.न.पा. १०
१३	व्याक हु लोडर	२			९८५१०९८८८२	
१४	JCB	१	आरुघाट गा.पा. ९	सन्तोष श्रेष्ठ	९८१५११६२९०	आरुघाट गा.पा. ९
१५	स्काभेटर	१	आरुघाट गा.पा. ९	बिर बहादुर गुरुङ	९८६०२२०८१४	आरुघाट गा.पा. ९
१६	JCB	१	भिमसेनथापा गा.पा.३	सुवास चौलागाई	९८६९६९१२६४	भिमसेनथापा गा.पा.३
१७	JCB	१	भिमसेनथापा गा.पा.४	अमृत तामाङ	९८५१२३७३०७	भिमसेनथापा गा.पा.४
१८	JCB	१	आरुघाट गा.पा. ३	जिबन तिवारी	९८५११०७१५७	आरुघाट गा.पा. ३
१९	JCB	१	आरुघाट गा.पा. ४	सिद्धिबिनायक कन्ट्रक्सन प्रा.लि.	९८६५३८५५५९	आरुघाट गा.पा. ४
२०	स्काईभेटर	१	अजिरकोट गा.पा.५	रमेश श्रेष्ठ	९८५१०४७७७१	अजिरकोट गा.पा.५

२१	डोजर	१	बा.सु.गा.पा. २	सुरेन्द्र राज पौडेल	९८५१०५५८९२	बा.सु.गा.पा. २
२२	स्काईभेटर	१	बा.सु.गा.पा. ४	बिर बहादुर गुरुङ	९८५१२७७६५४	बा.सु.गा.पा. ४

अनुसूची ७: विपद्को समयमा उद्धारको लागि आवश्यक न्यूनतम सामग्रीको विवरण

क. बाढी पहिरोको लागि

तालिकाः बाढी पहिरोका समयमा आवश्यक न्यूनतम उद्धार सामाग्रीहरू

क्र. सं.	सामानको नाम	संख्या	कैफियत
१.	लाईफ ज्याकेट		तालिम प्राप्त व्यक्तिले प्रयोग गर्ने
२.	ट्यूव		
३.	डाईनामिक रोप		
४.	क्याराविना		
५.	फिगर एट		
६.	स्ट्राटिक रोप		
७.	चेन सअ		
८.	चिपिङ ह्याम्वर		
९.	जुमर		
१०.	उड कटर मेशिन		
११.	चक्कु		
१२.	सर्च लाईट		
१३.	हेलोजिङ लाईट		
१४.	जंगी आरा		
१५.	टर्च लाईट		सामान्य व्यक्तिले प्रयोग गर्न सक्ने
१६.	हेलमेट		
१७.	पिक		
१८.	साबेल		
१९.	बन्चरो		
२०.	रोप (डोरी)		
२१.	गल		
२२.	गमबुट		
२३.	पन्जा		
२४.	घन		

२५.	फोरूवा		

स्रोतः जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति गोरखा

ख. भूकम्पको लागि

तालिकाः भूकम्पको समयमा आवश्यक न्यूनतम उद्दार सामाग्रीहरू

१.	**डाईनामिक रोप**		तालिम प्राप्त व्यक्तिले प्रयोग गर्ने
२.	स्ट्राटिक रोप		
३.	क्याराविना		
४.	फिगर एट		
५.	बोल्ड कटर (३ साईज०		
६.	चेन सअ		
७.	चिपिङ ह्याम्वर		
८.	ड्रिल मेशिन		
९.	जुमर		
१०.	उड कटर मेशिन		
११.	चक्कु		
१२.	सर्च लाईट (हेलोजिङ्ग)		
१३.	हेलोजिङ्ग		
१४.	टर्च लाईट		
१५.	हाईड्रोलिक ज्याक		
१६.	चेन पुल्ली		
१७.	चस्मा		
१८.	याङ्कर		
१९.	रोप (डोरी)		
२०.	जंगी आरा		
२१.	हेलमेट		सामान्य व्यक्तिले प्रयोग गर्न सक्ने
२२.	पिक		
२३.	सावेल		
२४.	बन्चरो		
२५.	गल		
२६.	गमबुट		
२७.	पन्जा		
२८.	सिट वेल्ट		
२९.	घन		
३०.	फोरूवा		

३१.	व्ल्याङ्केट		
३२.	वन्चरो		

स्रोतः जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति गोरखा

ग. आगलागीका लागि

तालिकाः आगलागीको समयमा आवश्यक न्यूनतम उद्दार सामाग्रीहरू

क्र. सं.	सामानको नाम	संख्या	कैफियत
१.	दाँते		तालिम प्राप्त व्यक्तिले प्रयोग गर्ने
२.	झ्यापे		
३.	फायर एक्सटिङ्ग्युसर		
४.	याङ्कर (हुक)		
५.	फायर फाईटिङ सुट		
६.	जेट सुटर		
७.	अग्नी नियन्त्रक (दमकल)		
८.	गमबुट		
९.	बाल्टिन		सामान्य व्यक्तिले प्रयोग गर्न सक्ने
१०.	पन्जा		
११.	हेलमेट		
१२.	पिक		
१३.	साबेल		
१४.	फोरूवा		
१५.	व्ल्याङ्केट		
१६.	बन्चरो		

स्रोतः जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति गोरखा

घ. सडक दुर्घटना

तालिकाः सडक दुर्घटनाका समयमा आवश्यक न्यूनतम उद्दार सामाग्री

क्र. सं.	सामानको नाम	संख्या	कैफियत
१.	मेडिकल (फस्ट एडको वक्स सहित)		तालिम प्राप्त व्यक्तिद्वा प्रयोग गर्ने
२.	स्टेचर		
३.	एम्वुलेन्स		
४.	याङ्कर		
५.	हाईड्रोलिक ज्याक		
६.	चेन पुल्ली		

७.	हेलमेट		
८.	पन्जा		सामान्य व्यक्तिले प्रयोग गर्न सक्ने

स्रोतः जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति गोरखा

अनुसूचि ८: जिल्ला प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत प्रमुखहरुको नामावली र सम्पर्क नं.

कार्यालय प्रमुख हरुको नामावली र सम्पर्क नं.:-							
सि.नं.	जिल्ला	कार्यालयको नाम	दर्जा	प्रमुखको नाम थर	सम्पर्क नं.	कार्यालयको नं.	कलसाईन
१	गोरखा	जि.प्र.का.गोरखा	प्र.उ.	शेखर खनाल	9851280500	9856055555	G1
२		जि.प्र.का.गोरखा	प्र.ना.उ.	प्रकाश दाहाल	9851281230	9856061190	G2
३		जि.प्र.का.गोरखा	प्र.नि.	धर्म बहादुर अधिकारी	9856065917		G3
४		जि.प्र.का.गोरखा	प्र.नि.	रामजी देवकोटा	9865996693		G4
		जि.प्र.का.गोरखा	प्र.नि.	हिमनाथ घिमिरे	9857090111		G5
६		ई.प्र.का.आरुघाट गोरखा	प्र.नि.	सन्त कुमार लामा	9851282619	9856042099	X22
७		ई.प्र.का.जौवारी गोरखा	प्र.नि.	प्रकाश पौडेल	9851281495	9856005100	X26
८		ई.प्र.का.ठाँटीपोखरी गोरखा	प्र.नि.	सोमदास ढकाल	9851283777	9856091000	X24
९		ई.प्र.का.हर्मी गोरखा	प्र.ना.नि.	ईन्द्रदेब थापा	9841513231	9856000134	M27
१०		ई.प्र.का.ताकुकोट गोरखा	प्र.स.नि.	शत्रुधन उपाध्याय	9847031384	9856043035	M29
११		ई.प्र.का.मनकामना गोरखा	प्र.ना.नि.	राजु पौडेल	9841407664	9856041399	M31
१२		सि.प्र.चौ.छेकम्पार गोरखा	प्र.स.नि.	डोलराज रानाभाट	9846121587	9856090327	
१३		सि.प्र.चौ.लार्के गोरखा	प्र.स.नि.	गुरिलाल थारु	9848203534	9846984516	
१४		जि.ट्रा.प्र.का.गोरखा	प्र.ना.नि.	मित्रलाल ढकाल	9846063921	9856090266	GT1
१५		प्र.चौ. आर्खेत गोरखा	प्र.ह.	दल बहादुर गुरुङ	9849278709	9856045067	C70
१६		प्र.चौ.नयासाघु गोरखा	प्र.स.नि.	संजय ढकाल	9864423111	9856047399	C62
१७		प्र.चौ.घ्याल्चोक गोरखा	प्र.स.नि.	किरण बस्नेत	9856090261	9856090326	C64
१८		प्र.चौ.ताङलीचोक गोरखा	प्र.स.नि.	याम प्रसाद पौडेल	9856090011	9856047499	C54
१९		प्र.चौ.घ्याम्पेसाल गोरखा	प्र.स.नि.	रेख बहादुर थापा	9846167828	9856045068	C57
२०		प्र.चौ.भच्चेक गोरखा	प्र.ना.नि.	रन बहादुर चन्द	9847842714	9856045027	C58
२१		प्र.चौ.मझुवादेउराली गोरखा	प्र.ना.नि.	कृष्ण श्रेष्ठ	9847261294	9856043699	C59
२२		प्र.चौ. माछीखोला गोरखा	प्र.स.नि.	रुद्ध बहादुर थापा	9863417904	9856045040	
२३		प्र.चौ. कुरिन्टार गोरखा	प्र.ह.	एकराज थापा मगर	9863984155	9856041899	C53
२४		प्र.चौ.बोर्लाङ गोरखा	प्र.स.नि.	धन बहादुर जि.टी.	9856090623	9856043499	C52
२५		प्र.चौ.बुङकोट गोरखा	प्र.स.नि.	सन्तोष अधिकारी	9863786416	9856046799	C63

२६		प्र.चौ. बारपाक गोरखा	प्र.स.नि.	दिपेन्द्र गुरुङ	9829110052	9856043036	C56
२७		प्र.चौ.छोप्राक गोरखा	प्र.स.नि.	बोज नारायण श्रेष्ठ	9845728818	9856000135	C61
२८		प्र.चौ.मान्बु गोरखा	प्र.स.नि.	छबिलाल अछामी	9861231146	9856045049	C66
२९		प्र.चौ.सिर्दीबास गोरखा	प्र.ना.नि.	सिंह बहादुर शाही	9748082871	9856090328	
३०		प्र.चौ.सामागाउँ गोरखा	प्र.स.नि.	रणधर रेग्मी	9867251201	9746127407	
३१		प्र.चौ.कोखेआहाले गोरखा	प्र.ह.	केशर राना	9864334557	9856041799	C68
३२		प्र.चौ. सौरपानी गोरखा	प्र.ह.	कालि बहादुर सुनार	9844876626	9856043037	C72
३३		प्र.चौ. रातामाटे गोरखा	प्र.स.नि.	ऋषिराम च्वाई	9867766273	9856000136	C74
३४		का.सु.गार्ड गोरखा	प्र.स.नि.	प्रेम बहादुर बाँनिया	9846131355	9856090318	G14
३५		का.द.गार्ड गोरखा	प्र.ह.	अमर बहादुर दर्लामी	9847263645	9856090314	C60
३६		प्र.चौ. बाह्रकिलो गोरखा	प्र.ना.नि.	पर्शुराम जोशी	9856060745	9856043599	C55
३७		प्र.चौ. बालुवा गोरखा	प्र.स.नि.	लक्ष्मी घले	9851283790	9856045019	C80
३८		प्र.चौ. जगत गोरखा	प्र.स.नि.	राजु पौडेल	9846192869	9856045038	
३९		अं.प्र.पोष्ट चनौटे गोरखा	प्र.ह.	धन बहादुर बि.क.	9846063339	9856045047	C76
४०		अं.प्र.पोष्ट धारापानी गोरखा	प्र.ह.	बिर बहादुर श्रेष्ठ	9840771619	9856045002	C81
४१		अ.प्र.पोष्ट लक्ष्मीबजार गोरखा	प्र.ह.	साजन गुरुङ	9845314557	9856045017	M7
४२		अ.प्र.पोष्ट बिरुवाटार गोरखा	प्र.स.नि.	विकास सिलवाल	9806751529	9856081198	
४३		प्र.जि.अ.नि.गार्ड गोरखा	प्र.ह.	सरद कुमार के.सी.	9866906713	9856090324	CM
४४		अं.प्र.पोष्ट हवाईग्राउण्ड	प्र.ह.	टोप बहादुर थापा	9806720521	9856000137	C78
४५		अ.प्र.पोष्ट खान्चोक	प्र.ह.	उमराज कुमाल	9847343182	9856090334	
४६		अ.प्र.पोष्ट लाप्राक गोरखा	प्र.ह.	जनक थापा	9847290610	9856090336	
४७		अ.प्र.पोष्ट पौवाटार गोरखा	प्र.ह.	शेर बहादुर अहिर	9846416560	9856000138	
४८		तल्लो दरबार गार्ड गोरखा	प्र.ह.	लाल बहादुर सारु	9866443921	9856090313	G13
४९		रिपिटर टावर	प्र.ज.	दिपक घर्ती	9867173694	नभएको	
५०		जिल्ला अस्पताल गोरखा	प्र.ज.	पुर्ण बहादुर थापा	9847892093	9856090325	GH
५१		समुदायीक प्रहरी सेवा गोरखा	प्र.स.नि.	बिदुर खत्री	9849246365	064-421046	
५२		DEOC	प्र.ह.	लाल बहादुर के.सी.	9867327748	नभएको	
५३		जि.अ.स.तथा सु.प्र.ई.गार्ड	प्र.ह.	लिला बहादुर रानाभाट	9846643482	नभएको	

अनुसूची ९: जिल्ला स्थित स्थानीय तहका प्रमुख/उपप्रमुखहरुको सम्पर्क नम्बर

क्र.सं.	न.पा/ गा.पा	प्रमुख/ अध्यक्ष	सम्पर्क नम्बर	उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	सम्पर्क नम्बर
१	गोरखा नगरपालिका	श्री राजनराज पन्त	९८५६०४०३३८	श्री विना कुमारी श्रेष्ठ	९८५६०७५०६७
२	पालुङटार नगरपालिका	श्री ई.दीपक बाबु कंडेल	९८५६०७४९२४	श्री पम्फा बसेल	९८४६७४७१७१
३	अजिरकोट गाउँपालिका	श्री फणिन्द्र प्रसाद धिताल	९८४१७१०७३८	श्री चन्द्र माया गुरुङ	९८५६०४०७०७
४	चुमनुब्री गाउँपालिका	श्री धन बहादुर गुरुङ	९८५१०१५४९२	श्री कुमारी गुरुङ	९८४१४६१५८६
५	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	श्री विष्णु भट्ट	९८५६०४०८७३	श्री सनमाया गुरुङ	९८६०६४७८३७
६	सिरान्चोक गाउँपालिका	श्री राजु गुरुङ	९८५१०४००६६	श्री रीता देवकोटा	९८४६३७७९०१
७	गण्डकी गाउँपालिका	श्री होम बहादुर राना मगर	९८५६०४०१००	श्री ललिता अधिकारी	९८४६०७०४४९
८	धार्चे गाउँपालिका	श्री सन्तोष गुरुङ	९८५१०१९३५३	श्री फुलमाया गुरुङ	९८४६७२२४०५
९	आरुघाट गाउँपालिका	पूर्ण बहादुर दाहाल	९८५६०४३०३४	श्री कल्पना नेपाली	९८४६०७५४५५
१०	भिमसेनथापा गाँउपालिका	इश्वर पाण्डे	९८५१०९९६९९	श्री विनु वाग्ले	९८४६०८८३४५
११	शहिदलखन गाउँपालिका	रमेश बाबु थापा मगर	९८५६०४०३७५	श्री इन्दिरा तिवारी	९८४६४३३५१५

अनुसूचि १०: जिल्ला स्थित स्थानीय तहका वडाअध्यक्षहरुको सम्पर्क नम्बर

जिल्ला स्थित सवै स्थानीय तहका वडा अध्यक्षहरुको सम्पर्क नम्बर						
क्र.सं.	नगरपालिका/ नगरपालिकाको नाम	प्रमुख/अध्यक्ष	उप-प्रमुख / उपाध्यक्ष	वडा नं.	वडा अध्यक्ष	सम्पर्क नम्बर
१	चुमनुब्री गा.पा.	धन बहादुर गुरूङ	कुमारी गुरूङ	१	विर बहादुर लामा	९७४११७२८५७
				२	पेम्वा रेपा	९८६१३६६६३७
				३	राम कुमार गुरूङ	९८४६६३३४८२
				४	पेमा डुण्डुप लामा	९८४७०४२२२
				५	सोनाम ग्याल्जेन लामा	९८६६०६५४४७

				६	लोप्साङ लामा	९७४६०४३८८२
				७	पासाङ फुन्जुङ लामा	९७४६११५०५७
२	सिरानचोक गा.पा.	**राजु गुरूङ**	**रीता देवकोटा**	१	सुकमान गुरूङ	९८४६४००९९४
				२	ज्ञानेन्द्र गुरूङ	९८१३०३५६७३
				३	विर बहादुर थापा	९८४९९१५९०५
				४	दिपक हमाल	९८४१६८६२०१
				५	सन्तोष गुरूङ	९८५६०१६१८५
				६	नारायण बाबु दानी	९८४६०५६३७४
				७	सुरज ढकाल	९८४५०४६१९६
				८	झटक प्रसाद दवाडी	९८६००३७१६१
३	शहिदलखन गा.पा.	**रमेश बाबु थापा मगर**	**इन्दिरा तिवारी**	१	दिप बहादुर के.सी.	९८४६२०५२८६
				२	अचल बाबु थापा	९८४६३४०३३५
				३	गणेश थापा	९८५६०४११५३
				४	कृष्ण बहादुर प्रजा	९८४६२५२९९७
				५	यम बहादुर राना	९८४६१५८९७३
				६	दिलिप नारायण थापा	९८१४१२२३७५
				७	शरण श्रेष्ठ	९८५६०४०३६८
				८	काशीनाथ अंगाइ	९८५६०४०३२०
				९	राम प्रसाद लामिछाने	९८६०४८६१६१
४	पालुङटार न.पा.	**दिपक बाबु कँडेल**	**पम्फा बसेल**	१	कृष्ण बहादुर परियार	९८४६४७५३३७
				२	लोकनाथ वाग्ले	९८५६०४०९७७
				३	रेशम बहादुर अधिकारी	९८२४१११३३७
				४	ठाकुर कान्त रानाभाट	९८५६०४२०७२
				५	दिपक पाण्डे	९८४६६३६८९०
				६	गोविन्द वराकोटी	९८४६२१६७८३
				७	वसन्त कुमार श्रेष्ठ	९८५६०६०३६६
				८	शंकरराज कंडेल	९८५६०४०८७९
				९	भेजराज पाण्डे	९८५६०१६२०७
				१०	रीखिराज धौराली	९८४६२८९७७९
५	अजिरकोट गा.पा.	**फणिन्द्र प्रसाद धिताल**	**चन्द्र माया गुरूङ**	१	मनु गुरूङ	९८२४१५४८०२
				२	भिम लाल तमाङ	९८१३३४५५०१
				३	तयाराज गुरूङ	९८५६०४०६२३

				४	जङ्ग बहादुर गुरूङ	९८५६०७१२३२
				५	झल प्रसाद देवकोटा	९८२७१३०४६१
६	गण्डकी गा.पा.	**होम बहादुर राना मगर**	**लिलता अधिकारी**	१	गिर बहादुर गुरूङ	९८४६२५६४९२
				२	देउ बहादुर गुरूङ	९८१८७९९६८७
				३	नवराज श्रेष्ठ	९८०६७६६१९२
				४	नर बहादुर पाण्डे	९८१७१८७४९९
				५	जस बहादुर सिहं थापा	९८०८०१५५५०
				६	जीवन गुरूङ	९८५६०१००७६
				७	तुलसी रेग्मी	९८०८४१३५४४
				८	राम प्रसाद रेग्मी	९८१०२५४६३६
७	आरुघाट गा.पा.	**पुर्ण बहादुर दाहाल**	**कल्पना नेपाली**	१	शेर बहादुर घले	९८२४१२३८४७
				२	सोम प्रसाद घले	९८२६१४४९९१
				३	शिरबल बरामु	९८१६६३३०२४
				४	कृष्ण बहादुर धमला	९८४६७२६३८१
				५	नारायणध्वज खड्का	९८४००९५०६६
				६	बिर बहादुर गुरूङ	९८०८३०३७६१
				७	रण बहादुर बरामु	९८१९१५७७०३
				८	मुरारी खनाल	९८४९९५४५१४
				९	डिल बहादुर रोका	९८६२२५३३८८
				१०	मेन बहादुर अधिकारी	९८१४१४१८५२
८	भिमसेन गा.पा.	**इश्वर पाण्डे**	**विनु वाग्ले**	१	बद्री नारायण श्रेष्ठ	९८४६३४००९७
				२	नारायण प्रसाद भट्टराइ	९८५१२१८५६५
				३	लिला नाथ लामिछाने	९८४६३४०३५७
				४	मदन कुमार दाहाल	९८४६७२२३०५
				५	प्रेम चन्द्र श्रेष्ठ	९८४६१५८९९६
				६	भिम बहादुर थापा मगर	९८४६९८४१०७
				७	नारायण श्रेष्ठ	९८५६०२७९९६
				८	बासु थापा	९८५६०४०६६८
९	गोरखा न.पा.	**राजनराज पन्त**	**बिना श्रेष्ठ**	१	हिक्मत बहादुर कुँवर	९८०६४१६८४३
				२	रहमतुल्ला मिया	९८५६०४०३३३
				३	राम बाबु बोगटी	९८४९००४६२

				४	खोप बहादुर अधिकारी	९८५६०४०३४४
				५	राज कुमार थापा मगर	९८५६०८९१३३
				६	नारायण प्रसाद अर्याल	९८४६२५६२९३
				७	विष्णु प्रसाद श्रेष्ठ	९८५६०४०१२९
				८	कृष्ण बहादुर खत्री	९८५६०४०४४८
				९	कुल बहादुर कुवर	९८५६०४०७१७
				१०	देवी बहादुर बस्नेत	९८५६०२९८९३
				११	राम बहादुर खड्का	९८५६०२७३३०
				१२	डिल बहादुर थापा मगर	९८५६०४००३३
				१३	हरी बहादुर खनाल	९८४१८६८३१४
				१४	राम बहादुर खड्का	९८५६०४१०३५
१०	**धार्चे गा.पा.**	**सन्तोष गुरूङ**	**फुलमाया गुरूङ**	१	दिलिप गुरूङ	९७५६००४०४७
				२	सुक बहादुर गुरूङ	९८४९००६२९३
				३	इन्द्र प्रसाद गुरूङ	९७४६०९११०९
				४	राज गुरूङ	९८४९४३६३५१
				५	तुल बहादुर गुरूङ	९८४६३७७७७१
				६	धन कुमार घले	९८४६०९७७२६
				७	सुर्यमान गुरूङ	९८४०१२२५७७
११	**बारपाक सुलिकोट गा.पा.**	**विष्णु भट्ट**	**सनमाया गुरूङ**	१	रोशन कुमार लामकाक्षे	९८२६१७५७४४
				२	लाल बहादुर गुरूङ	९८४६३००४४४
				३	सुक बहादुर तमाङ	९७४६९४४२३६
				४	भीम बहादुर गुरूङ	९८४६३५६३७३
				५	गोपाल बहादुर गुरूङ	९८१९९८१७३४
				६	बाबुलाल गुरूङ	९८१६१२४२२९
				७	कृष्ण गुरूङ	९८५६०४०८५६
				८	कृष्ण बहादुर गुरूङ	९८४६२९०८९५

अनुसूची ११: जिल्ला स्थित खुल्ला क्षेत्रहरुको विवरण:

गोरखा जिल्लामा पहिचान भएका खुल्ला क्षेत्रको विवरण

क्र.सं.	खुल्ला क्षेत्र कायम गरिएको न.पा./ गा.पा	वडा नं.	क्षेत्रफल	हालको अवस्था	कैफियत

धार्चे गाउँपालिका					
१	गल्मनचेत	धार्चे १	एकिन नभएको	विपद्को समयमा खुल्ला क्षेत्रको रुपमा प्रयोग गर्न सकिने	१० वटा
२	मचेत	धार्चे २	एकिन नभएको		
३	पार्वती नि.मा.वि.	धार्चे ३	एकिन नभएको		
४	फ्याप्चेत	धार्चे ४	एकिन नभएको		
५	आरोही पार्क भुमेकाङ	धार्चे ४	एकिन नभएको		
६	गोङगरचेत	धार्चे ५	एकिन नभएको		
७	युरसे खर्क खेलकुद मैदान	धार्चे ७	एकिन नभएको		
८	लापु माथिल्लो गाउँ	धार्चे ७	एकिन नभएको		
९	कालारात्री मा.वि.	धार्चे ७	एकिन नभएको		
१०	काशिगाउँ खेलकुद मैदान	धार्चे ६	एकिन नभएको		
अजिरकोट गाउँपालिका					
१	धनशिरा मा.वि. खेल मैदान तथा स्वास्थ्य कार्यालय मैदान (अजिरकोट गा.पा)	अजिरकोट १	एकिन नभएको	मा.वि. तथा स्वास्थ्य शाखाले प्रयोग गरेको	७ वटा
२	घ्याच्चोक खेल मैदान	अजिरकोट १	एकिन नभएको	खेल मैदानको लागि समय समयमा प्रयोग गरिएको	
३	टुँडिखेल	अजिरकोट ३	एकिन नभएको		
४	अजिरकोट डाडाँ	अजिरकोट ३	एकिन नभएको		
५	पुरानो आर्मी व्यारेक	अजिरकोट ३	एकिन नभएको	पहिला आर्मी व्यारेकको लागि प्रयोग गरिएको	
६	हिमालय मा. वि. खेल मैदान	अजिरकोट ४	एकिन नभएको	विद्यालयको खेल मैदानको लागि प्रयोग गरिएको	

७	जीवन ज्योतिम मा.वि. खेल मैदान	अजिरकोट ४	एकिन नभएको	विद्यालयको खेल मैदानको लागि प्रयोग गरिएको	
सिरानचोक गा.पा.					
१	विद्यालय तथा मठमन्दिर	सवै वडाका	एकिन नभएको		
चुमनुब्री गाउँपालिका					
१	हालसम्म पहिचान नभएको				
गोरखा नगरपालिका					
१	ताप्ले स्वास्थ्य चौकी र खेल मैदान ठुलो चौर सार्वजनिक मैदान, कालिका प्रा.वि.	गोरखा नगरपालिका -१	एकिन नभएको		
२	महालक्ष्मी खेल मैदान र वाग भैरव खेल मैदान	गोरखा नगरपालिका-२	एकिन नभएको		
३	रजेटार खेल मैदान, घुमाउने चौर खेल मैदान, तल्लो आहाले पिकनिक स्पोर्ट	गोरखा नगरपालिका -३	एकिन नभएको		
४	दारिम डाडा खुल्ला मैदान, पुतली बगैंचा परिसर, भिमसेन थापा पार्क	गोरखा नगरपालिका -४	एकिन नभएको		
५	पदेलथोक खेल मैदान, गैरी कुवा, चौर परिसर, पश्चिमकाली, चिल्डेनपार्क परिसर, मनेपानी मैदान परिसर, वि.पी. पार्क परिसर, सिमपानी चौर परिसर,	गोरखा नगरपालिका -५	एकिन नभएको		
६	रानी पोखरी र आर्मी मैदान परिसर तल्लो दरवार परिसर	गोरखा नगरपालिका -६	एकिन नभएको		

७	नयाँ बसपार्क परिसर,आर्मी मैदान परिसर,	गोरखा नगरपालिका -७	एकिन नभएको		
८	आसे आहाल खेलकुद मैदान, आम डाडाँ बगैचा, लुदीदाम गाडे वन आसपास, आहाले डाडाँ परिसर	गोरखा नगरपालिका -८	एकिन नभएको		
९	शिखर आहाले पिकनिक स्पोर्ट, क्राउन हाटल परिसर, शिखर खेलकुद मैदान, आर्मी व्यारेक मैदान परिसर	गोरखा नगरपालिका- ९	एकिन नभएको		
१०	छविसे वगैचा परिसर, साझा भवन खुला मैदान, बर्वरे मैदान, महादेव टारी पिकनिक स्पोर्ट, भुतेको बगैचा परिसर, बौलाहा बगैचा परिसर,	गोरखा नगरपालिका -१०	एकिन नभएको		
११	कोल्चौर मैदान, मझिगैरा सामुदायीक भवन, बर्थोक खेल मैदान, चाम्बोटे कृषी भवन परिसर.	गोरखा नगरपालिका-११	एकिन नभएको		
१२	रानीटार पार्क परिसर, नौली चौतारा पार्क क्षेत्र, आडाईगाउँ, सिसौघारी पिकनिक परिसर, गोटेटार खेलकुद मैदान	गोरखा नगरपालिका-१२	एकिन नभएको		
१३	गोरखकाली खेलकुद मैदान, सिमगैरी खेलकुद मैदान, राम शाह मा.वि. खेलकुद मैदान	गोरखा नगरपालिका-१३	एकिन नभएको		
१४	गोपलिन वगैचा परिसर, सलानगिरी शिवालय मन्दिर परिसर, यांकोट खेलकुद मैदान, थापा चौतारा परिसर, ठुलो खोला जाने मैदान परिसर	गोरखा नगरपालिका-१४	एकिन नभएको		
गण्डकी गाउँपालिका					
१	विजय भवानी मा.वि.	गण्डकी गा.पा.-१	एकिन नभएको		
२	ताङलीचोक मा.वि.	गण्डकी गा.पा.-२	एकिन नभएको		

३	महादेव युवा क्लव खेल मैदान	गण्डकी गा.पा.-२	एकिन नभएको		
४	भैरव आश्रम	गण्डकी गा.पा.-३	एकिन नभएको		
५	दिर्घेश्वर मा.वि. कौदी फुटवल मैदान, बटुकी आधरभुत मा.वि.	गण्डकी गा.पा.-४	एकिन नभएको		
६	रत्नेश्वर मा.वि. भगवती मा.वि. भवानी मा.वि.	गण्डकी गा.पा.-५	एकिन नभएको		
७	भद्रकाली मा.वि., तोमनडाँडा आ.वि., वालकी आ.वि., चिसापानी प्रा.वि.	गण्डकी गा.पा.-६	एकिन नभएको		
८	सुर्योदय मा.वि. पातलदेवी आ.वि. चित्रादेवी आ.वि., भिमोदय प्रा.वि.	गण्डकी गा.पा.-८	एकिन नभएको		
आरुघाट गाउँपालिका					
१	द रियल क्लव, मान्वु	आरुघाट-१	५ रोपनी	चौर	
२	देविथान चौर	आरुघाट-१	४ रोपनी	चौर	
३	पेल्चेत मैदान	आरुघाट-१	६ रोपनी	चौर	
४	स्यामचेत ग्राउण्ड	आरुघाट-१	५ रोपनी	चौर	
५	भवानी मा.वि. ग्राउण्ड	आरुघाट-२	३.५ रोपनी	चौर	
६	भवानी होस्टेल	आरुघाट-२	३ रोपनी	चौर	
७	वडा कार्यालय भवन	आरुघाट-२	३ रोपनी	चौर	
८	न्यू जेनेरेसन युथ क्लव	आरुघाट-२	३.५ रोपनी	चौर	
९	निलकण्ठ आ.वि. ग्राउण्ड	आरुघाट-३	३ रोपनी	चौर	
१०	जल्कुमारी मा.वि. ग्राउण्ड	आरुघाट-३	३ रोपनी	चौर	
११	शंखादेवी प्रा.वि. ग्राउण्ड	आरुघाट-३	३ रोपनी	चौर	
१२	काफल डाडाँ चौर	आरुघाट-३	२० रोपनी	चौर	
१३	आर्खेत ग्राउण्ड, आर्खेत	आरुघाट-४	३ रोपनी	चौर	
१४	सालघारी डाडाँ, वराम गाउँ	आरुघाट-४	४ रोपनी	चौर	
१५	गणेश मा.वि. ग्राउण्ड	आरुघाट-४	४ रोपनी	चौर	

१६	ठुलो चौर, बयाक	आरुघाट-५	१० रोपनी	चौर	
१७	लोकिल पाखा, सल्लाघारी	आरुघाट- ५	२० रोपनी	चौर	
१८	स्थानीका मन्दिर प्राङ्गण	आरुघाट-५	२ रोपनी	चौर	
१९	स्थानिका मा.वि. चौर	आरुघाट-५	२ रोपनी	चौर	
२०	वासुकी आ.वि. चौर	आरुघाट-५	१.५ रोपनी	चौर	
२१	वडा कार्यालय भवन	आरुघाट-६	५ रोपनी	चौर	
२२	अलैची मा.वि. ग्राउण्ड	आरुघाट-६	२० रोपनी	चौर	
२३	चुरुंग स्कुल खेलमैदान	आरुघाट-७		चौर	
२४	सातदोबाटो खेलमैदान	आरुघाट-७		चौर	
२५	चुरुंग चण्डी थान	आरुघाट-७		चौर	
२६	लाकुरे - डाडाँ, चुरुंग	आरुघाट-७		चौर	
२७	दुडुले खर्क	आरुघाट-७		चौर	
२८	धारापानी मा.वि. ग्राउण्ड	आरुघाट-७		चौर	
२९	चिहान डाँडा, रानीस्वाराँ	आरुघाट-७		चौर	
३०	दरवार पोखरी क्षेत्र आसपास	आरुघाट-७		चौर	
३१	शंखर प्रा.वि.को मैदान	आरुघाट-७		चौर	
३२	घरेलु चौर	आरुघाट-७		चौर	
३३	भीमोदय मा.वि. गाउण्ड	आरुघाट-७		चौर	
३४	आरुटार भिमसेनस्थान	आरुघाट-७		चौर	
३५	मंगलटार ग्राउण्ड	आरुघाट-७		चौर	
३६	देउराली चौतारा, डाँडागाउँ	आरुघाट-७		चौर	
३७	चनौटे डाँडाको चौतारो	आरुघाट-७		चौर	
पालुङटार नगरपालिका					
१	क्याम्पस चौर	पा.न.पा. - ५	२५ रोपनी	खाली	
२	हवाईग्राउण्ड	पा.न.पा. - ५	१०० रोपनी	खाली	
३	कमलटार	पा.न.पा. - ६	२० रोपनी	खाली	
४	पौवाटार लाम बगैचा	पा.न.पा.- ६	१० रोपनी	खाली	
५	लामा बगैँचा	पा.न. पा.- ६	३० रोपनी	खाली	

६	पुस्रेटार	पा.न.पा.-७	२० रोपनी	खाली	
७	ठुलीचौर	पा.न.पा.-७	५० रोपनी	खाली	
८	आहाले बर्रा	पा.न.पा.-७	३० रोपनी	खाली	
९	प्रसुती केन्द्रको चौर	पा.न.पा.- ८	८ रोपनी	खाली	
१०	डुम्री गैरा	पा.न.पा. -८	१० रोपनी	खाली	
११	गैरी	पा.न.पा.- ८	४ रोपनी	खाली	
१२	दुभार स्कुल	पा.न.पा.- ८	२५ रोपनी	खाली	
१३	कुडारे खेल मैदान	पा.न.पा.-८	१० रोपनी	खाली	
बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका					
१	बारपाक गाउँ फुटवल मैदान	वा.सु.गा.पा.- १	एकिन नभएको		
२	थानीथान चौर	वा.सु.गा.पा.- ४	एकिन नभएको		
३	बद्रीडाँडा चौर	वा.सु.गा.पा.- ४	एकिन नभएको		
४	माझथर माविको चौर	वा.सु.गा.पा.- ३	एकिन नभएको		
५	आटसीयुपीको भवन	वा.सु.गा.पा.- ५	एकिन नभएको		
६	गाउँपालिका स्तरीय रंगशला	वा.सु.गा.पा.- ६	एकिन नभएको		
७	देउराली खेलमैदान	वा.सु.गा.पा.- ७	एकिन नभएको		
८	गैह्रीछाप खेलमैदान	वा.सु.गा.पा.- ७	एकिन नभएको		
९	मनकामना युवा क्लव	वा.सु.गा.पा.- ८	एकिन नभएको		
शहिद लखन गाउँपालिका					
१	महेन्द्र शक्ति मा.वि. परिसर, बक्रेश्वरी मा.वि. परिसर, वडा स्तरीय खेलकुद मैदान(कार्तिक डाँडा)	श.ल. गा.पा.-१	एकिन नभएको		
२	मनकामना मा.वि. परिसर, तिउरी भन्ज्याङ	श.ल. गा.पा.-२	एकिन नभएको		
३	सिलिङ लामा छापको सामुदायिक भवन परिसर	श.ल गा.पा.-३	एकिन नभएको		
४	करङ बगर खेल मैदान, वडा स्तरीय खेल मैदान(वर डाडा)	श.ल. गा.पा.-४	एकिन नभएको		
५	जुम्ली चौतारा खेल मैदान	श.ल. गा.पा.-५	एकिन नभएको		

६	गाउँपालिका स्तरीय खेल मैदान(पिपलछाप),घले डाँडा खेल मैदान, ज्यामीर स्वाराँ खेल मैदान	श.ल. गा.पा.-६	एकिन नभएको		
७	दार्चे खेल मैदान, शहिद स्मृति खेल मैदान, काउले भंगार खेल मैदान, बुंकोट प्रहरी चौकी(पोखरी डाडाँ), खाब्दी भन्ज्याङ हेली प्याड	श.ल. गा.पा.-७	एकिन नभएको		
८	वडा कार्यालय भवन परिसर, रामेश्वरी मा.वि. परिसर	श.ल.गा.पा-८	एकिन नभएको		
९	रमाइलो डाँडा खेल मैदान, जनशक्ति मा.वि. खेल मैदान, रीपथोक खेल मैदान, सातदोबाटो खेल मैदान	श.ल.गा.पा-९	एकिन नभएको		
भिमसेनथापा गाउँपालिका					
१	ठुलो पोखरी र खेलमैदान क्षेत्र	श.ल. गा.पा.-१	एकिन नभएको	खुल्ला स्थान	
२	कासी चौतारा एवं कुलेडाँडा क्षेत्र	श.ल. गा.पा.-२	एकिन नभएको	खुल्ला स्थान	
३	कुलेगैरा एवं भकुलो थुम्को क्षेत्र	श.ल. गा.पा.-३	एकिन नभएको	खुल्ला स्थान	
४	क्यमुने दोवाटा क्षेत्र	श.ल. गा.पा.-४	एकिन नभएको	खुल्ला स्थान	
५	पुतली बजार डाडो क्षेत्र	श.ल. गा.पा.-५	एकिन नभएको	खुल्ला स्थान	
६	थाम डाँडो क्षेत्र	श.ल. गा.पा.-६	एकिन नभएको	खुल्ला स्थान	
७	कमलपोखरी, राम्चे क्षेत्र	श.ल. गा.पा.-७	एकिन नभएको	खुल्ला स्थान	
८	पहेलडाँडा, टाउकेस्वारा क्षेत्र	श.ल. गा.पा.-८	एकिन नभएको	खुल्ला स्थान	

अनुसूची १२: गोरखा जिल्लामा स्थानीय तह अनुसारका CICT टिमको विवरण:

गोरखा जिल्लामा स्थानीय तह अनुसार CICT टिमको विवरण ।				
सि.नं.	स्थानिय तहहरु	CICT Member को नाम	ईमेल ठेगाना	मोबाईल नं.
१	गोरखा न.पा. टिम १	ईश्वर रेग्मि	ishworregmi295@gmail.com	9856040415
		मिरा खड्का		9846127315
		निशान अर्याल		9846068598
	गोरखा न.पा. टिम २	निश्चल अर्याल	aryalpushba@gmail.com	9846068598
		निशान अर्याल		9817161927

गोरखा जिल्लामा स्थानीय तह अनुसार CICT टिमको विवरण।				
सि.नं.	स्थानिय तहहरु	CICT Member को नाम	ईमेल ठेगाना	मोबाईल नं.
		राजेश राना	rajeshranamagar6@gmail.com	9846127302
२	पालुङटार न.पा. टिम १	कृष्ण प्रसाद अधिकारी	ka6680500@gmail.com	9846188931
		रूशा के.सि.	sujanbasnet755@gmail.com	9845268489
		सबिना रानाभाट		9841897398
३	भिमसेन थापा गा.पा.	सुमन श्रेष्ठ		9846290741
		अस्मि श्रेष्ठ	asmishrestha209@gmail.com	9849777261
		तारा बराम	baramtara92@gmail.com	9841541861
४	शहिद लखन गा.पा.	बिरेन्द्र श्रेष्ठ	slrmhealthunits6@gmail.com	9846052377
		बिश्व श्रेष्ठ	bishwosth1992@gmail.com	9841152879
		कन्चन थापा	-	9869689178
५	अजिरकोट गा.पा.	सुरेश दवाडी	sureshdawadi3@gmail.com	9841751379
		ठाकुर भट्ट		9846158012
		साजन दवाडी	-	9843362128
६	गण्डकी गा.पा.	बेलि श्रेष्ठ	belishrestha931@gmail.com	9846125317
		दान कुमारि राना मगर	samurana234@gmail.com	9844028771
		सुमन गुरुङ	-	9840139139
७	वारपाक सुलिकोट गा.पा.	मोदराज भट्ट	modrajd@gmail.com	9819174199
		कृष्ण भट्ट	bhattakrishna104@gmail.com	9856040199
		भिमसेन धिताल		9867098762
		राधा गुरुङ		9845671462
		राजी गुरुङ		9863197571
८	सिरानचोक गा.पा. टिम १	बिश्वनाथ पाण्डे	biswanathpandey17@gmail.com	9845674362
		आश्था भण्डारी	-	9860538448
		कमल भण्डारी	-	9846982025
	सिरानचोक गा.पा. टिम २	राम चन्द्र पाण्डे	rcpanday1978@gamil.com	9846904772
		बिद्या ज्योति मल्ल		9856040778
		अनिल सापकोटा		9845632191

गोरखा जिल्लामा स्थानीय तह अनुसार CICT टिमको विवरण ।				
सि.नं.	स्थानिय तहहरु	CICT Member को नाम	ईमेल ठेगाना	मोबाईल नं.
९	आरुघाट गा.पा.	बिजय कुमार श्रेष्ठ	bijayshrestha189@gmail.com	9856040260
		केशर बहादुर भण्डारी	-	9849375869
		अनुराधा शाह	-	9814238577
		डा. कृष्ण हरि श्रेष्ठ		9841177768
१०	धार्चे गा.पा.	अमृत घले	abghale254@gmail.com	9846727464
		उसा गुरुङ	-	9840841888
		तेज बहादुर घले	-	9845891041
		सुप्रिया गुरुङ		9861765017
		केशवराज गुरुङ	rkeshabraj24@gmail.com	9856075569
११	चुमनुब्री गा.पा.	प्रेम गुरुङ	premgurungsirdibas@gmail.com	9746053307
		सुनिल सुनार	sunilaarughat9@mail.com	9746129957
		सुरज गुरुङ	grgsuraj934@gmail.com	9746082480

अनुसूची १३: जिल्लास्थित सरकारी, सामुदायिक तथा निजी अस्पतालहरुको विवरण

क) गोरखा जिल्लामा रहेका सरकारी अस्पतालको विवरण:

सि.नं.	अस्पतालको नाम	ठेगाना	प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.	ईमेल
1.	गोरखा अस्पताल	गोरखा न.पा. ६ गोरखा	डा.शान्ती भुर्तेल नेपाल	9856010918	doc.gorkhahospital@gmail

ख) गोरखा जिल्लामा रहेका सामुदायिक/निजी अस्पतालको विवरण:

सि.नं.	अस्पतालको नाम	ठेगाना	प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.	ईमेल
2.	आँपपिपल अस्पताल	पालुङ्टार न.पा. 3. गोरखा	बाबुराम गिरी (अस्पताल प्रशासक)	9841527984	bram_giri@yahoo.com
3.	आमाबा अस्पताल प्रा.लि.	गोरखा न.पा. ६ गोरखा	डा. संदिप गोर्खाली	9805854242 064-420250	sandipgorkhali@gmaill.com
4.	गोरखा एपोलो अस्पताल प्रा.लि	गोरखा न.पा. ६, पाटेचौर गोरखा	डा. सन्तोष मास्के	9842173137 064-421223	santoshmaskey01@gmail.com gorkhaapollo@gmail.co

					m
5.	आरुघाट अस्पताल प्रा.लि	आरुघाट गा.पा-९, गोरखा	विजयमान अमात्य	९८५१०७२८१६	bijayaamatya108@gmail.com
6.	मनास्लु अस्पताल प्रालि.	भिमसेनथापा गा.पा १ घ्याम्पेशाल गोरखा	विकास श्रेष्ठ	9851158010	manasaluhospital@gmail.com
7.	बरदान हस्पिटल प्रा.लि.	गोरखा न.पा ६, गोरखा	ओम श्रेष्ठ	98560५६०७५	
8.	पृथ्वी नारायण सामुदायिक अस्पताल	गोरखा न.पा. १० गोरखा	राजन पाण्डे	9845731859	rajan65031@gmail.com
9.	मोर्डन अस्पताल	अजिरकोट गा.पा. ३	जलालदिन मियाँ	९८४३३६६३९९	jalalmiya731@gmail.com

अनुसूची १४. जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायमा भएका RRT को विवरण:

सिन	कार्यालय	QRT टोली कमाण्डरको			QRT मा खटिने प्र.क. संख्या (जना)
		दर्जा	नाम/थर	सम्पर्क नं.	
१	जि.प्र.का. गोरखा	प्र.नि.	धर्म बहादुर अधिकारी	९८५५८१५९१७	२५ जना
२	ई.प्र.का. आरुघाट	प्र.ना.नि.	नवराज इटानी	९८५१२७७३७७	११ जना
३	ई.प्र.का. ठाँटीपोखरी	प्र.ना.नि.	कृष्ण मुरारी पौडेल	९८४६८११६२९	११ जना
४	ई.प्र.का. जौवारी	प्र.ना.नि.	नविन हटुवाल	९८४३५८१३१९	११ जना

डुवान तथा बाढीको समयमा उद्धारको लागि पौडी खेल्न सक्ने प्र.क.को विवरण

सि.न.	जिल्ला	कार्यालय	दर्जा	नाम/थर	सम्पर्क नं.	जमे र बगेको दुबैमा
१	गोरखा	प्रहरी चौकी बारपाक गोरखा	प्र.स.नि.	दिपेन्द्र गुरुङ	९८४९११००५२	√
२	गोरखा	ईलाका प्रहरी कार्यालय जौवारी गोरखा	प्र.ह.	भविता गुरुङ	९८५६०९०३०९	√
३	गोरखा	ईलाका प्रहरी कार्यालय जौवारी गोरखा	प्र.ह.	धन बहादुर मगर	९८६५३३२८३५	√

४	गोरखा	ईलाका प्रहरी कार्यालय जौवारी गोरखा	प्र.ज.	सुरेश कुमाल	९८४०४८४९६५	√
५	गोरखा	ईलाका प्रहरी कार्यालय जौवारी गोरखा	प्र.ज.	नरेश गाह	९८४०९६९६०८	√
६	गोरखा	ईलाका प्रहरी कार्यालय जौवारी गोरखा	प्र.ज.	नविन भुजेल	९८४३५९२४२१	√
७	गोरखा	प्रहरी चौकी बारपाक गोरखा	प्र.ज.	प्रबिन चौधरी	९८४७२५९५२५	√

ख) सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल अन्तर्गत रहेको QRT टोलीको विवरण:

क्र.सं.	निकायको नाम	QRT टोलीको कमाण्डर	QRT मा खटिने स. प्र. क. संख्या	कैफियत
१	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. २९ हे. क्वा, गुल्म गोरखा .	स.प्र.ना.नि.	१५	

घ) नेपाली सेना अन्तर्गत रहेको QRT टोलीको विवरण:

क्र.सं.	निकायको नाम	QRT टोलीको कमाण्डर	QRT मा खटिने स. प्र. क. संख्या	कैफियत
१	रणसिंह दल गण	अधिकृत	१ से.मु. जनशक्ति	

अनुसूची १५: गोरखा जिल्लाको कोरोना संक्रमणको विस्तृत विवरण(२०७८।०४।२४ गते सम्मको)

गोरखा जिल्लाको कोरोना संक्रमणको विस्तृत विवरण

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गोरखा। (कोभिड १९ पहिलो लहर विवरण) २०७६ चैत्र देखि २०७७ फाल्गुण सम्म

क्वारेन्टाईनमा बसेको व्यक्ति संख्या	2266	RT-PCR गरेको संख्या (आईसोलेसन बाहेक)	10115
होम क्वारेन्टाईनमा बसेको व्यक्ति संख्या	1019	RT-PCR गरेको संख्या (आईसोलेसनमा मात्र)	4787
आईसोलेसनमा बसेको व्यक्ति संख्या	277	RT-PCR गरेको संख्या (होम आईसोलेसनमा मात्र)	577
होम आईसोलेसनमा बसेको व्यक्ति संख्या	497	RT-PCR पोजेटिभ संख्या (जिल्ला भित्र)	749
जिल्ला भित्र कोरोना पुष्टी भएर मृत्यु जम्मा	3	Antibody RDT परिक्षण संख्या (जिल्ला भित्र)	1516
स्थानिय व्यक्ति जिल्ला बाहिर परिक्षण पोजेटिभ संख्या जम्मा	71	Antibody RDT पोजेटिभ संख्या (जिल्ला भित्र)	18
स्थानीय व्यक्ति कोरोनाको कारण अन्य जिल्लामा पुष्टी भएका मृत्यु जम्मा	8		

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गोरखा। (कोभिड १९ दोस्रो लहर विवरण) २०७७ चैत्र देखि

RT-PCR test total		remarks	PCR Positive case		Remarks				Deaths	
Female	4471	formula	Female	1487	formula				Female	4
Male	5172		male	1645					male	21
TOTAL	9643		TOTAL	3132					TOTAL	25

Antigen test Total in district		Remarks	Antigen test Positive in district	
Female	4986	formula	Female	1200
Male	5488		male	1226
TOTAL	10474		TOTAL	2426

cured in district positive case		Remarks	cured in out of district positive case		Remarks
Female	2275	Formula	Female	32	formula
male	2472		male	61	
TOTAL	4747		TOTAL	93	

TOTAL POSITIVE CASE IN DISTRICT	5558

local people in other district positive		Remarks	local people in other district positive death		Remarks
Female	42	formula	Female	9	formula
Male	79		male	17	
Other	0		other	0	
TOTAL	121		TOTAL	26	

दैनिक तथ्याङ्क

	२०७८।०४	२४ गते
आज कोभिड अस्पतालमा उपचार रत संख्या	16	
आज आईसोलेसनमा उपचार रत संख्या	7	
रिपोर्ट प्राप्त हुन बाकी संख्या	331	

आज जम्मा एक्टिभ केश	788

पालिकागत नमुना संकलन तथा परिक्षण विवरण

स्थानिय तह	आज सहित हाल सम्म PCR नमुना संकलन			हाल सम्म स्वाब नमुना रिपोर्ट प्राप्त			PCR Report प्राप्त हुन बाँकी			हाल सम्म Antigen RDT परिक्षण			हाल सम्म Antigen RDT परिक्षण पोजेटिभ		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा

गोरखा न.पा.	698	873	1571	663	831	1494	35	42	77	739	950	1689	196	267	463
पालुङटार न.पा.	962	1052	2014	936	1033	1969	26	19	45	142	167	309	40	39	79
भिमसेन थापा गा.पा.	488	570	1058	488	570	1058	0	0	0	539	661	1200	131	117	248
शहिद लखन गा.पा.	670	627	1297	670	627	1297	0	0	0	126	109	235	52	36	88
अजिरकोट गा.पा.	49	77	126	49	77	126	0	0	0	572	761	1333	135	182	317
गण्डकी गा.पा.	121	164	285	121	164	285	0	0	0	392	390	782	116	112	228
वारपाक सुलिकोट गा.पा.	243	269	512	243	269	512	0	0	0	951	892	1843	205	182	387
सिरानचोक गा.पा.	46	106	152	37	85	122	9	21	30	678	765	1443	182	173	355
आरुघाट गा.पा.	1035	1201	2236	941	1116	2057	94	85	179	347	411	758	99	87	186
धार्चे गा.पा.	159	233	392	159	233	392	0	0	0	302	247	549	25	19	44
चुमनुब्रि गा.पा.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	198	135	333	19	12	31
जम्मा	4471	5172	9643	4307	5005	9312	164	167	331	4986	5488	10474	1200	1226	2426

गोरखामा नमुना संकलन गरी पोजेटिभ विवरण

क्र.सं.	स्थानिय तह	कोरोना संक्रमित			निको भएको			मृत्यु भएको			हाल आईसोलेसनमा बसिरहेका			कैफियत
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
1	गोरखा न.पा.	365	496	861	297	395	692	0	6	6	68	95	163	Formula
2	पालुङटार न.पा.	364	348	712	258	271	529	1	2	3	105	75	180	
3	भिमसेन थापा गा.पा.	305	312	617	257	268	525	0	1	1	48	43	91	
4	शहिद लखन गा.पा.	352	324	676	332	303	635	0	4	4	20	17	37	

5	अजिरकोट गा.पा.	147	200	347	116	184	300	2	0	2	29	16	45
6	गण्डकी गा.पा.	184	170	354	183	169	352	0	1	1	1	0	1
7	वारपाक सुलिकोट गा.पा.	300	291	591	289	276	565	1	3	4	10	12	22
8	सिरानचोक गा.पा.	213	216	429	172	172	344	0	3	3	41	41	82
9	आरुघाट गा.पा.	366	427	793	292	358	650	0	1	1	74	68	142
10	धार्चे गा.पा.	72	75	147	70	74	144	0	0	0	2	1	3
11	चुमनुव्रि गा.पा.	19	12	31	9	2	11	0	0	0	10	10	20
जम्मा		2687	2871	5558	2275	2472	4747	4	21	25	408	378	786

अनुसुची १६ : जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति को कार्यशर्त निर्देश (TOR of DDMC)

जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति भन्नाले:

जिल्लामा विपद् अल्पीकरण तथा न्यूनीकरणका क्षेत्रका काम गर्न तथा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरुलाई तत्काल राहत उद्धारको व्यवस्था गर्न प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा सरकारी/गैरसरकारी निकायहरु, राजनैतिक दल तथा नागरीक समाज सम्मिलित जिल्लास्तरमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन ऐन २०७४ ले गरको व्यवस्था वमोजिम गठन भएको समितिलाई जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति भनिन्छ।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति को सामान्य कार्यशर्त:

विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ गरको व्यवस्था वमोजिम गठित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सामान्य कार्य शर्तहरु :

- विपद् जोखिम व्यवस्थापन र उद्धारको कार्यमा स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समितिहरु संग समन्वय गर्ने वा समन्वय गर्न लगाउने।
- जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरी प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति, गृह मन्त्रालय मार्फत कार्यकारी समितिमा पेश गर्ने।

- स्थानीय तहहरुमा रहेका स्थानीय विपद् व्यस्थापन समितिबाट संचालित राहत तथा उद्धारको कार्यको अनुगमन गर्ने र संचालित कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- समय–समय मा विपद् राहत उद्धार कार्यमा भैरहेको प्रगतिको बारेमा क्षेत्रीय तथा केन्द्रीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी दिने ।
- संघीय कार्यकारी समिति, गृह मन्त्रालय तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राप्त निर्देशनका आधारमा कार्य संचालन गर्ने ।
- वाह्य सहयोगका लागि सरकारी र गैरसरकारी निकायका वीच समन्वय वैठकको आयोजना गर्ने ।
- वाह्य सहयोगका लागि सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, राष्ट्रिय/ अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था, डिएलएसए, रेडक्रस अभियानका सदस्य लगायतका निकायहरुकावीच प्रतिकार्यको समीक्षा गर्न वैठक संचालन गर्ने ।
- क्षतिको २४ घन्टा भित्र IRA मोवाइल एप्लीकेशनमार्फत विवरण सङ्कलन गर्ने ।
- बहु विषयगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा, आवस्यकता अनुसार थप लेखा जोखा गर्ने निर्णय गर्ने र संङ्कलित तथ्याङ्क विश्लेषण र सम्प्रेषण गर्ने ।

(स्रोत : विपद् जोखिम व्यवस्थापन ऐन २०७४)

अनुसुचि १७ : जिल्ला विषयगत अगुवा संस्था (District Cluster Lead Agency) को कार्यशर्त

जिल्ला विषयगत अगुवा संस्था भन्नाले:

कुनै क्षेत्रमा परेको समस्या समाधानमा समन्वय गर्न जिल्लामा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकारप्राप्त व्यक्ति संस्था वा निकायलाई जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था भनिन्छ ।

विषयगत अगुवा संस्थाको काम कर्तव्य:

- विषयगत सदस्य संस्था (राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स, सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य आदि) का वीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- राष्ट्रिय/स्थानीय तह , सरकारी निकाय, स्थानीय नागरीक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकाय वीच समन्वय गर्ने ।

- प्रत्येक विषयगत क्षेत्रमा अगुवा संस्थाले सवै विषयगत सदस्य संस्थासंग समन्वय गरी आफ्नो विषयक्षेत्रमा विपद्को प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (Scenario Based Response Plan) तर्जुमा गर्ने । यस अन्तर्गत विपद्को प्रकृति तथा योजना मान्यता, प्राथमिकता प्राप्त आपत्कालीन कार्य तयारी, आपत्कालीन कार्य संवोधन गर्न प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य तयारी, प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यका लागि विद्यमान खाडल पहिचान, विषयगत कार्ययोजना आदि पर्दछन् ।
- नयाँ आपत्कालीन अवस्थाका लागि पर्याप्त आकश्मिक योजना तथा पूर्वतयारीको प्रत्याभूति गराउने ।
- विषयगत क्षेत्रका सहभागीहरु सम्बन्धित नीतिगत मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका बारेमा जानकारी राख्दछन् र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्दछन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउने ।
- विषयगत क्षेत्रका कार्यसमूहको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको प्रगतिको समीक्षा गर्न तथा पर्याप्तप्रतिवेदन र प्रभावकारी सूचना प्रवाहको प्रत्याभूति दिन प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापना गर्ने
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अधिवाचन कार्यबाट मुख्य सूचनामा योगदान गर्न स्रोत साधनको आवश्यकता समेत मुख्य अधिवाचन सरोकार पहिचान गर्ने ।
- विषयगत क्षेत्रका प्राथमिकता प्राप्त कार्य संचालन गर्न दात्री समुदायलाई मानवीय सहायता कर्मीमा लगानी गर्न अधिवाचन गर्ने । साथै विषयगतक्षेत्रका सहभागीहरुलाई सामान्य माध्यमबाट उनीहरुको स्रोत साधन परिचालन गर्न प्रोत्साहीत गर्ने ।
- मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम संचालन गर्न सहयोग गर्ने ।
- पूर्व निर्धारीत प्राथमिकता प्राप्त आवश्यकता पूर्तिका लागि बिषयगत अगुवा संस्थाहरु अन्तिम
- सेवा प्रदायकका रुपमा जिम्मेवार हुन्छन् जुनकुरा पहुँच, सुरक्षा र प्राप्त कोषमा भरपर्दछ । उनीहरुको स्रोत परिचालन कार्यमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ले सहयोग गर्नेछ ।
- उनीहरुको कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमको प्राथमिकताका आधारमा विषयगत क्षेत्रका मुख्य साझेदारलाई समावेश गराउने

अनुसुचि १०: जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (DLSA) को कार्यशर्त निर्देश

जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसम्बन्धी क्रियाकलाप गर्न जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने सिलसिलामा जिल्लामा कार्यरत सवै निकायका वीच छलफल गर्न साझा मञ्च प्रदान गरी आवश्यक सहजकर्ताको कार्य गरी यस कार्यमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति लाई सहयोग प्रदान गर्नु हो ।

मुख्य भूमिका यस प्रकार हुनेछ:

१. सवै निकायहरुको सहकार्यमा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा सहयोग गर्ने ।

२. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति संग समन्वय गरी अन्तिम कार्यशाला गर्नु अघि वैठकहरु संचालन गर्ने ।

३. प्राविधिक तथा वित्तिय, द्वितिय स्रोतबाट विपद्सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन, प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्ने वा सहयोग प्रदान गर्ने ।

४. प्रभावकारी प्रतिकार्य पूर्वतयारीको लागि मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका वारेमा समन्वय गर्ने ।

५. गतवर्षमा अनुभवको आधारमा सफलता, चुनौति तथा खाडल पहिचान गर्ने ।

६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रकृयामा सवै विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरु लगायत अन्य सरोकारवालाहरुको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।

७. अन्तिम कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र जिल्लामा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरु माझ प्रवाह गर्ने । क्षेत्रीय तथा केन्दीय तहमा प्रतिवेदन दिने साथै नगरपालिका/गाउँपालिका स्तरसम्म जानकारी गराउने आदि ।

(स्रोत : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७)

मानवीय सहयोगका आधारभुत मापदण्ड तथा जवाफदेहिता

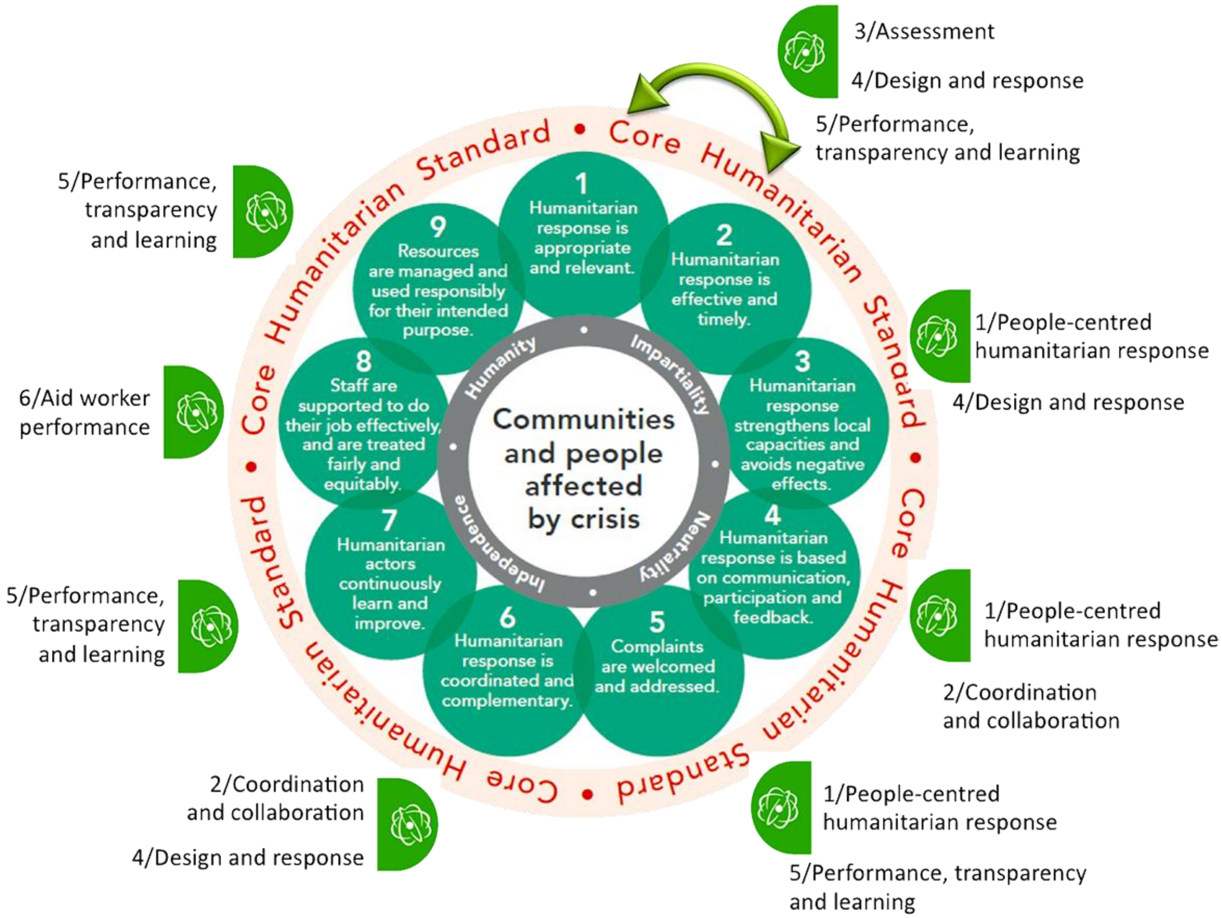
3/Assessment
4/Design and response
5/Performance, transparency and learning
5/Performance, transparency and learning
Core Humanitarian Standard • Core Humanitarian Standard • Core Humanitarian Standard • Core Humanitarian Standard
1 Humanitarian response is appropriate and relevant.
2 Humanitarian response is effective and timely.
3 Humanitarian response strengthens local capacities and avoids negative effects.
4 Humanitarian response is based on communication, participation and feedback.
5 Complaints are welcomed and addressed.
6 Humanitarian response is coordinated and complementary.
7 Humanitarian actors continuously learn and improve.
8 Staff are supported to do their job effectively, and are treated fairly and equitably.
9 Resources are managed and used responsibly for their intended purpose.
Humanity
Impartiality
Neutrality
Independence
Communities and people affected by crisis
1/People-centred humanitarian response
4/Design and response
6/Aid worker performance
1/People-centred humanitarian response
2/Coordination and collaboration
5/Performance, transparency and learning
2/Coordination and collaboration
4/Design and response
1/People-centred humanitarian response
5/Performance, transparency and learning